

# ΣΤΛΛΟΓΗ

ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ.

ΓΙΑΝΙ

ΕΝΒΑΓΙ ΜΟΥΚΙΑΛΙΜΑΤ

ΜΕΤΖΜΟΥΑΣΗ.

Που λάρη Γιουνάνη Μσανηνδα πουλουαν τζόκ μουκιάλη-  
μαπλάδαν τερτζομα εδουπ, χάλε Αστανέγι αληγεδε  
τιτζκερτέν σακιν δλαν ζάτη Έγκιουρλου κιτάπ σατιτζή,  
βέ κιτάπ παγλαγιτζέ Παπαζ ογλου χουτζά Αγάπισου  
χουτζου μεσαοφι ήλε τάπ όλουνμαυτόου.



ΑΘΗΝΑΔΑ,

Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΓΡΑΦΟΣ.

1840.

Χάλε 'Αναδολεδά πελυνάν δινδασλαρημά, βέ  
τζουμλε ΜΕΣΙΧΙΓΕ καρηνδασλαρημά

ΣΕΛΑΜ.

Τζουμλεμιζε μααλουμδιργι, 'Αναδολδά πελουαν τζόν  
πελδελεριμιζδε, ραππεσταλή Σχολείονλαρ, βέ μααρφετλου  
Διδασκαλοσλαρημής ολμασγιηνδάν, ασηλ ανά διλιμήζ ολάν  
ουρούμτζα λισανή, χίτζ, κελλανήλμαδηγηνδάν, γκερέκ 'Εκ  
κλησίκλαρημηζδά οκινάν κιταπλαρή, γκερέκ μεσχεπίμιζιν  
σαρτλαρηνή σιροτλαρηνή αγναμασηνά καδήρ δεγίλιζ· που  
σεπεπτεν τζοκ ζαραρημηζ ολδωγνα χέτζ σεπχέ γιόκτερ.

Πέλη κήρκ σενε μκαττεμ Κάτσερδε φαζιλετλου μερχεμ  
Γεομανός εφένδινιν τεσαουπ έπτιγι Σχολείονδαν βάριο μαχ  
σουλ χασήλ ολουπ, βέ ανλερδένδε πασκά πελδελερε δαγη  
λήπ τρεσιρ έτμέ ίσε δαχή, πάζη πελδελερδε βακήτ βακήτ  
ογρασάν μελανέτ οικιρλι φεσεδε κιμέσνελεριν ταχρικί ιλε,  
τεμελ δεύτμαγισπ ήπταλ ολμαλαρή ήλε, χάλε πύιλε πίο  
καρηνληκτά καλόηκ κι, δεγίλ ουρούμτζα λισανιν ήργκεν-  
μέκ, ήλλε, μάαζ άλλαχ, 'Εκκλησίαλαρημηζδά οκινάν 'Ακο  
λεβιαλαρή δαχη, πασ τάν αγιαγάδακ, γιάνι, 'Ιερέαςλαρδάν  
'Αναγνώσηλερέ καδαρ, τεμίζ οκούρ κιμσελερ ναδιρ πελυνερ  
πενου έγιτζε τηκκάτ ιλε φίκο έτμελή ολούρσακ, 'Αλλαχίν  
χιζερβνδά τζεβαπή βεριλμέζ τοχμέτ ταχτινδέγιζ· πενου  
ιτζούν χερ νέ καδαρ βακτιν 'Αρχιερέασλαρή ρεχανή πεδερ  
ληκλερηνέ μκαπέλε ναπιχέτ έτμεκτέ ολβρλαρησα δαχή,  
ποι καρινδαστηνής δαχή τζεσαρέτ εγιλεδιμ, σιζλερέ ρητζά  
έτμεσινέκι, σάι γαίρετ έδέςινιζ, χερ νέρεδε Σχολείονλαρ  
βάρισα, έγιου τηκκάκ έδετινιζ, βέ χερ νέρελερδε γιόγβσα  
γκίνε τζάχτ έδουπ Σχολείονλαρ τερτίπ έτμεσινέ σαδασά  
σινιζ· ζιρα χερ νέκαδαρ, γκερέκ μερχουμ 'Αγιος 'Αγκύρας  
φαζιλετλου Σεραφείμ εφένδιμιζ, βέ χάλε 'Αγιος Καισαρείας

ραζιλιστλε Παϊσιος εφένδιμιζ, βέ δαχι πειλαρά εμσαλ δινδάο  
 βέ μιλλέτ σεδιτζί κιμέσνελερ, νετζε κιταπλάρ τερτζεμά  
 έτμισλερ ισε, βέ βάριρ μενφάτ δαχή χασιλ όλμουσβσαδα  
 ιζε πού καρηνδασινιζ δαχή άνλερην γαιρετλεριε πακαρακ  
 πάζη τερτζεμαλαρά τζεσαρετ έττιμ. πέλη που χιζιμέτ πε-  
 ννήμ χαττημήν βέ κβετιμίν ισί δεγίλ ισε έδε, μαρχαπετι-  
 μιν χαραρετή τζεσαρετ βερίπ, ιστέ ηπτηδακη τεζρεπέμ  
 όλαρακ πού κιταπτζααζη τερτζουμά έττιμ, τζοκ κιταπ-  
 λαρδάν ταχσίλ έτμετζε, (α) που κι, νάτηλ τά καστά γα-  
 πέρ βερίλμιζ ισε, πέρ μεκιαλημάδηρ, γιάνι, ικί κιμσέ πού  
 πύρι ιλε σοίλεσμέκ ουσβλή δηρ κι, πιννού τηκκάτ ήλε οχου-  
 μακτά, πέλκι πέρ μικτάρ λισάν αλησμήζ όλουρ, χέμι ιτζιν  
 δέ σέμτ σέμτ όγρασήςλάν νασιχετλερδέν, νετζε κιμσέλερ  
 μενφάτ κισπ έδερ όμβδού ιλε πασλαδημ, βέ πέλι πιννδάν  
 δαχη όλδουκτζα μενφάτ χασήλ όλενουόσα δαχη, γκίνε  
 άσηλ έλληνικα Σχολείονλαριν βασητασή ιλε, άσηλ έλληνικα  
 λισανινι άγνάμαδηκτζα, έλ έλή ήλε έκμέκ γεενιν καρνη  
 δοιμάζ, δεγισ, μεσχοορ σοίλενέν κάπατζα τεμισίλ καβδίν-  
 τζε, λαρσι τερτζεμαλαρό ήλε μαπλουπ όλενάν μαχσορλ χα-  
 σήλ όλενμάζ. ήλλε άσηλ σχολείονλαρα γαφρετ έτμελεη.

Ελ σακηρ Π. Σωφρόνιος.

(α) Πουνού, μπου νταρά μπου μισιλλή ούράκ κιταπτζααζ γαπτηκ,  
 λάκιν έκερ όμοστ έττημημιζ ουφερέ τζουζιγε μενφρατή όλουόρτα, μπουνού που  
 τερτήπ ουφερέ, ικιρμι οσοζ κίτ μπεγούκ γιαπιμασνά γαφρετιμιζ όλουόρ βέ  
 μπουνούν σονκρά γκερεκ μεσχεπιμιζε μαχσορ, γκερεκ γκίνοε γκίνοε μακοη  
 φέτλερε μοιταχλήκ κιταπλάρ τερτζουμά έτμισλερ, βέ τζοκ έχβέν πκρά ήλε  
 τζικαρμασνά σάι βέ γαφρετ όλονατζακτηρ έμμα έκερ φικρινιζε γκελινσε κι  
 μπου γαφρετ κισπιμ ιτζιν όλουόρ, μεπκλάα καληρετιμηζ ζίρα Αλλαχά μα-  
 λουμ, γάκκτ κιταπην χαρτζή μεσαριε τζικακτινα κινακτιμη βάδηρ μπου-  
 νούν ιτζρατινι, Αλλαχην ήναγετί ιλε άναγατζακτινηζ ζίρα νετζε βιλαγετ-  
 λερ σέγιο βέ ζιχρετ έττικτεν σονκρά, εχτιγιασ κεμαλημεδε μπου κιταπ μπασ-  
 σιά χανσθή σονακτιη ή κοτζακλιμαμήν σεπεπ μπουνούν κι, μπουνούν βα-  
 σσητασή ιλε όλδουκτζα μπέντε μερλεκιζατ βέ μεσχεπ γιοζουοτέν καρηντασ-  
 λαρημ όλάν κιμέσνελεριν ήλκμελερ ιτζιν έττικλερή γαφρετ βέ μεσαροφλερε  
 έφτακ όλμάκ ιτζιν όγρασήςλάν Αλλαχά μαλλουμ, βέ μουαγιάνδηρ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΟΙΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΡΑΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΡΑΛΙΟΥ

# ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ.

## ΕΝΒΑΓΙ

ΜΟΥΚΙΑΛΗΜΑΤ ΜΕΤΖΜΟΥΑΣΗ.

ΕΒΕΑΚΙ ΜΟΥΚΙΑΛΕΜΕ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

Σέπαχ βακκηνηδέν πέρ δός, δο  
 σενδυν ζιαρετινέ βαρρακτά.

Περί του έπισκέπτεσθαι φίλος  
 τις τόν φίλον τε τώ πρώι.

Πεδερίν νέρεδέ διο;  
 Πενδάδηρ, σουλτανήμ.  
 Δαχά ουγιοορ με;  
 Χαίρ τζελετιμ, ουγιανήκτιρ.  
 Γιαταγηνδάν καλητή μη.  
 Χαίρ, εφένδιμ, δαχά γιατακ-  
 τά δηρ.  
 Σέπαχινιζ χαίρ όλσεν άζιζιμ.  
 Χός γκαλδινιζ, εφένδιμ.  
 Δαχά δεσέκτέμισινιζ;  
 Έβετ' δούν γκετζε γκέτζ  
 γιαττηγήμ ιτζεν κχκα  
 μαδιμ.  
 Αχσάμ τααμινδάν σονκρά νέ  
 γιαπτηνήζ;  
 Χαζρετινιζ γκεσττικτέν σον-  
 κρά όναμαγα πάσλαδηκ.  
 Νέ όγιαν όναδηνήζ;  
 Κίμισι σατραντζ, κίμισι κια  
 γήτ, βέ κίμισι δε δάμα  
 όναδηλάρ.

Πού είναι ό Πατήρ σου;  
 Έδω είναι αύθεντα μου.  
 Ακόμι κοιμάται;  
 Όχι κύριέ με, είναι έξυπνος.  
 Έσηκώθη από τό σρώμα τε;  
 Όχι, κύριέ με, άκόμι είναι  
 εις τό στρώμα.  
 Καλή ήμέρα σας φίλτατέ με  
 Καλώς ήλθατε, κύριέ μου.  
 Ακόμι εις τό σρώμα εισθε;  
 Μάλισα δια τό ότι επλάγια  
 σα έχθε; τό βράδυ έξώρας  
 δέν ήμπόρξσα να σηκωθώ.  
 Έξερων από τόν δείπνον τί  
 εκάμετε;  
 Η ευγεγεία σας άφου άναχω-  
 ρήσατε άρχισαμεν να παί-  
 ζωμεν.  
 Τί παιγνίδιον επάιζατε;  
 Μερικοι επαιζεν τό ζατρίκι-  
 ον, μερικοι τά χαρτία, και  
 μερικοι τήν δάμαν.

Ὀλδοῦ κι ποῦ ὀγιένλარიλά  
μη εἰλενδινίξ;  
Ἔβειτ, σουλτανήμ.  
Χάκικατ! χαζρετινίξε τσα-  
τζομπ ἐδέριμ κι, νάσηλ χο-  
σλανήρσινίξ ποῖλε ὀγιένλάρ  
δάν!  
Γιὰ νέ γιαπμαλῆ; βακτημη-  
ζή νείλε γκετζιρελῆμ;

Ἀτζαγισπ! βακτηνήζή γκε-  
τζιριμεγέ πιρ μινασιπετλή  
σέι πουλάμαδηνίξμη;  
Νέ μινασιπετλή εἰλεντζε ὀλα  
πιλῆρ;  
Πιρ κιτάπ ὀκβσανήζ δαχά  
εἰγιοῦ δεγίλμιουδ; χούστια  
εἰβατλαρηνηζά νέ εἰγιοῦ ὀρ  
νέκ βερετζέκπινῆζ ποῖλε  
ὀγιένλάρ ηλε;

Χακκῆν βάρδερ λάνιν κι-  
τάπ δετμασινά ὀσενίριμ.  
Σαχῆ ὀλαράκ ὀσενίρμι σιν,  
γιοῦσα λατῆρέμι ἐδέρσιν;  
Βάκαα δερνεβί σῆλέριμ· λατι  
σέ δεγίλ διο.  
Χάκικατ, πενίμ ἀζιζιμ· σα-  
νά ἀτζιδιγῆμδάν πασκά,  
εἰβλατλαρηνηζά δαχά ζιαδὲ  
ἀτζιριμ· ζιρα κίρ καλα-  
τζακλάρ βέ ἔγγ σογγεν-  
δῆ, Ἄλλαχ χῆρξ εἰλεγε χε  
βαρδὰ ὀλατζακλάρ· χῆσστα

Λοιπὸν μὲ αὐτὰ τὰ παιγνί-  
δια διασκεδάσατε;  
Μάλισα, κύριέ μου.  
Τῆ ἀληθεία! ἀπορῶ εἰς τὴν  
εὐγενεῖάν σου, πῶς εὐχαρι-  
στῆσθε ἀπὸ τέτοια παιγ-  
νίδια!

Καί τί πρέπει νὰ κάμωμεν,  
μὲ τί νὰ περάσωμεν τὸν  
καιρὸν μας;  
Παράδοξον! δὲν εὐρήκατε κά-  
νεν σπῆδαλον πρᾶγμα  
διὰ νὰ διασκεδάσετε;  
Καί τί σπῆδαλον διασκεδα-  
σικὸν ἤμπορεῖ νὰ εἶναι;  
Νὰ κάμετε ἀνάγνωσιν κανε-  
νὸς βιβλίου δὲν ἦτον καλ-  
λῆτερον; μάλισα εἰς τὰ παι-  
διὰ σου τί καλὸν παράδειγ-  
μα θε νὰ δώσετε μὲ τέτοια  
παιγνίδια;

Ἐχεις δίκαιον· πλὴν βαρύνω  
μαί νὰ πιάσω βιβλίον.  
Τῶντι βαρύνεσαι, ἢ ἀσει-  
ζεται;  
Τῶντι μὲ τὰ σωζά με τὸ  
λέγω· ἀσεισμός δὲν εἶναι.  
Τῆ ἀληθεία, φίλτατέ μοι,  
ἀφ' οὗ λυποῦμαι ὀσένα, λυ-  
ποῦμαι περισσότερον τοῦ  
υἱοῦ σου· διότι θε νὰ μεί-  
νῃ τυφλὸς· καὶ ἔως εἰς τὸ  
ὑπερον, ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ,  
θε νὰ γίνῃν ἄπῳτοι· καὶ

σανά ἰνκισάρ βέ πετ δοά  
ὀκβδευκτάν· μααδὲ, Χακ  
ταάλε ἀνλερὶν μεπάληνῆ  
σενδὲν σορατζάκ δηρ.

Ἀζιζιμ, χάκικατ πῆς γκιοῦν  
πούραγια τεσροῦφ πῆγιορ  
μανίξ τετπιρ-βλλαχ σαγια  
τζάγιμ· ζιρα νασιχετλερὶν  
εἰγιοῦ τεσιρ ἔττι πανά.

Πέν δέ μεσοῦ ὀλεπ, Ἄλλα-  
χά σούκρ ἐδέριμ κι, σὲν  
δὲσβμά πορτζουμοῦ ἐδὰ  
ἔττιμ.

Μάδεμ κι ποῦ νασιχετι πανά  
βερδίν, σανά ρητζά ἐδέριμ  
πανά ταριφ ἐδέσιν, χάνκη  
κιταπλαρῆ ὀκβγιαγῆμ.

Πεῖ εἰγιοῦ, ἰσε σανά ταριφ  
ἐδεγίμ· πῆνοῦ πιλέσιν κι  
χέπ κιταπλαρδάν ἐβδελ,  
χέρ δαίμ. Τεβράτη σε-  
ρίφ, βέ Ἰντζίλι σερίφ ἰλε  
ὀγρασάσῆν· ζιρα ποῦ κι-  
ταπλαρῆν ἰτζινδὲ πῆλα-  
τζάκῆν χέρ ἀδεμίν, χού  
σστα χέρ χριστιανῆν οὐζε-  
ρινέ φαρξ, ὀλάν ἀμελλερό

Πενλαρδάν μμαδὲ πατκά  
κιταπλάρ ὀκουμάκ ἐκτιζά  
ἐτμέξ μι;  
Μετζέρρότ ἐκτιζά ἐδέρ· λά-

μάλισα, ἀφ' οὗ θέλῃν σέ κα  
ταρασθῆ καὶ σέ βλασφημή-  
σῃν, καὶ ὁ Ἄγιος Θεὸς θε  
λεὶ ἐξετάσει τὰς κακίας αὐ-  
τῶν ἀπὸ ἐσέ.

Φίλτατέ μοι, τῆ ἀληθεία, τὸν  
σημερινὸν σε ἐρχομὸν θέλω  
τὸν γνωρίσει μίαν οἰκονο-  
μίαν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ·  
διότι αἱ συμβελαί σε μὲ  
ἐκάμαν καλὴν ἐντύπωσιν.

Καὶ ἐγὼ χαίρομαι, καὶ εὐχα-  
ρισῶ τὸν Θεὸν διότι ἐπλή-  
ρασα τὸ χρέος μου, εἰς ἐσέ  
τὸν φίλον μου.

Ἐπειδὴ μὲ ἔδωκες αὐτὴν τὴν  
συμβουλήν, σέ παρακαλῶ  
νὰ μὲ ἐρμηνεύσης, ποῖα  
βιβλία νὰ ἀναγινώσκω;

Πολλὰ καλὰ, ἰδοὺ νὰ σέ ἐρ-  
μηνεύσω· τοῦτο νὰ ἐξεύρησ  
ὅτι, προτῆτερα ἀπὸ ὀλα  
τὰ ἄλλα βιβλία, πάντοτε  
νὰ καταγίνεσαι μὲ τὰ  
ἱερά βιβλία τῆς Παλαιᾶ  
καὶ τῆς Νέας Διαθήκης· δι-  
ὅτι μέσα εἰς αὐτὰ θέλεις  
εὔρει ὀλα τὰ καθήκοντα  
χρῆν ἐκάσε ἀνθρώπε, καὶ  
μάλισα τοῦ κάθε χριστιανοῦ.

Ἐξω ἀπὸ αὐτὰ, ἄλλα βιβλία  
δὲν χρειάζεται νὰ διαβάζω;

Βεβαιότατα χρειάζεται· ἀλλ'

κιν, ἠπτηδα πηνλαρην βα  
στασή ἤλε Ἀλλαχην ἐμρι  
νὶ ἀγναγευπιβὲ Ἀλλαχην  
κορκσσυε καλπίγγε ταμελ  
λενδιρμελήδε, σόνκρα σάι-  
ρι κιταπλάρ ἤλε βὲ ἠλιυλέρ  
ἤλε ὄγρασμα αἷ ζιρα χαζρέ  
τι Σολομών καθιλιντζε  
« ἔλμιν πασή Ἀλλαχην  
κορκσσοῦδε ».

Σιρδι ἰσὲ ἰκραρλήε βερύριμ κι  
πηνδάν σόνκρα ταριφίν οὐ-  
ζερὲ ἔδετζέγιμ, χὲρ χαλδέ.  
Πένδε ἰσὲ σιρδι μεσοκράν γχι  
δέριμ, κἀλην ἐίληκλέρ ἤλε.  
Χαγιρλή σαυτλάρ ἤλε λάνιν  
βιτζά ἔδεριμ, πῆζι ὀνούτ-  
μαγιάσνηζ, ἤλε δεραάτ  
ἤλε πῆζι γιοκλαγιάσινζ.  
Πέν βακῆτ βακῆτ σιζλερη  
γιοκλαμάκ ἰτζουν, πῆνὰ  
βιτζά ἔτμενίτζ ζιαδέδερ, ζι  
βα πέν χαζιρστνίτζισεβέριμ,  
λάνιν ἔκερ πηνδάν σόν-  
κρά νασιχετίμ οὐζερὲ πῆ  
ὄγιανλαρδάν φιακατ ὀ-  
λοῦπ, κιταπλάρ ἤλε ὄγρα-  
σμάζισανίτζ, καπενουζδάν  
ἠτζερὶ γχιρμέμ.

Ποῦ χεσσετζά σὲπχεσιζ ὀλάσι  
νηζ ζιρα νασηχετλερὶν ἐγισ  
τσὲρ ἔτμῆζ διρ.

ἐν πρώτοις πρέπει με τὸ μέ-  
σον τούτων τῶν ἱερῶν Γρα-  
φῶν νὰ γνωρίσῃς τὸ θέλημα  
τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ θεμελιώ-  
σῃς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ εἰς  
τὴν καρδίαν σε, ἕπειτα νὰ  
ἀκολουθήσῃς καὶ ἄλλα βιβλί-  
α καὶ γνώσεις· διότι κατὰ  
τὸν Σολομώντα « Ἀρχὴ  
σοφίας· φόβος Κυρίου ».

Ἴδου τώρα ὑπόσχομαι ὅτι εἰς  
τὸ ἔξῃς χωρὶς ἄλλο θ' ἀπολε-  
θῆσω κατὰ τὴν ὁδηγίαν σου.  
Καὶ ἐγὼ, ἰδοὺ τώρα χαρούμε-  
νος πηγαινῶ ἐχετὰ ὑγίαν.  
Ὡσα καλὴ σὰς παρακαλῶ  
ὁμως, νὰ μὴ μᾶς λησιμονή-  
σῃς, ἀλλὰ εὐχάρησ' νὰ  
μᾶς ἐπισκέπτεσθε.

Ἐγὼ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν  
διὰ νὰ σὰς ἐπισκέπτωμαι,  
τὸ νὰ με παρακαλεῖτε εἶναι  
περιττόν, διότι ἐγὼ ἀγα-  
πῶ τὴν εὐγενεῖάν σου, ἥπως  
ἐὰν μετὰ ταῦτα κατὰ πῆν  
συμβολήν μιν δέν παρα-  
τηθῆτε ἀπὸ αὐτὰ τὰ παι-  
νίδια, καὶ δέν καταχίνεσθε  
μὲ τὰ βιβλία, ἀπὸ τῆς θύ-  
ραν σας μέσα δέν ἐμβαίνο.

Εἰς αὐτὸ ἀναμφίβολος νὰ ἤ-  
σθε καθὸς αἱ συμβουλαὶ σου  
μὲ ἕκαμαν καλὴν ἐντύπωσιν

ΙΚΙΝΤΖΙ ΜΟΥΚΙΑΛΙΜΕ. ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Ὀϊλέν βακτηνδῆ  
Δὲ δοστουνά πουλουσ μακ-  
τα.

Ἐν καιρῷ μεσημερίου,  
Ὁ φίλος ἐπισκέπτων τὸν φί-  
λον του.

Βάκτη σερφιφινίζ χαῖρ ὀλα.  
Σαρφ γνέδινίτζ ἀζίζιμ!  
Νε ἔκοῦρσνεβζ, νέδιρ ποῦ  
ἐλιγγίτζεκι κιτάπ;

Ὡσα καλὴ σας.  
Καλῶς ὤρισατε φίλτατέ μου!  
Τί ἀναγινώσκετε; τί βιβλίον  
εἶναι αὐτὸ ὅπου ἔχετε εἰς τὰ  
χέρια σας;

Νιτζέκν σοράρσινίτζ  
Αγναμάκ ἰστέριμ, κῆ, ὀλ  
πῆνὰ τεστῆπ ἔττιγίν ἀζίζ  
κιταπλάρδάν ἠτζιρ δαγιβ;  
Χαῖρ ἀζίζιμ! ζιρα ἄνλερι  
ἔγίτζε ἀγναμάκ ἰτζουν  
αἷτ' καρηνά ὀκούμασνηα  
ἀδὲτ ἔτμῆσιμ διρ.

Διὰ τί ἐρωτᾶτε,  
Θέλω νὰ γνωρίσω, ἐὰν ἦναι  
ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἱερά βιβλία  
ὅπου μὲ ἐσυστήσατε;

Ὀδδουκ αἷτ' καρηνά δαχῆ  
ἰγιοῦμι ἀγνασίληρ;  
Χαῖ, χαῖ! χουσουσα ἄνλερ,  
Ἀλλάχ ταάλειν τσιπι-  
τζετ' λαρηνά, μευτααλλῆε  
ὀδδουγουνδάν, τααζιμ  
γχιρ ἔνδάνδερ αἷτ' καρηνά  
ὀκούμακ.

Ὅχι φίλε μου! διότι ἐκεῖνα,  
διὰ νὰ τὰ ἐγνωθῶ καλλή-  
τερα νηστικός ἐσυνείθισα  
νὰ τὰ διαβάσω.!

Ὀδδουκ πένδὲ ποῦλε ἔτμε-  
λίτζι.

Ἄρα, νηστικῶς ἀκόμη καλ-  
λήτερα ἐννοοῦνται;  
Βέβαια! μάλιστα, διὰ τὸ ὅτι  
ἐκεῖνα εἶναι ἀπὸ τὰς ἐντο-  
λάς τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἕνα εἶ-  
δος σεβασμοῦ τὸ νὰ τὰ δια-  
βάσωμεν νηστικοί.

Χαῖ, χαῖ!  
Πρῶ σιμῶικὶ ἀκουδαγῶν  
γεγίτζ;  
Ποῦ βεωπάρτην χιικα-  
γετίδιο.

Ἄρα, καὶ ἐγὼ ἔτζι πρέπει νὰ  
τὸ καμῶ.  
Βέβαια!  
Αὐτὸ ὅπου ἐδιὰβαζες τώρα  
τί ἦτον;  
Αὐτὸ εἶναι ἱστορία τοῦ Ναπο-  
λέοντα.

Νέ νάκλ εδέρ;  
 Πούραδα μουχαρρέρδιο, Βο-  
 νοπάρτιν τζεμι όμ-  
 ρου ζεμανινδε όγρασίλαν  
 χενκιμελερ, γιάνι άσπλ  
 άσπληγετι, βέ νεσλη, βέ νέ  
 ταρζ ιλε πατησαχληγα  
 ότουρδουγουνου, βέ νέ σε-  
 φερλερ έττιγινί, βέ χάνκη  
 πατησαχλαρ ιλε τζενκ  
 έττιγινί, βέ νέ μεμελεκιατ  
 λαρ ζαπτ έττιγινί, βέ  
 νέ κάχρημνληκλαρ έτ-  
 τιγινί βέ νέ σεραυτλαρ  
 όροσλαρ τερτιπ έττιγι-  
 νί, βέ εντζαμη νάτηλ φετ  
 όλουπ, πիր ήσση άδαγια  
 νερ έττικλερινί, βέ νερε-  
 δε βερατ έττιγινί.

Νέ λισανδέδιο; Έλληνοσ-  
 λαρήν μι; γιόχσα μου-  
 σαράχ όλαν ουρούμπτσα  
 λισαννδάμηδιο;

Χαίρ, άζιζιμ! φρανσιζ λι-  
 σαννδάδιο.

Όλδου κι φρανσιζτσαγι πι-  
 λήρσινί;

Έβετ.

Βάκκα τοχάρ γικιαγέδιο,  
 έκιο μουσαράχ όλαν ου-  
 ρούμπτσα λισαννδα όσά-  
 γιδι, χάκκηκατ πού κιταπ  
 έλημδεν δάσμεγετζεγι-  
 δι, πουνούν ιτζούν σίμδι

Τί διηγείται;

Είς αυτό περιγράφονται όλα  
 τὰ περιστατικά, τὰ όσα  
 συνέβησαν έφ' όλης τής ζωής  
 του Ναπολέοντος, δηλα-  
 δή ή πρώτη καταγωγή του,  
 και με τί τρόπον έδασίλευ-  
 σεν, και τί πολέμους έκα-  
 μεν, και με ποίους βασιλείς  
 έπολέμησεν, και τί βασιλεία  
 κατεκράτησεν και τί άνδρα-  
 γαθίας έκαμεν, και τί νόμους  
 και κανόνες έσύστησεν, και  
 τέλος πάντων, πώς ενικήθη,  
 επιάσθη, και πώς τον εξώ-  
 ρισαν εις έν έρημον νησίον,  
 και τὸ πού απέθανεν.

Είς τί διάλεκτον είναι; εις την  
 Έλληνικήν, ή εις την συ-  
 νήθη καθομιλουμένην διά-  
 λεκτον είναι;

Όχι, φίλε μου, εις την Γαλ-  
 λικήν γλώσσαν είναι.

Έξεύρετε λοιπόν τὰ Γαλ-  
 λικά;

Μάλιστα.

Τωόντι ώραία ιστορία είναι,  
 εάν ήτον εις την καθομι-  
 λυμένην άπλοελληνικήν  
 γλώσσαν, τή αλήθεια αυτό  
 τό βιβλίον δέν ήθελε πέσει  
 από τὰ χέρια μου, διά του-

άγναδιμ κι τζόκ λισάν  
 όρκενεμεκ λαζιμδιο.

Μουτζέρρετ λαζιμδιο.

Πασκά λισανλάρδα πιλήρ-  
 μισιν;

Έβετ, φάκατ γεδι λισάν  
 πιλήριμ.

Τεατζούπ εδέριμ άζιζιμ κι,  
 νάσηλ γεδι λισάν πιλήρ  
 κεν γκίνε φάκατ δέρσιν;

Τεατζούπ έτμε, πέραδερ!  
 ζίρα πού άλεμδε άδεμ  
 θάρ κι όν λισάν πιλήρ.

Νάσηλ πир άδεμ πουκαδαρ  
 ήλιμλερι κισπ εδέπιλιρ;

Πουνούν ιτζούν χετζε τα-  
 τζούπ έτμε, ζίρα ινसानа  
 χακταάλεδεν πού δερατζε  
 κουθβέτ βεριλδίκη φάκατ  
 μηράτ έτμελή όλούρσα  
 τζόκ σείλερ κισπ έτμεσινέ  
 μουκταδιο διο.

Όλδου κι πир τζόπάν δαχή  
 μιράτ έτσέ πού ήλιμλερι;

Κισπ εδε πιλήρ μι;

Χαί χαί! πουνά χετζε σεπχέ  
 έτμε.

Χάκκηκατ πε σοχπετλεριγι  
 ίσινδερεκ πένδε τζεσαρετλε-  
 νίορμ πάρι πир, για ικι λι-  
 σάν όρκενεγιμ! άτζαπα όρ  
 κενέ πιλήρμιγιμ;

το τώρα εκατάλαβα ότι το  
 γνωρίζειν πολλὰς διαλέκ-  
 τούς, είναι αναγκαϊότατον.

Βεβαιότατα είναι αναγκαϊον.

Έξεύρεις και άλλας διαλέκ-  
 τούς;

Μάλιστα, μόνον έπτά διαλέ-  
 κτους εξεύρω.

Άπορψ άδελφέ μου ενίω εξεύ-  
 ρεις έπτά διαλέκτους, πώς  
 λέγεις πάλιν μόνον;

Μην άπορεις άδελφέ μου! διότι  
 εις τούτον τον κόσμον εύ-  
 ρισκονται άνθρωποι όπου  
 εξεύρουν δέκα διαλέκτους:

Πώς ένας άνθρωπος δύναται να  
 άποκτήση τόσας γνώσεις;

Διά τούτο, διόλου να μην  
 άπορήσεις, διότι εις τον

άνθρωπον έδόθη από τον

Θεόν τόση δύναμις, ώστε

εάν μόνον άποφασίση εις

τό να θελήση, δύναται να κα-  
 τορθωση πολλά πράγματα.

Άραγε και ένας ιδιώτης,  
 εάν θελήση, δύναται να άπο-  
 κτήση αυτάς τας γνώσεις;

Βέβαια εις αυτό διόλου μην  
 άπορήσης.

Τή αλήθεια άκούων αυτούς  
 τους λόγους και εγώ ένθαρ-  
 ρύνομαι εις τὸ να μάθω του-

λάχισον μίαν, ή δύο διαλέκ-  
 τες άραγε ήμπορώ να μάθω;

[ 8 ]  
Χαί χαί, δεγίλ χαζρετινί κι  
δαχά κήρκ γιασινδάσινι,  
ήλλε αλτιμίς γετιμίς γιασίν  
δά νετζε άδεμιλερ σεβδά  
βερδιλερ, μιράτ εδε ππασ-  
λα διλαρ, βε τζόκ ελιμιλερ  
κίσπ εττιλερ.

\*Αζίζιμ, πούσδζλεριγι, έστι-  
τίκτζε, πιλίρσιν καλίμδέν  
νέ γκετζίγχορ, δογρουσβου  
σσίλεγεγίμμι; έμμα γκιοϋλ  
μεσιν σήμδι χεσαπ εττιμ  
κι, όμρεμδέν δόρττε πιρινί  
άντζακ ισλεριμέ χαρτζαν-  
δήμ· κουτρβου φαίδεσίζ  
σιφασίζ όγιενλαρ ήλε βε έ-  
λεντζελερ ήλε γκετζιρδήμ,  
όνούνινζούν ππσλαδήμ, άκ-  
λήμίλε, χέμι χαίφλαναγίμ  
χέμι άταλαριμά κάχρ  
εδεγίμ, χέμι σιμδιέδεκ  
κονστβγοϋμ άχπαπλα  
ρημή ικράχ εδεγίμ.

\*Α δοσοϋμ, πβλαρήν τζούμ-  
λεσι, δε χακλή, βάρδερ, χέ-  
μι πού φριγγέ νίτζεν γκίβ  
λεήμ; χουσβσα μετροϋρ όλ  
δοϋμ κι πού νασιχετιμι λα  
πούλ εττιγίν ιτζούν λάκιν  
δαχά ζιαδέ φεράχ εδετζε-  
γιμ, έκερ πού νασι, χετιμι

Μάλισα, όχι ή ευγενεία σας  
όπου είστε ακόμα τεσσαρά  
κοντα χρονών, αλλά έξήν-  
τα έβδομήντα χρονών άν  
θρωποι έδωκαν κλίσιν, ήθε-  
λησαν, ήρχισαν και απέ-  
κτησαν πολλές γνώσεις.

Φίλτατέ μοι, έν έσω ακούω  
αυτούς τους λόγους σου,  
εξέρεις τί διαπερνά από  
την καρδιάν με, να σοί  
είπω την αλήθειαν; όμως  
να μήν με γελάσης· τώρα  
ελογάριασα ότι της ζωής  
με τό έν τέταρτον μόλις  
τό εξέδεισα εις τας ύπο-  
θέσεις με, τό δε επίλοιπον  
μέρος τό διεπέρασα εις ά-  
χρησα και άνωφελή παιγ-  
γίδια και διασκεδάσεις, διά  
τούτο ήρχισα με τόν νούν με  
και να λιπούμαι και να άδη-  
μονώ κατά τών γονέων με,  
και να μισώ τους έσους φίλους  
συνανεστράφη ένωσ τώρα.

Φίλε με, εις όλα αυτά έχεις  
είαιον και εις αυτόν τόν  
σοχασμόν σε διά τί να γε-  
λάσω; μάλισα έχάρηκα δι  
ότι έδειχθηκες την συμβε-  
λήν με αλλά ακόμα περισ-  
σότερον ήθελα χαρῶ, εάν  
ήθελες δεχθί και αυτήν την

δαχή και πούλ εδέρσαν για  
νι, έβλατλαρ ήγγ δα πέρ  
βακηττά σανά κάχρ έτμι-  
μεκ ιτζεν σάι γαιρέτ εδέ-  
σινκι, έββελαν, Άλλαχην  
κορχουσβου, βε άζίζ δινιμι-  
ζίν σαρτλαρηνή σίροτλαρη  
νή γιερκελερινε τεμελλενδι  
ρέσιν, βε τίνιν γκιο νε γκιο  
νε ελιμ μαουρρετλερίλε 'δο  
ναδάσιν κι, χέμι Χαϊκά  
χέμι χαλκά γιαραρ όλ  
σουλάρ.

\*Αζίζιμ, έβλατλαρ λαφσή  
εττιγίνιτζούν άκλήμιά πέρ  
σέι γκελδί· ματζερ πβγ ρ  
ρην κι σιδάλ εδεγίμ.

Ήεκ έγ ρ.  
Σιβαλήμ πού δερ κι πούτα  
ριφ εττιγινίζ ήλιμιλερ ίκζ-  
λάρ δα όρκεν μεκ εκτιζά  
εδέρ μι,

Μάσταλλαχ! γιά κηζλάρ έν  
σάν δεγίλμι,

Ιέλη ινσάν δερ, λάκιν πέρ  
άλησθερις ιτζινδε πβλούν  
μαδηκλαρηνδάν, σανήρημ  
κι, τζούνκι δεφτέρ, τεμ-  
σβκ μεκτοϋπ, βε τεζκερε  
γιαζατζακλαρη όλμαδη-  
γηνδάν, πουνούν ιτζεν εκ-  
τιζά ετμέζ.

Χάιρ, καρηνδασήμ, πβνδ  
γιακλήσ ήγγ βάρ δερ ζίρα

[ 9 ]  
συμβουλήν με· ήγαν, και  
τά τέκνα σε εις ένα καιρόν  
διά να μήν άδημονήσεν επώ-  
νω σου, να επιμιληθής, έν  
πρώτοι, τόν φόβον του Θεού,  
και τά δόγματα της άγιης  
μας πίστεως, να τά θεμελι-  
ώσης εις την καρδιάν των,  
και έπειτα να τά σολίτησ  
μέ διάφορα μαθήματα και  
γνώσεις, ώσε να γίνονται  
εύαρεσα εις τόν Θεόν και  
εις τους ανθρώπους.

Φίλτατέ μοι, επειδή ώμιλη-  
σες περί τέκνων, ένθυμήθη-  
κα ένα τι συγχωρήσατέ μοι  
να σοί τό έρωτήτω.

Πολλά καλά.

Ή έρώτησίς με είναι αυτή,  
ότι, αυτά τά όσα έρμηνεί-  
σατε μαθήματα και τά κορά-  
σια χρειαζεται να τά μάθην;

\*Ω Θεέ! μήπως τά κοράσια  
δέν είναι άνθρωποι;

Ναι άνθρωποι είναι· αλλά διά  
τό ότι εις καμμίαν ληθοδο-  
σίαν μέσα δέν εύρίσκονται,  
σοχάζομαι ότι, επειδή κα-  
τάσιχα, όμολογίας, έπισο-  
λάς, και ραβάσινα να γρά-  
ψην δέν έχουν, διά τούτο  
δέν χρησημεϋν.

\*Όχι, αδελφέ μου, εις αυτό  
έχετε λάθος· διότι ή παιδεία

ήλημ φάκατ ποῦ χαπέρ βερ  
διγὴν ἰσλερὰ μαχσοῦς δεγίλ  
δηρ.

Γιά, κηζλαρά, νὲ ἐκτιζά ε-  
δετζέκδιρ;

Μάδεμ κι κηζλαρά, ήλημ  
ἐκτιζά ὀλδουγουνού πιλ-  
μεγιρσοουνουζ, πουνούν  
ιτζούν ἀγιουπλαμάμ χα-  
ζιρετινιζι, ζίρα ποῦ ανέ-  
δεκ κεντιγγέ, βὲ ἔγουλ-  
λαρηγγά δαχὴ ἔλλεμ ὀλ-  
δουγουνού πιλμέζιδιν.

Χάκηκατ ποῦ τζιχεττε  
χακκὴν βάρδηρ, λάκιν σι-  
ζὲ ρητζά ἔδεριμ, πανά  
χαπέρ βερέσινιζ, κηζλαρ  
ιτζούν νεγὲ ἐκτιζά ἔδε-  
τζέκδιρ;

Τζούν κι πουνούν ιτζούν μὲ-  
σκιουλδε καλδηνιζ, ἐσίδιν  
κι σιζὲ χαπέρ βερεγιμ,  
ποῦ κηζλαρ βὲ ἀβρετλερ  
ἰνσάν ὀλδουκτζα, πορτζ-  
λου δεγιλλέρ μι, ἀγνασση  
λαρ γιαραδεμιζ Τανκρι-  
γι, βὲ ὄνουν μιράδη ήλα-  
χηγεσινι, βὲ ὄνα τεσσακιου-  
ράν τααζιμ ἔτμεσινι;

Μετζέρετ πορτζλουδερλαρ.

Τζούνκι μούτζερόετ πορτζ-  
λου ὀλδουκλαρηνή ἀγνα-  
δὴν, πακαλήμ ήλημ ἰλὲ τα

δεν ἀναγκαιῖ μόνον διὰ  
αὐτὰς τὰς ὑποθέσεις ὅπου  
λέγετε.

Ἄμὴ εἰς τὰ κοράσια, τί θε  
νὰ χρησιμεύσῃ;

Ἐπειδὴ, τὸ ὅτι ἡ παιδεία ἀ-  
ναγκαιῖ εἰς τὰ κοράσια,  
δεν τὸ γνωρίζετε, εἰς αὐτὸ  
δὲν μέφομαι τὴν εὐγενεῖαν  
σας, διότι ἕως τώρα, καὶ  
εἰς τὸν ἑαυτὸν σας, καὶ εἰς  
τοὺς υἱοὺς σας, τὸ ὅτι εἶναι  
ἀναγκαιότατον δὲν τὸ ἐγνώ-  
ρίζετε.

Τῶντι, εἰς αὐτὸ τὸ εἶδος ἔχε-  
τε δίκαιον, πλὴν σὰς πα-  
ρακαλῶ νὰ μὲ εἰπῆτε, διὰ  
τὰ κοράσια εἰς τί θε νὰ  
χρησιμεύσῃ;

Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο αὐτὸ μένε-  
τε εἰς ἀπορίαν, ἀκούσατε  
ἄστε νὰ σὰς ιδεάσω αὐτὰ  
τὰ κοράσια, καὶ αἱ γυναῖ-  
κες ἐν ὄσῳ εἶναι ἄνθρωποι,  
δὲν εἶναι ὑπόχρεοι, εἰς τὸ  
νὰ γνωρίσωσι τὸν πλάσθη  
μας Θεόν, καὶ τὸ θεῖόν του  
θέλημα, καὶ νὰ τὸν λατρεύ-  
σωσιν εὐχαρίστως;

Βεβαιότατα εἶναι ὑπόχρεοι.

Ἐπειδὴ ἐγνώρισες τὸ, ὅτι βε-  
βαιότατα ἔχουν χρέος, τώρα  
εἰπέ μοι, νὰ ἰδοῦμεν χωρὶς

αλήμ ὀλμαδηκτζα, πουν-  
λαρη νάσηλ ἀγναγια-  
τζακλαρι; βὲ νάσηλ πορ-  
τζλαρινή ἐδὰ ἔδετζεκλέρ;  
Ἰστὲ πουνού ἀγναδημί, λά-  
κιν πουνδάν μααδὲ, δα-  
χὰ πασκὰ πῆρ ἐκτιζασί  
βάρμη, κηζλαρ βὲ ἀβρετ-  
λερ ιτζούν;

Χαί χαί!

Σανὰ νιάζ ἔδεριμ χαπέρ βερέ  
σιν πανά πασκὰ νεὲ λαζίμη;  
Κουλάκ βέρ κι, ἀγναγιασση  
ποῦ κηζλαρά, βὲ ἀβρετ-  
λερὲ νὲ ἰτζεν ήλημ λαζήμ  
δηρ. πὲ ἰνσανλαριν ττοπού  
κιμλεριν ἔλλερινδὲ πεγιβρ;  
ἀβρετλεριν ἔλλερινδὲ πεγιβ  
μέζ μη; μάδεμκι ἀνλεριν  
ἔλλερηνδὲ πεγιούρ, ἡμδὴ  
ἔκερ κενδιλερινι ἰλήμ τερπι  
γασί γιόγβσα τζότζεκλαρινι  
νάσηλ τερπιγὲ ἔδετζεκλέρ;

Χάκηκατ! σίμδι ἀγναδημί κι  
μουτζερόετ ἀβρετλερ ήλημ  
βασητασή ήλε κιαμιλ βὲ  
ἀκηλλή ὀλμαλή κι τζόιτζε  
κλαρά ἔγρε τερπιγὲ ἔτσι-  
λερ ζίρα σίμδι σόιλέρκεν  
περαπέρ ἰκί ὀρνεκλερὲ ἀ-  
κλήμα γκελδί.

νὰ παιδευθῶσι μὲ τὴν παι-  
δείαν, αὐτὰ πῶς θε νὰ τὰ  
γνωρίσωσι; καὶ πῶς θε νὰ  
πληρώσωσι τὸ χρέος των;  
Ἰδοῦ αὐτὸ τὸ ἐγνώρισά, ἀλλὰ  
ἕστερον ἀπὸ αὐτὸ, ἄλλην  
καμμίαν χρησιμότητα ἔχει;  
διὰ τὰ κοράσια, καὶ γυ-  
ναῖκας;

Μάλιστα!

Σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ εἰπῆς  
εἰς τί ἄλλο χρησιμεύεις;  
Πρόσεχε ὥστε νὰ καταλά-  
βῃς, διατί εἶναι ἀναγκαι-  
ότατον εἰς τὰ κορά-  
σια καὶ εἰς τὰς γυναῖ-  
κας· αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι  
ὄλοι, εἰς τίνων χέρια ἀνα-  
τρέφονται; εἰς τὰ χέρια  
τῶν γυναικῶν δὲν ἀνατρέ-  
φονται; ἀφοῦ λοιπὸν ἀνα-  
τρέφονται εἰς τὰ ἐκείνων  
χέρια, εἰάν εἰς τὰς ἰδίας  
πεπαιδευμένη ἀνατροφή δὲν  
ὑπάρχει, τὰ τέκνα των  
πῶς θε τὰ ἐκπαιδεύσωσι

Τῆ ἀληθεία! τώρα ἐκατάλα-  
βα ὅτι χωρὶς ἄλλο αἱ γυ-  
ναῖκες μὲ τὸ μέσον τῆς παι-  
δείας πρέπει νὰ ἴηται φρόνι-  
μαι, καὶ γνωσικαί, ὥστε  
καλῶς νὰ ἀναθρέψωσι τὰ  
τέκνα των· διότι τώρα ἐνῶ  
ὠμιλοῦσες ἐνθυμήθηκα δύο  
παραδείγματα.

Σὺς ῥητὰ εἶδεν νὰ κλ εἶδει  
νὶς πῦνά, νέδρ ποὶ ἀκλή  
νὶζὰ γκελὲν ὄρνεκλέρ; πῆκα  
ἱμ νασιχστλε; μὲ μωδαρῆκ  
μὴ δρη;

Σανήρημι γάγετιλε μωδα  
φήκρη; ζῖρα μαχαλλεμιζ  
δὲ ἰκὶ ἀβρετ βάρδρη, πῆν  
λαρῆν δόρδεο πῆσερ τζοὶ  
τζεκλαρῆ βάρδρη; πῆσι  
πῆρ ἡλιμδάο βέ ἀκλήλῆ πα  
ζοκίαν (τῆτ(τ(α)ρ) κηζῆ  
δρη, ὄλ πῆσι πῆρ ὄκρη  
εἶα, πῆ χαπῆρ παπαζ κηζῆ  
δρη; ἰκισὶ χέμι δούλ, χέμι  
εβκαρά δηρλαρ; λάκιν ὄλ  
τῆτ(τ(τ(α)ρ) κηζῆ ὄλαρῆν εἶν  
δὲ πῆρ γκιοζέλ τερτίπ γκιο  
ρούρβκι, βάζο ὄλβνμάζ  
δρη; βέ χούσυτα τζοῖτζου  
κλαρῆ δεγίλ φάκατ τῆρῆ  
τζικμαζλάρ, ἡλλε πεντζε  
ρελερδὲ δαχῆ γκιορουνμεζ  
λέρ, φάκατ χέρ ἰε βακῆτ  
γιορτοῦ βέ παζάρ γκιορῆνλε  
ρῆνδὲ ἐκκλήσειγε γκιοδετζέγι  
σε, ἀνλερὶ δε περαπῆρ γκιο  
τουρῶρ, βέ ἐκκλήσειε δαν  
δουοῦπ γκελδικτῆ, ἡτζεριγῆ  
καπανῆρ, βέ γκιογὲ γκιογὲ  
κιταπλάρ ὄκουρλάρ, βέ πε  
τῆρζ τζόκ σβκιβνετλήκῆλε  
βακῆτλαρῆνῆ γκετζῆριολέρ;

Σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ διηγη-  
θῆτε τί εἶναι αὐτὰ τὰ πα-  
ράδειγματα, τὰ ὅποια ἐν-  
θυμηθήκατε; νὰ ἰδῶ μὲ  
τὰς συλλέξιμάς μὲ εἶναι κα-  
τάλληλαι;

Ἐχρῶ ὅτι εἶναι πολλὴ σύμφω-  
να διότι εἰς τὴν γειτονίαν  
μας ἔχομεν δύο γυναῖκας  
αἱ ὁποῖαι ἔχου ἀπὸ τέσσα-  
ρα πέντε παιδίκια· ἡ μὲν  
μία ἀπὸ αὐτὰς, εἶναι τυ-  
γατέρα ἐνὸς πεπαυμένου  
καὶ γνωστοῦ ἐμπόρου, ἡ  
δὲ ἄλλη εἶναι θυγατέρα ἐνὸς  
ἀγραμμάτου Ἰερῶς· καὶ  
αἱ δύο χῆραι καὶ πτωχαί·  
ἀλλὰ εἰς τὸ ὁσπῆτιον τῆς  
θυγατρὸς τοῦ ἐμπόρου βλέ-  
πομεν μίαν καλὴν εὐταξί-  
αν, ἡ ὅποια εἶναι ἀνεκφρα-  
στος· καὶ μάλιστα τὰ τέκ-  
να τῆς, ὅχι μόνον δὲν εὐ-  
γαίνουν ἐξω, ἀλλὰ μήτε εἰς  
τὰ παράθυρα δὲν φαίνον-  
ται· μόνον ὅταν εἰς τὰς  
ἐορτὰς καὶ κυριακὰς πη-  
γαίνῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν  
τὰ πέρνει μαζὺ τῆς, καὶ  
ἔτιν ἐπιστρέφῃ ἀπὸ τὴν  
ἐκκλησίαν σφαλνῶται μέ-  
σα καὶ διβάζουσι διάφο-  
ρα βιβλία, καὶ οὕτω πως  
περιούν τὸν καιρὸν τοῦ

πῆνον ἰτζοῦν χέπ κομῆσ-  
λάρ κεντῆσινὶ σβερλέρ βέ  
χέπ ἀβρετλέρ χεσούττερ  
λαρ; λάκιν ὅτεκὶ ἀβρετ,  
χέρ γκιοῦν εβκαρῆλῆκ βε-  
σιλεσὶ ἰλε, ὄρδα πῶρδα  
γκεζερ, εἶλατλαρῆδα πι-  
ρὶ πῆρλερὶ ἰλε δόγῆσῶπ,  
κισρῶρ εἶδερλέρ, βέ εἶβ ἰ-  
τζῆνδὲ δερνεῖπ ὄτρημιζ-  
λάρ, ἡλλε γὰρ σοκακλαρδὰ  
γὰρ καπβλαρδὰ γὰρ πέντζε  
ριλερδὲ πούλουνατζακλάρ  
τὰ ὄλ καδρ ἡρτζῆλανδῆ-  
λάρκι, βαλῆδελερῆνὶ δαχὶ  
σαῖνσίμαγῆτ, ὄνσ γιανκσι  
λαδικλαρῆνδῆν πασκὰ κομ-  
σε ἀβρετλερ νῆ δαχῆ ζερ-  
κλενιολέρ; πῆ σῆπεπτεν χέ  
πισι πῆνλαρῆν ζερονῆ γκιο  
τζενδικὶ δῆρλερ. Ἡμῆδ ἰ-  
σε χέρ γκιοῦν γκιορδα-  
γοῦμ ἰκὶ ὄρνεκλέρ πῆνλάρ-  
δρη.

Ἰστὲ πῶν νὰ κλ ἐττιγὶν ἰκὶ ἀ-  
βρετλερῆν ὄρνεκλερὶ σανά  
γετισίρ; λάκιν ἔκερ δαχὰ  
ζιαδὲ τικκατ ἰλε τῆνημαλῆ  
ὄλοῦσαν, πῆνὰ πῆνζερ  
τζόκ ὄρνεκλέρ γκιορετζέκ-  
σιν κῆμῆλ ἰλε τζαχίλιν  
ἀραρῆνδῆ.

μὲ ἀκορῆν ἡσυχίαν καὶ διὰ  
τοῦτο ὀληή γειτονία τὴν ἀ-  
γαποῦν, καὶ εἶναι ὄλαις αἰ-  
γυναῖκες εὐχαριστημέναις·  
ἡ δὲ ἄλλη ὁμοίως, καθ' ἡμέ-  
ραν ἐπὶ προφάται πτωχείας  
περιφέρεται ἐδὴ καὶ ἐκεῖ,  
καὶ τὰ τέκνα τῆς κάθε ὡ-  
ραν δέρονται, ὑβρίζονται  
ἀναμεταξύ των, καὶ δὲν πε-  
ριρίζονται μέσα εἰς τὸ ὁ-  
σπῆτιον τῆς, ἀλλὰ ἢ εἰς  
τοὺς δρόμους ἢ εἰς τὴν πόρ-  
ταν ἢ εἰς τὰ παράθυρα θὲ  
νὰ εὐρεθοῦν· τόσον αἰθαδί-  
ασαν ὥστε κατήνησαν νὰ  
μὴν ψηροῦν καὶ τὴν μη-  
τέρα των, ἀλλὰ ἀφ' οὗ πε-  
ριρροῦν τὴν ἰδίαν μητέ-  
ρα των, περιπαίζουσι καὶ  
τὰς γειτόνισας γυναῖκας,  
καὶ διὰ τοῦτο ὄλαις εἶναι ἀ-  
γανακτησμέναι ἐπάνω των.  
Ἰδοὺ λοιπὸν τὰ δύο παρα-  
δείγματα ὅπου βλέπω καθη-  
μερινῶς, εἶναι αὐτὰ.

Ἰδοὺ τὸ παράδειγμα αὐ-  
τῶν τῶν δύο γυναικῶν ὅπερ  
ἐδὴ γῆθησες φθάνει εἰς ἐσέ·  
ἀλλὰ εἰάν ἀκόμῃ μὲ περισ-  
σότερον προτοχήν παρατη-  
ρήσης, παρόμοια μὲ αὐτὸ  
πολλὰ παραδείγματα θὲ  
νὰ βλέπῃς μεταξὺ ἀρονίμ\*

Χάκηκατ σίμδι άγναμαγιά  
 πασλαδῆμ δυνιαγιά! άρ-  
 ζούμ βάρδῆ πύραζ δαχῆ  
 σίζι δινκλεγεγίμ, λάκιν  
 σιζλερί ούσανῆμαμακ  
 ιτζούν, σίμδι ἡνιγγίζ ιλε  
 γκιδεγί δε, χοςλανήρ: αλ  
 γιάρην γκίνε γκελίμ.

καὶ ἀπαιδεύτου.

Τῆ ἀληθεία τώρα άρχισα  
 νά καταλαμβάνω τόν κό-  
 σμον! ἐπιβουούσα νά σῆς ά-  
 κούσω άκόμῃ ἕνα ὀλίγον,  
 πλὴν διὰ νά μῆ σῆς παρα-  
 βαρύνω τώρα μέ τὴν ἀδει-  
 άνσας ἄς ὑπάγω, καὶ ἂν  
 ἔχετε εὐχαριστήσιν αὐρίων  
 πάλιν ἔρχομαι.

### ΟΥΤΖΟΥΝΤΖΟΥ ΜΟΥ- ΚΙΑΛΗΜΕ.

Αχσέμ βακτιγνδῆ δός δοςου-  
 νά πσλσῆμακτά.

### ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Εἰς δειλινόν καιρόν ὁ φίλος  
 ὅταν ἀπλντά τόν φίλον του.

Ἄχσέμινιζ χαῆρ ὀλσβν. ἄζι-  
 ζιμ.

Καλή ἔσπέρα σας, φίλτατέ  
 μοι.

Ἄλλάχ ὀμ:ερλέρ βερσιν ἔφεν-  
 διμ.

Ὁ Θεός νά σῆς πολυετῆ αὐ-  
 θέντα μου.

Νάτηλσηνηζ; πσ γκούν βα-  
 κτινηζῆ νάσηλ γκετζιρδι-  
 νιζ;

Πῶς εἶστε; σῆμερον τόν και-  
 ρόν σας πῶς τόν ἔπερά-  
 σετε.

Πέκ ἔγιμ, χίμδ ὀλσούν Ταν-  
 κρηγιά.

Πολλά καλά, δόξα τῷ Ἁγίῳ  
 Θεῷ.

Σίμδι νέρεγε γκιδ. ὀρσένβζ;  
 Σαχραγιά δογρε γκιτμέλ φι-  
 κρινδέγιμ.

Τάρι ποῦ πηγαίνεται;  
 Εἰς τὴν ἐξίχῆν σκοπεύω νά  
 πηγαίνω.

Πένδε άσκαδά; ὀλσάμ, κα-  
 πβλ ἔδέρμισινιζ;

Καὶ ἐγὼ νά σῆς συντροφεύτω  
 μέ δέχεσθαι;

Νίτζβν καπβλ ἔτμεγεγιμ; ἄ-  
 λελ χετούς δερούνι τζαν-  
 δάν μεσρούρουμ.

Διατί νά μῆν σῆς δεχθῶ; μά-  
 λιστα ἀπό τὸ βῆος τῆς ψυ-  
 χῆς μου τὸ χαίρομαι.

Πουγιούρουν γκιδελήμ.

Ὡρίσατε νά πηγαίνωμεν.

Ἰστέ σαχραγιά τζικτήκ, λά-  
 κιν νέρεδε ὀτθραγιά χος-  
 λανήρσινιζ;

Ἰδοῦ εὐγήκαμεν εἰς τὴν ἐξί-  
 χῆν, πλὴν ποῦ εὐχαριστεῖ-  
 σθε νά καθήσωμεν.

Πέντζεγε πσ τζιμενλιγιν ι-  
 τζινδῆ ὀτθρασηνά χοςλα-  
 νήρημ, λάκιν χαζιρσινιζ  
 πιλμέμ νέρεσινισεβέρσινιζ.

Ὅσον τὸ κατ' ἐμῆ, εὐχαρι-  
 στιῦμαι νά καθήσω μέτα  
 εἰς αὐτὴν τὴν πρασινάδα,  
 ὁμως ἡ εὐγενεία σας δὲν ἡ-  
 ξέρω ποῖον μέρος ἀγαπάτε.

Πέκ ἔγιμ ἄζιζιμ! καλδί κι  
 πσ τζιμενλικτέν νέ άγνα-  
 γιατζαγημῆζ βάρδῆ; σὸλ  
 καρσίδι ὀτθράν ἀδεμλερίν  
 γιάνηδῆ ὀτθράκ δαχῆ ἔ-  
 γιμ δεγίλιμ; πάλκι σὸζ σὸζ  
 δὲν πύραζ χαβαδισλερδὲν  
 ὀρκενίριζ.

Παλλά καλὰ φίλτατέμοι! ἄλ-  
 λά ἀπὸ αὐτὴν τὴν πρασινά-  
 δα τί ἔχομεν νά μάθωμεν;  
 δὲν εἶναι καλλήτερον νά κα-  
 θήσωμεν κοντὰ εἰς ἐκείνους  
 τοὺς ἀθρώπους ὅπου κά-  
 λονται ἐκεῖ ἀντίκρυ; ἴσως  
 ἀπὸ ὀμιλίαν εἰς ὀμιλίαν  
 μανθάνομεν καὶ μερικῶς  
 εἰδήσεις.

Μαζούρ πουγιούρουν πύρα-  
 δερίμ, ζίρα πινδῆ γιανι-  
 σινιζ βῆ δῆρ.

Μὲ συγχωρεῖτε ἀδελφέ μου,  
 διότι εἰς τοῦτο ἔχετε λάθος.

Νίτζβν; νέ σεπτεπτέν.

Διατί; δῆ ποῖαν αἰτίαν;  
 Ἡ αἰτία εἶναι αὐτῆ, ὅτι,  
 τὰς εἰδήσεις ὅπου θέλομεν  
 ἀμάθωμεν ἀπὸ ἐκείνοος,  
 τὰς μαν' άνομεν πολὺ καλ-  
 λήτερα ἀπὸ τὰς ἐφημερή-  
 δας, ἀλλὰ τὰ ὅσα μανθάνο-  
 μεν ἐδῶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν  
 πρασινάδα εἶναι μεγάλα  
 πράγματα.

Σεπεπί ποῦδερ ι, ἄνλερ ἔν  
 ὀρκενετζεγιμῆζ χαβαδισλε-  
 ριν ἔγισινι τζερναλλαρδάνν  
 ὀρκενίριζ, λάκιν πύραδα  
 ποῦ τζιμενλικτέν ὀρκενε-  
 τζεγιμ ζ νεσνελέρ γάγρε ι-  
 λέ πεγιουκ σε:λέρδ ρ.

Ἄτζαγιμ! τζερναλλαρδῆνέ  
 χαβαδισλέρ ὀλάπιλιζ;

Παραξένον! εἰς τὰς ἐφημε-  
 ρίδας τί εἰδήσεις ἡμποροῦν  
 νά εἰρηθῶσι;

Χουκῆν βῆ δῆρ τεατζούρ

Ἐχεις δίκαιον νά παραξενευ-

ἐτμεινῆ, ζῖρα πέλι σιμ-  
διγέδριχ χέτζ πῖρ τζουρνάλ  
ὄκβιμαριτινδῖρ.

Χάκηκατ, δεγιλ φάκατ ὀκού-  
μαδημ, ἴλλε ἰσμινὶ δαχῆ  
ἐστῖμεδῆμ. λάκιν σίμδι ρη-  
τζᾶ ἐδέριμ σιζέ κι, πανά  
τιρὶρ ἐδέ τι, νάτηλ σί διρ-  
βέ νέ χαβδισῆρ νά λ ἐ-  
δέρ.

Ποῦ τζουρνάλ ταπῖρ ὀλουαν  
νεσινέ πό λέδιρ κι, τζιχινδῆ  
πουλανᾶν μεσχοιρ, ὀλκε-  
λερδῆ, βέ σεχιρλερδῆ, ὄγρα-  
σᾶν ζέχρωατλαρ, μέελα  
τζενκλερῖ, βέ βραχατλη-  
λαρηνῆ, γιάχοζ μβπαχ-  
ληκλερηνῆ, πβλενᾶν μα-  
ταχλαρηνῆ, βέ ἡτζᾶτ ἰλι-  
νά σαναταλαρῆ, βέ ἰσιρα-  
χατλαρηνῆ, γιάχοζ ἰστιρα-  
χατσιζικλαρηνῆ, βέ πατη-  
σικλαρην ἀδλετινῆ, γιά-  
χοζ ζευλμουονῶνάκλ ἐδέρ.

Βίκια μβχτζεπέρ τεπίρδῖρ  
ζῖρα ἀγναγῖ μᾶ γκιρὸρῆ,  
πῖρ ἀδελῖ ἕκερ πῖρ τζουρνάλ-  
λαρ ἰλέ ὄγρῖσματῆ ὀλούρ-  
σα, ὄτβρδῖγκῖ γερδῆ τζι-  
χανῆ γκζιμῆ γαιπ. τζὸκ  
σείλερῆ ββκβρ ὀμᾶτζικδῆρ  
ὀλδῖνκι ἰνσινῶρ ἰλέ κ ντ  
σμακτᾶν διχᾶ ἐδλάδῆρ  
ἔεετ, χᾶ χᾶ!

θῆς, καθότι ἴσως ἕως τῶρα,  
καθόλου μίαν ἐφημερῆδα  
δὲν ἀνέγνωσες.

Τῆ ἀληθεία, ὄχι μόνον δὲν ἀ-  
νέγνωσα, ἀλλὰ μήτε τὸ ὀ-  
νοματῆς δὲν τὸ ἤκουσα·  
πλὴν τῶρα σᾶς παρακαλῶ,  
νά μὲ διδίξετε, τὸ τί  
πρᾶγμα εἶναι, καὶ τί εἰδή-  
σεις διηγείται.

Αὕτη ἡ λεγομένη ἐφημερίς  
εἶναι τοιαύτη, ὥστε διηγεί-  
ται τὰ ὅσα συμβαίνουν εἰς  
ἐπὶ σήμους ἐπικρατείας,  
καὶ πολιτείας· παραδείγ-  
ματος χάριν τοὺς πολέ-  
μους, καὶ τὰς ἀκρίβειας, ἢ  
εὐθηνίας, τὰ εὐεστκόμμενα  
προϊόντα, καὶ τὰς ἐπιστή-  
μας ὅπου ἐεὐρίσκονται,  
καὶ τὴν ἰσχυρίαν ἢ ἀνησυ-  
χίαν των, καὶ τὴν δικαιοσύ-  
νην ἢ τυρανίαν τῶν βασι-  
λέων.

Τῶν τι ἀξιόλογος τρόπος εἶ-  
ναι, καθότι καθ' ἑκάστην  
βασιλέα, ἕνας ἄνθρωπος ἐνθε-  
λήτη νά καταγίνεται μὲ  
αὐτᾶς τὰς ἐφημερῆδας, ἕ-  
κεῖ ὅσοι κάλῃται, θέλει  
πιπροφρῖθῃ εἰς πολλὰ  
πραγμάτα, ὥσάν νά περι-  
ῆλθε τὸν κοσμον, ὥστε πε-  
λὺ καλλήτερον εἶναι ἀπὸ  
τὰ νά συναναστροφῆ μὲ

τοὺς αὐτοὺς· μάλιστα, βέ-  
βαια!

Νιάζ ἐδέριμ, σανὰ χαπέρ βε-  
ρέτιν, γιά ποῦ τζιμενλήκ  
πασινδᾶ ὄτουρμακτᾶν νέ  
χαῖρ ὀλάπιληρ;

Τζούνκι πβνούν χαῖρηνῖ πῖλ-  
μέζσιμῖ, ἐσίδινκι σιζέ χα-  
πέρ βερεγίμ· πβουλονᾶν  
χέρ πῖρ τῖτζεκλερῖν διλ-  
περλιγινῆ βέ βενκλερῖνῆ, βέ  
βραχγιαλαρινᾶ πῖρ ἀδελ  
τηκκατ ἰλέ νάζῖρ ἐτμεινῆ,  
πβουλαρῆ χάλκ ἐδῆν χακ-  
ταάλενην κοδρέτι κεσιρε-  
σινῖ, βέ ἔλμι χεμπερῖνῖ  
ἔγστζε ἀγναγῖπ, τζᾶνη  
γκιογγιουδῆν Ἄλλαχῆ  
τααζῖμ ἐτμεινῆ χαραρετ-  
λειετζέλδῖρ.

Χάκηκατ πῖρ τερσιρῖν σαχῆχ  
δῖρ, ζῖρα πῆν χέρ νέ σακῆτ  
ποῦ μισιλλοῦ τερτισῖλερῆ  
γκοορῖτιτεμ, μέελα πό-  
λέ τζιτζικλερῆ, βέ χῖπ μα-  
χκκατλαρῆ πακτῆκτζα,  
ἀκκλημᾶ πῖρ δαλγηνλήκ ἔ-  
γρασίριδι.

Ἰστῆ ποῦ σιχρανήν χαῖρῖ  
πούδουρ, βέ λάκιν ἕκερ δα-  
χᾶ γκιρκετῖκῖ ἰλιζικλαρῆ, βέ  
γερδῖκῖ τζανλή τζανσίζ

Παρακαλῶ, νά μὲ εἰπῆτε,  
ἀμῆ ἀπὸ τὸ νά κάθηται τι-  
νάς ἐδῶ εἰς τὴν πρᾶσινάδα,  
τί καλὸν ἢ μπορεῖ νά γίνεταί.

Ἐπειδὴ δὲν γνωρίζετε τὸ κα-  
λὸν αὐτῆς, ἀκούσατέ μοι  
νά σᾶς τὸ εἰπῶ τοῦτο· νά  
ἦξ ὕρῖς ὅτι, ὅταν μὲ προ-  
σοχῆν παρατηρήσῃ τινὰς  
τὴν εὐμορφίαν, καὶ τὰ χρώ-  
ματα, καὶ τὰς εὐωδίας ἐνὸς  
ἐκάστου αὐτοῦ ὅπου εὐρίσκε-  
ται ἐδῶ εἰς τὴν πρᾶσινάδα,  
παραυτοῦ πολὺ καλὰ γνωρί-  
ζον τὴν πνιτοδυναμίαν  
καὶ πανσοφίαν τοῦ Ἁγίου  
Θεοῦ, θεῖ νά ἐνθουσιασθῆ νά  
μεγαλύνῃ τὸν Θεὸν ἐξ ὀλη-  
ψυχῆς καὶ καρδίας.

Τῆ ἀληθεία αὕτη ἡ ἐξήγησίς  
σου εἶναι ἀληθεστάτη δι-  
τι ἐγὼ ὁ τάκις ἐμῶκα εἰς  
παραυτοῦς ἐξετάσεις, πα-  
ραδείγματος χάριν ὅταν ἐ-  
βλεπον τὰ παρόμοια ἀνθη,  
καὶ τοῖς κροπούς τῶν δέν-  
δρων, καὶ ὅλα τὰ λαχανι-  
κᾶ, συνέβαιεν ἕνας βυθι-  
σμός εἰς τὸν νοῦν μου.

Ἰδοὺ τὸ καλὸν τῆς ἐξοχῆς εἶ-  
ναι αὐτῶ, ἀλλὰ εἰάν ἤθελες  
παρατηρήσει ἀκόμη καὶ  
τοὺς εἰς τὸν ὀρανὸν ἀστῆ-

μαχλουκατλαρή, βέ δεογια  
δὰ πούλουαν χεῖ τανετλε-  
ρή τικκατ ἰλὲ ναζάρ ἐτμε-  
λὴ ολόουσαν, ὄλ βακῆτ χέρ  
τακηκαδὰ Ἀλλαχὴν χεκ-  
μετλερινὶ φίκρ ἐδετζέκσιν.

Χακηκατ μεμνονὺν ἄλδουμ  
γχερέκ χαζιρετινὶζδὲν, βέ  
γχερέκ πού τερολερινιζ-  
δὲν, μιμιν ὄλτάγιδι, χέρ  
δαῖμ περῆτε ινιζδὲ πάλεν-  
μασινὴ ἀρζουλάρημ.

Πού χαραρετὴν ἀζιζιμ! με-  
τζέρετ μετχέ λαίκαδη,  
λάκιν πού ἀρζουλαδηγὴν  
σεῖλερέ πενσιζ δαχὴ ναῖλ  
ὄλούρσου, ἔκερ φάκατ κι-  
ταπλάρ ἰλὲ ὄγρασῆσαν,  
βέ χούσουσα δάμα Ἀλλα-  
χὴ τερεκιοῦρ ἐδέρσεν.

Ἀζιζιμ, ἰστὲ γκετζελεδικ,  
ἰστέρσενιζ καλκαλήμ ἐδλε-  
ριμιζέ γκιδελημ, ζιρα πει-  
κάρημ κι ἐτραφημηζδὰ  
κίρσε κάλμαδη, ὄλάκι ἐχ-  
ληλλαρημηζδὰ βεσδεσεδὲ  
καληρλάρ, Ἀλλάχ ἰζιν  
βερίρσε γιάρην γκίνε πού-  
λουσούρουζ.

Πέκ γκιοζέλ, πέν νασιχέτ κα  
πούλ ἐτμεσινὶ ἐγιοῦ σεδέ-  
ριμ, σιμδιλήκ γκετζεμηζ  
χαῖρ ὄλσοῖν.

Ὁγουρλάρ ὄλσοῖν.

ρας, κὶ τὰ ἐν τῇ γῆ ἔμ-  
φυχα καὶ ἄφυχα πλάσμα-  
τα, καὶ τὰ εἰς τὴν θάλασ-  
σαν ἔμπνοα, τότε κάλε σιγ-  
μὴν θέλεις συλλογισθῆ τὴν  
πανσοσίαν τοῦ Θεοῦ.

Τῇ ἀληθείᾳ εὐχαριστήτην  
καὶ ἀπὸ τὴν εὐγενεῖαν σας,  
καὶ ἀπὸ τὰς ἐρμηνείας σας,  
ἐὰν ἦτον δυνατὸν, ἐπιθυμῶ  
πάντοτε νὰ ἦμαι μαζύ σας.

Αὐτὸς ὁ πόθος σου φίλτατέ  
μοι! βεδοιότατα εἶναι ἀ-  
ξιέπαινος, ἔμωσ εἰς αὐτὰ  
ὅπου ἐπιθυμεῖς ἀξιώνεσαι  
καὶ χωρὶς ἐμοῦ, ἐὰν μόνον  
καταγίνεσαι μὲ τὰ βιβλία,  
καὶ μάλιστα ἐὰν πάντοτε  
ἐνθυμῆσαι τὸν Θεόν.

Φίλτατέ μοι ἰδοῦ ἐυκτώσα-  
μεν, ἐὰν θέλετε ἄς σηκωθῶ-  
μεν νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὰ  
ὄσπητιά μας· διότι βλέπω  
ὅτι, τριγύρου μας καὶ ἐνας  
δὲν ἔμεινεν, ἴσως καὶ αἱ φα-  
μηλῆαι μας μένουσιν εἰς ὑπο-  
ψίαν ἂν θέλῃ ὁ Θεὸς αὐριον  
πάλιν ἀνταμιωνόμεθα.

Πολλὰ καλλὰ, ἐγὼ ἀγαπῶ νὰ  
δεχθῶ συμβουλὰς κατὰ τὸ  
παρόν, καλὴ ἡ νύκτα μας.

Ὡρα σας καλὴ.

ΔΟΥΛΟΥΝΤΖΟΥ ΜΟΥ- ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.  
ΚΙΑΛΙΜΕ.

Πεδέρ ἐβλατλαρηνὰ νασιχέτ Ὁ πατὴρ συμβουλεύει τὰ  
ἐδέρ. τέκνα του.

Γιὰ σεδοκίλῃ ἐβλατλαρήμ,  
τζούν κι πέν πεδερινὶζ πει-  
λουδουμ, πορτζλούγιουμ  
σιζλερέ νασιχέτ ἐδεγίμ,  
ὄλ σιζλερέ ἐλζέμ ὄλιν νεσ-  
ιελερή.

Ἀλλάχ ταάλε σιζέ ὀμιούρ  
τζουκλουγού παγτσλασῆν,  
ζιρα πιζλερι γκίρῆρσινιζ.

Πένιμ ἐβλατλαρήν, τοῦ ἐτ-  
τιγίμ, βέ ἐδετεγίμ σέ, πού  
τζούμδουρ, φάκατ σιζλερέ  
νιζ ἐδέρμ κι ἐγιοῦ κυλάκ  
βερίητ ἡζρασινὰ τηκκατ  
ἐδέσινιζ.

Χέρ βέτζιχλε τηκκατ ἐδετζε-  
γιμιζέ, σιυπχσεζ ὄλάτη-  
νηζ, ζιρα πιζ πέκ ἐγιοῦ πι-  
λήρηζ κι, πιζ μ εἰληγιμι-  
ζι ἰστέρσινιζ.

Χαῖ χαῖ! ζιρα πού ἀλεμδὲ  
πού ἀλεμδὲ πὶζ ἀδὲμ πού-  
λουμιάζ κι ἐβλατλαρηνὴ  
σέδομζεσιν.

Γὰ, πιζ γκιοροῦρουζ κι πά-  
ζι ἀταλάρ, ἐβλατλαρηνὴ

Φίλτατά μου τέκνα, ἐπειδὴ  
ἐγὼ εὐρέθηκα πατὴρ σας,  
χρεωστῶ νὰ σᾶς συμβου-  
λεύω, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σᾶς  
χρειαζονται.

Ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ σᾶς χαρίζῃ  
ζωὴν πολυχρόνιον, διότι  
φροντίζεται διὰ ἡμᾶς.

Ὡ τέκνα μου, αὐτὸ ὁποῦ ἔκα-  
μα, καὶ θέλω κάμνει, εἶναι  
χρέος μου, μόνον σᾶς πα-  
πιακαλῶ, καλὰ νὰ προ-  
σέξτε, καὶ νὰ ἐπιμεληθῆ-  
τε, εἰς τὸ νὰ τὰ ἐκτελέση-  
τε.

Τὸ ὅτι μὲ κάθε τρόπον θέλο-  
μεν ἐπιμεληθῆ, νὰ ἦθε ὑ-  
περβέβαιος, καλὸτι ἡμεῖς  
πολλὰ καλὰ ἡξέουρομεν ὅτι,  
τὸ καλὸν μας θέλετε.

Μάλιστα! διότι εἰς αὐτὸν τὸν  
κόσμον δὲν εὐρίσκεται κά-  
νεις ἄνθρωπος, ὥστε νὰ  
μὴν ἀγαπᾷ τὰ τέκνα του.

Ἀμὴν, ἡμεῖς βλέπομεν ὅτι με-  
ρικὸι γονεῖς καλὴμέραν δέξ

χερ γκιων δόγερλερ, ολδού  
κι πού σεί έδλατλαρηνή  
σεβμεδικλερινδεν δεγίλιμ;

Χάρ έδλατλαρηνή, που δά  
γριανκλήσινιζ βιρδην, ζιρα  
χαζρέτι Σωλομιών νατιχετ-  
λερινίν άρασινα πιζε πι-  
λε χαπερ βερικι, « χέρ-  
» κιμ δεινεκ νι σακηνήρσα  
» έδλαδηνή ηερ ιχ έδερ ».

Ηρδι εκερ πούλε βατζίπιτε,  
ολδού κι, χαζρετινιζ πιζ-  
λερι σεβμεζσενιζ, ζιρα  
χετζ πιζ, δειμεδινιζ.

Χακκηιζ βάδην, λάνιν σιζ  
λερ πιρ τακσιρατ έτμεδι-  
νιζ κι, πένδε δεινε δετα-  
γίμη, ζιρα ναχάκ γερε δε-  
γιλ έδλαδ, ηλλε πιρ χει-  
βανή δαχη ιντζιτιμει, πιρ  
αζγην τ'αναδαρδάν δαχη  
αλτζάκ ολμαλή.

νουν τά τέκνα των, λοιπόν  
αυτό δέν προόρχεται από  
τό ότι δέν αγαπούσι τά  
τέκνα του;

Όχι τέκνα μου, εις τούτο έ-  
χετε λάλος, διότι ό προφή-  
της Σωλομιών μεταξί εις  
τις νυκτίσ του, μās  
συμβουλεύει τοιουτοτρό-  
πως ότι « όστις φείδεται  
» τής έλυτου βικτηρίας μι-  
» σει τόν έλυτου παιδι ».

Έάν λοιπόν τοιουτοτρόπως  
χρειάζεται, άρα ή ευγενεί-  
ασις δέν μās αγαπάτε,  
καθότι διόλου δέν μās εδει-  
ρατε.

Έχετε δικαίον, αλλά έστεις  
δέν ελάματα κάεν ελάτ-  
τωμα, ώστε και έγώ να  
πεισω ξύλον, διότι άδικως,  
όχι μόνον τό τέκνον, αλλά  
και έι ζών τό να πειράξη  
τινάς, πρέπει να είναι χει-  
ρότερος από έι άγριον θη-  
ρίν.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ.

# Λ Ε Ξ Ι Κ Ο Ν

## ΤΟΥΡΚΟ-ΓΡΑΙΚΙΚΟΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ,

Πρός χρήσιν των έν τή 'Ανατολή οικούντων χριστιανών.

Α Β

Άβ κυνίγιον.  
Άβαδανλήκ (κάπ) άγγεϊον.  
Άβαζ φωνή.  
Άβαρά άργός. άχρησον.  
Άβαραλήκ άργία. σχόλη.  
Άβλάρην κυνιγώ.  
Άβρετ (καρή) γυναίκα.  
Άβρετλήκ γυναικοσύνη.  
Άβουτζ φοϋχτα. χερσοβλιά.  
Άβετζλαϊορμε φεχτίζω.  
Άβτζή κυνιγός.  
Άβτζηλήκ ή τέχνη του  
κυνιγεϊν.

Α Γ

Άγ δίκτυον.  
Άγγιάρ(τεμπιελ) άκαμάτης  
αμυλής. άεργής. άδούλης.  
Άγι αυθεντης κύριος.  
Άγαλήκ αυθεντία.  
Άγάτζ δένδρον.  
Άγατζλήκ δενδρώδη τόπος

'Αγίζ στόμα. πέγιεκ άγιζ  
λή μεγαλόσομος.  
'Αγιρ βαρός.  
'Αγηρλήκ βάρος.  
'Αγιακ ποδάρι.  
'Αγιακλανδήμ είμαι εις τό  
ποδάρι. διά τόν δρόμον.  
'Αγιάν (μεμλεκετ άγιανή)  
έπαρχος μιās πόλεως.  
'Αγκά (μενκαλε) μέγας πε-  
ρίφημος. πάμπλουτος.  
'Αγλάρην κλαίω.  
'Αγλαάν τζοτζουκ κλεμού-  
ρικον παιδί.  
'Αγλαμάκ κλαύσιμον.  
'Αγή (ζεχιρ) φαρμάκι.  
'Αγηλαμάκ (ζεχιρλεμέκ)  
φαρμάκευμα.  
'Αγρη πόνος.  
'Αγρίγιορμε πονώ.

\*Αγρῆ ἀνελήφθη. ἀνυψώθη.

## Α Δ

\*Αδ (ισίμ) ὄνομα. καλόν ὄνομα νάμ.

\*Αδᾶ νησί.

\*Αδᾶσογανί σκυλοκρόμιδον.

\*Αδαλή νησιώτης.

\*Αδάμ (ἀδέμ) ἄνθρωπος.

\*Αδαλετλήκ δικαιοσύνη.

\*Αδέτ συνήθεια.

## Α Ζ

\*Αζ ὀλίγον. πέραζ ὀλίγοντι.

\*Αζᾶδ (ἀζαδλή) ἐλεύθερος.

\*Αζάρ (ταζίρ) ἐλεγμός.

\*Αζιζ ἅγιος.

\*Αζέρ ἀπ' ὀλίγον.

\*Αζδάρ (αζδέρ) θηρίον.

\*Αζγν δύστροπος. ἀποσάτης ἀνάποδος. λυσσιασμένος.

\*Αζλ (αζήλ) καθηρημένος.

\*Αζμά ἀποπλάνησις.

\*Αζδῆμ ἐπανασάτησα.

## Α Ι

\*Αι μῆνας. σελήνη. φεγγάρι.

\*Αιαζ φῶς τῆς σελήνης. ψυχρατῆς νυκτός. ξάσερη νύκτα.

\*Αιαρ δοκιμὴ νομίσματος.

\*Αιαρτμά πλάνευμα.

\*Αιαρττήμ ἐπλάνευσα.

\*Αιδᾶ χυδῆνι.

\*Αικ νύφω. ξεμεθυσμένος.

\*Αικλανδῆμ ξεμέθηρα.

\*Αιλᾶκ ἀργός. ἄεργος.

\*Αίπ ἐντροπή. κατασχόνη.

\*Αίπλαδι ὄνειδισε. ἐντρόπιασε.

\*Αἶνᾶ καθρέπτης.

\*Αἶν (ἄινη) συνήθεια. κανών.

\*Αἶδην φωτινός.

\*Αἶδηνλήκ λάμψις. φῶς.

\*Αἰοῦ (ἀγι) ἀρκοῦδα.

\*Αἶρη χώρια. χωριστός.

\*Αἶρητζε ξέχωρα.

\*Αἶρτλάρημ καθαρίζω.

## Α Κ

\*Ακ πάκ κατάσπρον. γιζῆ

ἄκ πάκ ἀσπροπανηασμένος

\*Ακηίτετ τέλος. ἐκθασίς.

\*Ακῆν (καπήσ) ἀρπαγή.

\*Ακηντή ροή τοῦ ρεύματος.

\*Ακῆλ νοῦς. γνώσις.

\*Ακηλλή γνωστικός.

\*Ακηλλανδῆμ ἐγνώσευσα. ἔ-

βαλα γνώσιμ.

\*Ακς (ἀκσί) ἀνάποδος. ἀν-

τανάκλασις

\*Ακσᾶκ (τοπάλ) κουτζός.

\*Ακταρμά ἀναποδογύρισμα

\*Ακταρδῆμ ἀναποδογύρισα.

\*Ακῆγιρ τρέχει.

## Α Λ

\*Αλ (ἄλι) οἰκογένεια. ἄλι-Ο-

σμᾶν οἰκογένεια τοῦ ὀσμᾶνι.

ὡς ἡ βασιλικὴ φυλὴ τῶν

τούρκων ἄλ-ὀσμᾶν δεβλετί.

\*Αλά ποικιλόχροον.

\*Αλατζᾶ ποικιλόχροον πανί.

\*Αλα γγιόζλου γλαυκώπη.

\*Αλατζᾶ τβλατζᾶ ἀνεκατεῦ

μένος. φύρδην.

\*Αλάι πομπή. τάγμα. πα-  
ράταξις.

\*Αλάι μαλαί μόνον καὶ μόνον

\*Αλακά δίκαιον. σχέσις.

\*Αλδῆμ ἔλαβα. ἐπήρα.

Αλδαττήμ ἐπλάνευσα ἠπά-  
τησα.

\*Αλῆς (ἀλῆρ) φλόγα.

\*Αλέμ (δέννηᾶ) κόσμος.

\*Αληκιδούμ ἐκράτησα.

\*Αλῆς πάρισμον.

\*Αλῆς βερῆς ληψοδοσία.

\*Αλῆσμῆς συνηθισμένος.

\*Αληβερλιμῆς ἐγχειρισμένον

\*Αληβερδῆμ. ἐνεχείρισα.

\*Αλῆς εὐλογία. εὐχή.

\*Αλλάχ Θεός.

\*Αλιμά (ἐλιμά) μῆλον.

\*Αλν (ἀλῆν) μέτωπον.

\*Αλδανμά παζαρη ἠπατημέ-  
νη συμφωνία.

\*Αλδανδῆμ ἠπατηθην.

\*Αλπ (ἔλβπ) ἀθλητής. ἥρωας

\*Αλπ κάτω.

\*Αλπ οὐς ἐπάνω κάτω.

\*Αλτζῆκ χαμηλός. ποταπός

\*Αλτζᾶκ γκιονιβλλοῦ κατα-  
δεκτικός.

\*Αλτζᾶκλανδῆμ ἐταπεινώθη.

\*Αλτουῦ φλωρί. χρυσάφι.

μάλαγμα.

\*Αλτήν γιαλδηζλή μαλαγ-

ματοκαπνισμένον.

\*Αλάτ (ἀλετ) ἐργαλεῖον.

\*Αλ πογιά κόκκινον χρώμα  
ἀλ ποιατζῆ βαφεὺς κοκκίνων.

## Α Μ

\*Αμ μουνί.

\*Αμᾶν ἔλεος. συγνώμη.

\*Αμᾶνζαμᾶν γιόκ δὲν εἶνᾶ,  
ἔλεος, μήτε βοήθησα.

\*Αμανέτ (ρεχίν) ἐνεχείριον.  
παρακαταθήκη.

\*Αμελ ἔργον. πράξις. καὶ  
ἡ ἐνέργεια τοῦ ἰατροῦ.

ἀμελ ἐτρέκ.

\*Αμμά (ἐμμα) ἀμή. ὄμως.

\*Αμῆτζᾶ θεὸς πρὸς πατρός.

## Α Ν

\*Ανά μήτηρ. πεγίεκ ἀνά.  
ἡ μήτηρ ἡ τοῦ πατρός

ἡ τῆς μητρός μου. γιαγιά.

\*Αναχτάρ κλειδί.

\*Αντζᾶκ μόνον. μόλις. μό-  
λον τοῦτο.

\*Ανλάρημ (ἀγνάρημ) κατα-  
λαμβάνω. ἐννοῶ. γνωρίζω

\*Ανδ ὄρκος. ὄρκομοσία.

## Α Ρ

\*Αρ ἐντροπή.

\*Αρ (πεγιαζ) ἄσπρον.

\*Αρλήκ (πεγιαζλήκ) ἀσπροδιά

\*Αρά μέσον. διάστημα.

\*Αραγιά γκιοδίμ ἐμισίτευσα.

\*Αράρημ ζητώ. ἐρευνῶ.

\*Αραπά ἀμάξι. καρότζα.

\*Αραπατζῆ ἀμαξίς. κερρο-

- τξέρης.  
 Ἄργατζ φάδι. ἀργατζλαδῆμ  
 ἔβαλα τὸ φάδι εἰς τὸ σημόνι  
 Ἄρζ παράστασις.  
 Ἄρζ-χάλ ἀναφορά.  
 Ἄρῆ μέλισσα.  
 Ἄρὶ καθαρὸς. πασρικός.  
 Ἄρῆκ λιγνός. ισχνός. ξερα-  
 διανός.  
 Ἄρὶς (ἐρὶς) βραχίων. σπι-  
 θαμῆ. σημόνη. ἀρισλάριμ  
 μετρῶ μὲ τὴν πήχην τῆς  
 χειρός, ἢ μὲ τὴν σπιθαμῆν  
 Ἄρκά βράχι. πλάτη. μετα-  
 φορ. ὑπερασπιστής. ἀρκά  
 βερμέκ εἶμαι ὑπὸ τὴν ὑπε-  
 ράσπισιν τινός. καί, ἀκχιμ-  
 βῶ μὲ ταῖς πλάταις.  
 Ἄρμουδ ἀπίδι.  
 Ἄρὸ τὸ ὀπισθεν μέρος. ἢ  
 βράχι. ἀρδίντζε ὀπισθεν  
 αὐτοῦ. ἀρδλερίντζε ὀπισθεν  
 αὐτῶν. ἀρδαντζε ὀπισθεν  
 σβ, ὀπίσω σβ, κατόπιν σβ.  
 Ἄρπά κριθάρι. κόκκος,  
 σπυρί « εἰς τὴν ζυγαρῆαν».  
 ἀρπά καθυτή κριθαρόνερον.  
 ἀρπαλήκ εισόδημα τινός ἐ-  
 παρχίας ὅπου διορίζεται  
 ἀπὸ τὸν Σουλτάνον.  
 Ἄρσέν πήχη, πλὴν μεγαλη-  
 τέρα τῆς (ἐνταξέ). ρόμ-  
 βος, ἀνέμη. ἀρσηνλαϊο-  
 ρεμ μετρῶ μὲ τὴν πήχην.
- Ἄρτὰ περισσευμα, πλεονάζον  
 τί. ἀρτάν τὸ περισσεῦον.  
 Ἄρτηκ ἢ ἀρτοῦκ πλεόν, τέ-  
 λος πάντων,  
 Ἄρτήρορμμ περισσεῦω, αὐ-  
 γατίζομαι, πληθύνομαι  
 αὐξάνω, πεσσεύω.

## Α Σ

- Ἄς φαγί, σοῦπα. ἄς ἐρίγιορ  
 πίσχει ἀπὸ ἐγγάστρι.  
 Ἄστζι πασῆ ἀρχιμάγειρας.  
 Ἄσαγά κάτω, παρακάτω.  
 Ἄσικρημ ζβλίζομαι, τρίβο-  
 μαι. παλαιώνει τί διὰ τῆς  
 χρήσεως τὸ παθ. ἀσινμάκ  
 Ἄσκ (σεβδά) ἔρωσ, ἀγάπη.  
 Ἄσῆκ ἀγαπητικός, ἐρωτο-  
 μανής, ἐραστής.  
 Ἄσῆκ ἰγνυς. τὸ παιγνίδι  
 μὲ τὰ κότζια.  
 Ἄσχιαρὲ φανερά, δημοσίως.  
 Ἄσκέρ γράτευμα. ασκερλή  
 στρατιώτης. Σερ-ἀσκέρ  
 ἀρχισράτηγος. Σατράπης  
 Ἄσκήν ὀλμάκ « ἐπὶ ζῶων»  
 εἶναι εἰς τὴν ζέσιν τῆς  
 συνοσίας των.  
 Ἄσλ (ἀσῆλ) ἀρχή, πηγῆ.  
 αἰτία. γενεά. ἀσληνδάν,  
 ἐξαρχῆς τε. ἄσλη κιτάπ,  
 πρωτότυπον. ἀσληνῆν γιο-  
 λενδάν τζικμάκ, παρεκ-  
 τρέπεσθαι. ἀσλή ποὺ ἰμίσ,  
 αὐτὴ ἦτον ἢ αἰτία, ἢ ὑ-

πόθεσις. ἐλπεται πὶρ ἄσ-  
 λῆ βάρδηρ, βέβαια εἶναι  
 κἀμμία αἰτία.

- Ἄσλάν (ἀρσλάν) λεοντάρι.  
 ἀσλάν διόσι, λέαινα.  
 Ἄσλαμά ἐμφύτευμα. φύλια  
 σμα: ἀσλαμά φιδανῆ ἐμ-  
 πολιασμένον, φυλιασμένον  
 φυτόν. καταβολάδα.  
 Ἄσμα κρεμάμενος. κλῆμα,  
 κληματαριά. γιαπῆν ἀτ-  
 μασι ἀγριάμπελοσ. ἀσμα  
 τξβκκλερὶ κληματόβερ-  
 γιαις. κληματόβιτζαις.  
 Ἄσμα (πηγγιά) πηγῆ.  
 Ἄσάρημ κρεμῶ. προσαρτῶ.  
 ἀσά κοιδεμ τὸν ἐκρέμασα  
 καὶ τὸν ἄφισα κρεμασμένον  
 Ἄσάρημ διαβαίνω, ἀναβαί-  
 νω τὸ βουνόν. ὑπερβαίνω.  
 Ἄσνά γνώριμος. φίλος. ἀσνα-  
 λῆκ ἐττίμ ἕκαμα γνωρι-  
 μίαν, φιλίαν.  
 Ἄσσηρῆ (ἀσσηρῆ) πέραν. δᾶγ  
 ἀσσηρῆ πέραν τοῦ βουοῦ.  
 πὶρ γκιεν ἀσσηρῆ κάθε δευ-  
 τέραν ἡμέραν. τριταῖος.  
 ἀσσηρῆ ἐδιτζί ὑπερβολικός.  
 καμαρωμένος. καυχισιάρης.  
 Ἄσση (φαϊδέ) ὄφελος, ὠφέλεια.  
 ἀσση (φαϊδέ) ἐτμέζ δέν ὠ-  
 φελεῖ. δέν βοηθεῖ.

## Α Τ

- Ἄτ ἄλογον, ἵππος.

- Ἄτ παζαρι ἄλογοπάζαρον.  
 ἀτλαρῆ κστούμ ἐξουξα  
 τὰ ἄλογα. ἀττάν ἐνδῆμ  
 ξεκαβαλίκευσα. ἀτῆ  
 γκερλεδῆμ ἔχαλίνωσα  
 τὸ ἄλογον.  
 Ἄδ ὄνομα. ἀδῆ σανῆ βάρ ὁ  
 νομα καὶ χαρακτήρα ἔχει.  
 Ἄδᾶ παληγῆ (καδηργά πα-  
 ληγῆ) κῆτος. φαλαινα.  
 Ἄδᾶκ τ ξιμον πρὸς τὸν Θε-  
 ῖν, ἢ πρὸς τοὺς ἀγίους.  
 Ἄδαδῆμ ἔταξι. ὑπεσχέθην.  
 Ἄδῆλ δίκαιος. θεοφοβούμε-  
 νος. σαδηκανέ.  
 Ἄδῆμ βῆμα. δρασκελιά.  
 Ἄτα πατέρας, πατῆρ.  
 Ἄτεσ φωτία. ἀτεσλή πύρι-  
 νος. φλογισμένος. ἀτεσλε-  
 νίγιρορμ ἀνάφτω, ἢ ἀνάπ-  
 τω ἀπὸ θυμόν. ἀτεσλήκ  
 (ὀτζᾶκ) καμίνι, κάμινος.  
 Ἄτζ πεινασμένος. νήστης,  
 ἢ νησικός. ἄτζ γκιόζλου  
 λαίμαργος. πλεονέκτης.  
 καρνήμ ἀτζικτῆ ἐπεινασα.  
 Ἄτζῆκ ἀνοικτός. εἶδος, γα-  
 ληνός, ξάσερος. ἀτζικλήκ  
 ἀνοικτοσιά. εὐδία, βιδγια.  
 ἀτζάρημ ἀνοίγω. ἄτζ ἄ-  
 νοίξε: ἄτζ καπεγιοῦ ἀνοι-  
 ξε τὴν πόρτα, τὴν θύρα.  
 ἀτζηλδῆμ ἔανοίξα, ξανόι-  
 χθηκα. ὀρηρημῆ ἀτζτῆμ.

Ξεμυσηρώθηκα. τζιτζεκ-  
λέρ άτζτή άνβιταν τάλβ-  
λουδία. γκιοκ άτζιλμασι  
χάσμα ούρανοῦ, καί ξα-  
στεριά.

Ατλάρημ πιδῶ.

Ατάρημ ρίπτω. άπορίπτω.

Ατάρ τουτάρημ καυχώμαι  
φοβερίζω.

Ακτέρ (άχτάρ) άρωματο-  
πώλησι, ό πωλῶν ζάχαρη  
καφφέ, καί τά παρόμοια.]

## Α Φ

Αφδ συγχώρησι. άφεις.

Αφριν (άφριμ) εύγε. τζι-  
χάν αφριν ό πλάσης του παν-  
τός. αφριν όκούρημ επαινῶ

Αφιέτ υγεία. αφιετ όλσοῦν με  
ταίς υγείαις σας.

## Α Χ

Αχ άλλήμονον

Αχένκ (άχενκλικ) άρμονία.  
διασκέδασις με τραγούδια,  
ή καί με όργανα μουσικά.  
άχενκλή άρμονικός, μελω-  
δικός.

Αχμάκ μωρός, άνόητος. πβ-  
δαλάς: χαμένο κορμί.

Αχσάμ έσπερα, βράδι. νύκ-  
τα. άχσαμινής χαιροόλσεν  
κλή έτπερσσι. άχσάμ  
ζαμανή ό έσπερινός. άχ-  
σάμ γιλδιζι ή άρροδιτη. άχ  
σαμλανδημ έβραδιάστικα.

Αχδ συμφωνία. συνθήκη.  
διαθήκη. άχδστζεδιδ ή Νία  
Διαθήκη, τό Ίερ. Εθαγγ.  
Αχδ έττιμ άπεράσισα. έκα-  
μα συνθήκη, συμφωνία.

## B

Βαχ! (γιαζήκ) κρίμας!

Βάδ τό βήτα τῶν τεύκων.

Βάι! άλλοίμονον! έσοί!

Βάι πασηγά! βάι χαλη-  
γγέ! άλλοίμονον εις έσέ.

Βάζ παῦσις. βάζ γκετζτιμ

επαυσα. παραιτησας

Βάκτ (βακήτ) καιρός άρα.

βακιτλή, βακτήιλι με τόν

καιρόν, βακητλάνμαίεπ χω-  
ρίς αναβολής. βακτηνηζα

χαζήν όλάσινιζ προσέχετε.

Βαλή έπαρχος. κριτής. διοι-  
κτητής. ήγεμών.

Βιδά προδесmia. διαρεία

Βάρ έχει. έστι. ήπαρχει υ-

παρξις. γιοκτάν βάρ όλδου

εγινεν ει τιῦ μη όιτις.

Βαρλικ ήπαρξις. ούσια. έχει.

Βαράκ φύλλον δένδρου, ή

χαρτιά, ή χρυσίς. βαρακ-

λάρημ φυλογγῶ, χρυσάνω.

Βαρέλ (ρητζή) βαρέλι, ά-

γγεϊον ξύλιον. βαρελτζικ

βαρελάκι.

Βαρίσ (μηράς γειτζι) κλη-

ρονόμος.

Βαρίορημ υπάγω, πηγαίνω.

βαρδήκτζε όσον πηγαίνει.

βαρήντζε (βαρήντζεεδεκ)

εως όπς να υπάγη. βαρά

βαρά πηγαίνοντας: με

την πρόοδον του καιρού.

Βαρόσ προάστειον.

Βασιέτ διαθήκη. βασιέτ-να

με διαθήκη έγγραφος.

Βάσρ περιγραφή. έκφρασις.

Βατάν (βετάν) πατρίδα.

Βελθελέ θόρυθος.

## B E

Βεζνε ζυγαρια δια τά φλωρί-

α. βεζνετζι (κάνταρτζή)

ό ζυγίζων τās πραγμα-

τείαις.

Βεκιλ έπίτροπος. Βεκιλλικ

έπιτροπειά.

Βερέ συνθήκη. παράδοσις με-

ας πόλεως. ανακωχή. βε-

ρε έτμεκ παραδιδεσθαι

μείαν πόλιν με συνθήκη.

Βερέμ όχτικας, φβίσις. βε-

ρεμς καρδήμ έχτίκασα.

Βερίρημ δίδω. πόγγιουν βε-

διμ εκκλινα την κεφαλήν,

ή τόν αιχένα. υπετάχ-

θην. βεριλμεκ δίδεσθαι.

## B I

Βιλαέτ ήπαρχία. βασιλείον.

βιλαετηνέ γκιττι επήγεν

εις την πατρίδα του. βιλα

έτ βερμς κούρτευμα. λε

ηλασία τινός χώρας.

Βιντά άποχαιρατισμός:

Βιράν (βεράν) έρημος. έρημω-

μένος χαλασμένος τόπος, ή

πόλις. παϊκούσ δειλημ βερα

νέ πεκλεϊμ τί με άφησες να

φυλάττω τό σπήτι ώσαν

κουκκουβάγια; βεράν έττιμ

κατερήμωσα τόν τόπον.

Βιργκэ (βεργκι) δόσιμον. φό-

ρος. βεργκι βερέν ήυποτελής.

Βιοπινμек ή βιοπινιλμек σείλ:

λεσθαι.

## B O

Βολτά τζαλμάκ περιδιάβασις.

Βούδζουτ ήπαρξις. κορμί. να-

ζικ βούδζουδ τρυφηλός, δε-

λικάτος. ναζικλικ δελικα-

τέντζα, τρυφερότις.

Βουρούγιουρημ (βερούρημ) κτυ-

πῶ. δαίρω, δαίρωνω. έλ βερ-

μςκ επιχείρημα. ποίνωνού

βερδοῦμ τόν άπεκεφάλισα.

προσκυνῶ. γιζεμς βερδοῦν

με εδεινισες. με ελεγγες.

κενδινι πιλμεζε βερδοῦ εκα-

με, έπροσκαίθη τόν άμαθη.

## Γ

Γαζέπ (καζέπ) θυμός. όργή.

Γαζή νικητής. ήρως. Γαζήχεν

κίαρ νικητής Αυτοκράτωρ.

Γαήπ (καήπ) άπών. άφρατος.

γαήπ όλδου εγινέν αφαντος.

Γιαρὲν ἀγαπητικός. φίλος. τόπος διὰ περιδιάβασιν.  
 Γαίρετ (καίρετ) ζήλος. με- γκεζιτζι ὁ περιπλανώμενος.  
 γαλοψυχία. καρδία (καρά Γκεϊκ ἐλαφι. γκεϊκ σηγηνή ἐ-  
 γγιο). γαίρετλι ζηλωτής. λάφι θηλυκόν. γκεϊκ πουϊνου-  
 ἐγκαρδιωμένος. γαίρετσιζ ζου ἐλαφοκέρατον.  
 ἀκαρδος. ἀνανδρος. ἀνεύθυ- Γκεϊμ ζολιτμός. γκεϊμ κισάμ  
 μος. χωρὶς ὄραξιν. κалоστολισμένος. γκεμ ὁ σο-  
 Γαίρι (καίρι) ἄλλος. ἕτερος. λισμός τοῦ ἀλόγου. φάλαρα.  
 πλῆν. ἐκτός. ἐξω ἀπό. γαί Γκεϊνίγιουρεμ ἐνδύνομαι. γκεϊ  
 ριλερ οἱ ἄλλοι. πσνδάν γαί διρίγιουρεμ ἐνδύω ἄλλον.  
 ρι ἐκτός τούτε. πρὸς τού- Γκεϊρισ (γκενιρμἐκ) ἐρευγμός.  
 τοις. Γκεησί ἐνδυμα ἀπὸ λινάρι.  
 Γάμμ (κάμμ) λύπη. θλίψις. Γκελίριμ ἔρχομαι φθάνω. ράς  
 Γαρίπ ξένος. ἀλλότριος. ἐξω- γκελδιμ ἀπάντησα. ἔτυχα.  
 τικός. γαριπλήξ ξενιτεία. εὐδοκίμησα. ἐλιμδὲν γκελιρ  
 Γ Κ ἤμπορῶ νὰ τὸ κάμω. γερινὲ  
 Γκεδμἐκ ροκάνισμα. ἄνα- ἢ κεμαλὲ γκετιρδιμ τὸ ἐκα-  
 μάσσησμα. ξερομάσσησμα. τώρθοσα. ἠῦρα τὸν τόπον τε  
 Γκεθεζὲ ὅσις ὀμιλεῖ πολλὰ. γκελὲν ὁ ἐρχόμενος. ὁ ἐλθών.  
 Γκεθρεκ εὐθραστός. φαχνός. γκελις ἔρχομός. γκελιρ ἔρ-  
 εἶδος παξιμαδίου. χομαι. εἰσόδημα, προϊόν.  
 Γκεδσὲκ ἀδύνατος. ἐκνενευ- Γκελιν νύμφη. γκελινλικ νυμ-  
 ρωμένος. γκεδσεκλήκ. ἀ- φηκά, προῖκα. γκελινλικ  
 δυναμία. χαυνότης. μαλα- κήζ κορίτζι διὰ γάμον.  
 κότης. γκεδσεττιμ τὸ ἐ- Γκελιντζικ νυρίτζα, μαστέλα  
 λυτα. τὸ ἀδυνάτισα. Γκεμι καράδι. ναῦς. πλοῖον.  
 Γκεδζὲ νύκτα. ἐσπέρα. εἴψες. γκεμι ἰσλεὲν πλώιμος. γκε  
 γαίρι γκεδζὲ μεσάνυκτα. μιτζι ναύτης. γκεμιτζελικ  
 πῖρ γκεδζελήκ μιᾶς νυκ- ναυτική. ἀτέσ γκεμισι ἀτ-  
 τός. γκεδζελήκ νυκτικόν μόπλων, πατό-βαπόρ. Γαλλ.  
 φόρεμα, γκεδζελήκ καδβε Γκεμικ (κεμικ) κόκκαλον. κα-  
 νυκτικὴ σκούφια. φά γκεμι κράνιον. γκεμικ-  
 Γκεζέριμ περιπατῶ. περιδι- μικλὲ κόκκαλένιον. κόκκα-  
 ἀβάζω. γκεζετζεκ γέρ λώδης.

Γκίνε, πάλιν, ἐκ νέου. Γκιόγέσλεκ, πανοπλία τοῦ  
 Γκενις, φαρδύς, πλατύς. στήθους, θώραξ.  
 Γκεπέ, ἐγγαστρομένη. Γκιόζλουκ, ματογιάλια.  
 Γκεπερίουρεμ, σιάζω. ψαρῶ. Γκιόζε ἀτζικ ἀνυκτομάτης.  
 Γκέντζ, νέος. Γκιόζ πατζελικ, μάγια.  
 Γκερεκ, χρεῖα, ἀνάγκη. Γκιόζλεριμ καμαστί, εἰδάμ-  
 Γκερεκτιρ, εἶναι ἀνάγκη. βουσαν τὰ μάτια μου.  
 Γκερδῆμ, τὸ ἐτέντοτα. γκε Γκιόζεδιγιόρεμ, παρατηρῶ.  
 ριλίγιουρεμ, τεντόνω. Γκὼζ ἐνερ φαίνεται μακρόθεν  
 Γερτζεκ, ἀλήθεια. γκερτζεκ Γκὼκ, οὐρανός. κυανόν.  
 σοιλέριμ λέγω τὴν ἀλήθειαν. Γκὼλ, λίμνη. γκὼλ σέσενι,  
 Γκερτζεκλέριμ, βεβαίονω. νυμφαία, φυτόν τι.  
 Γκετζέριμ ἀπερνῶ. διαβαίνω. Γκὼλγκε. ἴσκιος, σκιά.  
 Γκετζετζεκ γερ, διαπέρασμα. Γκομλέκ, ὑποκάμισον.  
 Γκετζεζήκ γιόλ, περασηκός Γκὼπέκ, ὀμφαλός.  
 δρόμος. Γκὼνὲλ, καρδία. θέλησις.  
 Γκεττηρήρημ, φέρνω. Γκὼνδεροδῆμ, ἔστειλλα.  
 Γκετζινίγιουρεμ, ἀπερνῶ τὸν Γκὼρδοῦμ, ἰδα. ἐκύτταξα.  
 καιρόν μου οὐλούρουμ, ἀπο- γκὼρούρεμ, βλέπω.  
 θνήσκω. Γκὼρσούουρεμ, ἀνταμώνο-  
 Γκετζιμ, οἰκονομία διαγωγή. μαι. συναναστέφομαι.  
 Γκιαβούρ (κιαφίρ) ἄπιστος. Γκούρβλετ, βροντή. θόρυ-  
 Γκιδζὲ, νύκτα. γιάρη γκεδζε, βος. κρότος. πάταγος.  
 μεσάνυκτα, μεσονύκτιον. Γκὼζερίριμ, δείχνω. παρα-  
 Γκιδζιζ, φαγούρα. σταίνω.  
 Γκιδτισίγιουρεμ, αἰσθάνομαι Γκὼτ, κῶλος. γκὼτ καϊναγί  
 φαγούραν. κωλομέρια. ταβούκ γκὼτε  
 Γκερι βερδιμ τὸ ἔδοσα ὀπίτω. ὀπῶρος τῆς χειρός. τύλος  
 Γκιρίριμ, ἐμβαίνω. γκὼτὸ πέγιεκ, κωλαρᾶς.  
 Γκιδζέριμ, πηγαίνω. γκὼτε γιόκτερ, δὲν τολμα  
 Γκιόγκερτζιν (γκιόθερτζιν) Γκὼτζ, μετοικεσία. ἀναχώ-  
 περιστέρι. (περισερᾶ). ρησις.  
 Γκιόγρὸς, στῆθος. Γκὼβέ, σαράκι.  
 Γκιόζ, μάτι. (ὄμμα). Γκὼβετζ, τηγάνι πῆλινον.

## Γ Ε

Γκούβεϊ, γαμβρός.  
 Γκούτζ, βία. δύναμις. έργον.  
 δύσκολος. κοπιαστικός.  
 Γκούτζεμέ γκελδι, με έκακο-  
 φάνει.  
 Γκούτζέν, τó μικρόν ενός ζώσ.  
 Γκούτζ, φθινόπωρον.  
 Γκούτζελ, εύμορφος. ώραιος.  
 Γκούλ, τριαντάφυλλον. ρόδον.  
 Γκούλέριμ, γελῶ. πέκ γκούλέ-  
 ριμ, καγχάζω. σακαλημά,  
 ή ηριζεμέ γκούλδούν, με έκο-  
 λάκευσε, με περιγέλασε.  
 Γκούμέριμ, θάπτω. παραχό-  
 νω. ένταφιάζω.  
 Γγούμούς, ασήμι.  
 Γκούμρούκ, τελώνιον, κεμέρι.  
 Γκούν, ήμέρα. ήλιος. γκούν δο  
 γεσου, ή ανατολή του ήλιου,  
 και ό εύρος άνεμος: γκούν-  
 πατητή, ή δύσις του ήλιου,  
 και ό ζέφυρος άνεμος.  
 Γκούνάχ, άμαρτία. γκούνάχ  
 ισλεδιμ, ήμάρτησα.  
 Γκούναχιάρ, άμαρτολόσ.  
 Γκούνές, ήλιος.  
 Γκούνέι (γκανεσλίκ) ήλιόδεσμα.  
 Γκούνλουκ (γκούννουκ), θυ-  
 μίαμα. λιθάρι.  
 Γκούρές (κούλές) πάλαιμα. πά-  
 λη. και ό τόπος, ή ή παλαι-  
 σρα, κελές μιζανή. και ό  
 παλισής, πεκληθάν.  
 Γκούρλειορ, βροντά.

Γέλ (ούρτζγγιάρ) άνεμος.  
 Γελέ, χαίτη του αλόγου.  
 Γελκέν, πανί του καραβίς.  
 Γελέριμ, τρέχω. περιφέρο-  
 μαι. περιπλανώμαι.  
 Γελπαζέ, άνεμισήρι. μυγια-  
 στήρι.  
 Γέμ, φαγι των ζώων, και  
 τó δελεαρ, με τó όποιον  
 πιάνομεν τά πηλιά.  
 Γείορεμ (γέριμ) τρώγω.  
 Γεμέκ (ταάμ) φαγι. φαγι-  
 τά. βρώματα.  
 Γεμιξ, καρπός. πυρικόν.  
 Γεπάν, έρημος. άγριος. γε-  
 πανέ γκιττι, άπεδήμησε.  
 γεπάν άδαμη, άγριάνθρω-  
 πος. γεπάν δομέζε, άγριο-  
 γούρουεν.  
 Γεπανλήκ, άγριότης. έξω-  
 χή. φόρεμα έξωχής.  
 Γένε (γκίνε) πάλιν. εκ δευτέ-  
 ρη. μ' όλον τουτο. έμωσ.  
 Γενί, νέον. καινούριον.  
 Γενίν, νικητής. ύπερμετρος  
 ύπερβολικός.  
 Γερ, τόπος γή.  
 Γερινδιμ, έπαροπονέθηκα.  
 έλυπήθηκα. επικράνθηκα.  
 Γεττι (γετιστι) έφθασε. ήρ-  
 κεσε.  
 Γιγην, σωρός. γιγην γιγην,  
 σωρηδόν.

## Γ Ι

Γιγάρημ, σωρεύω.  
 Γηκάρημ, κρημνίζω. χαλνώ.  
 κατασρέφω. άρανίζω.  
 Γηλ, τρίχα.  
 Γιλάν, φίδι. γούζ γκιζ γιλα-  
 νή, ύδρα.  
 Γιλδηζ, άστρον. πόλος.  
 Γιλδηρήμ, κεραυνός. άσραπή.  
 Γιλδηρήμ, δεμιρή, άσροπελέκι.  
 Γιρτάρημ, σχίζω, ξισχι-  
 ζω.  
 Γιαβάς, ήμερος. ταπεινός.  
 Γιαβούζ, άγριος. άκαταδά-  
 μασος. άνδρείος. θηριώδης.  
 Γιαβρη, βρέφος. κστάβι.  
 Γιαγ, λάδι. βούτυρον, και κά-  
 θε άλειμμα. ξύγκι. πάχος.  
 Γιαγμούρ, βροχή.  
 Γιαζ, καλοκαίρι. γιαζλήκ, φό-  
 ρημα, ή σπητι καλοκαιρινόν.  
 Γιαζήκ! κριμας!  
 Γιαζάριμ γράφω. περιγράφω.  
 Γιαί, τέξον. δεξάρι.  
 Γιακάρημ, πλύνω. λούω.  
 ξεπλύνω.  
 Γιαγιαρήμ, άπλόνω.  
 Γιακά, ό γιακάς του βούχου.  
 Γιακήν, σιμά. κοντά. πλη-  
 σιον. ως έγγιστα.  
 Γιακησήκηζ, άνάρμοσος. ά-  
 πρεπος. άκατάλληλος.  
 Γιακησήριμ, άρμόζω. πρέπω.  
 Γιακλασήρημ, πλησιάζω.

Γιακλαστήρηρημ, κάμνω τί  
 να πλησιάσθ.  
 Γιακάρημ καιώ. κπτάκαιώ.  
 άνάπτω τί. οϊον τó καθήλι,  
 φωτιάν, κτλ. γιανήκ κοκοϋ,  
 τζίκνωμα.  
 Γιαλαπήκ (παρλάκ) στυλ-  
 πνός. λαμπρός. γιάλιζερός.  
 Γιαλάν ψεύδος, ψεύμα. ψεύ-  
 τικος. ψευδής.  
 Γιαλδαρήρημ, παρακαλώ.  
 Γιαλήν, (τζιπλάκ) γυμνός.  
 γιαλήν άγιακ, ξεπόλυτος,  
 ξεπόδυτος. άπαπούτζοτος.  
 Γιαληνήζ, μόνος, μοναχός.  
 μόνον. γιαπγιαληνηζ, όλο-  
 μόναχος.  
 Γιάν μέρος. πλευρόν. πλάγι.  
 Γιανάζ, φιλόνεικος. πολλύ-  
 λογος. φλύαρος. γιαναζ-  
 λήκ, δύσκολον ήθος.  
 Γιανασήρημ, άράζω: πλη-  
 σιάζω. έμβαίνω εις δούλευ-  
 σιν. γιανασηλμαζ, άπρό-  
 σιτος. άπλησίαστος.  
 Γιαγκήν, πυρκαϊά. φωτιά.  
 Γιανκλής, (γιαγνής) λάθος.  
 σφάλμα.  
 Γιαπτησήρημ, κολλῶ. έγγίζω.  
 γιαπτηστήρηρημ, κολλῶ τί.  
 Γιαπάρημ, (γιαπήγιορομ),  
 κάμνω. κτίζω, οικοδομῶ.  
 Γιαπράκ, φύλλον.  
 Γιαρά, πληγή. έλκος.

Γιαράκ, άρουατα. και τό αιδού τον ν.  
ον του άνδρος, ή ψυλή. Γιαλιτζί, ψεύστης.  
Γιαραμάζ, (ρενά) κακός. δια- Γιατάκ, φώλεα. κατοικία.  
γραμμίνος. άχρείος. άχρη- κοτών, σρῶμα.  
στος. άνωφελής. γιαρίρ, Γιατάρημ, κείτομαι. πλαγια-  
συντέναι. χρησιμεύει. ώρε. ζω. γιατσή, καιρός ύπνυ,  
λει, ώρέλιμος. χρήτιμος. και τό προσκύνημα των  
όμοίως και τό, γιαρασήρ τούρκων.  
Γιαραδηρήμ, κτίζω. δημιερ- Γιατιλήκ, (ιγιτλήκ) παλικα-  
γῶ. πλάττω. ριά. νεότης. έρηξία.  
Γιαρή, (γιαρήμ) μισός, μισόν Γιαγόυρτ, ξυνόγαλα.  
ό μέσος, ή μέση. Γιαοερερμ, ζυμόνω. πλάτ-  
Γιάρην, αύριον. τω μαλαστωταξ.  
Γιαρμάκ, σχίζειν. διχοτομείν Γιαόκ, όχι. μηδέν, ουδέν.  
και, γιαράρημ, σχίζω. γιόκτρ. δαν είναι.  
Γιαρδήμ, (ήμδατ) βρήθεια: Γιαοκρη, (γιοκρηδά) επά-  
Γιάξ, βρεγμένος. νοτερός. νω. παραπάνω.  
Γιάξ, πένθος. γιαξ τουτάρημ, Γιαοκλόρημ, ψηλαφῶ. δοκι-  
πειθοφορῶ. γιασλή, ήληκιο- μάζω πειρῶ περιεργάζο-  
μένος. μαι. έρευνῶ. επιθεώρη-  
Γιασάκ, άπηγορευμένον, έμ- σις.  
ποδισμένον. Γιαοκούξ, άνήφορος.  
Γιασάρημ, ζῶ. Γιαόκσα, ειδιμη, άλλέως.  
Γιασμάκ, σκέπη του πρώσου του Γιαόλ, δρόμος, σράτα. τρό-  
τόποιοον σκεπάζονται γυναί-πος, μέθοδος. όδοιπορεία.  
κες του σήθους, ή της κεφαλής. Γιαόλ γκόςεριτζι, οδηγός.  
Γιασσή, (έννη) πλατύς. εύρύ Γιαολλάρημ, σέλλω, εξαπο-  
χωρος. γιαμγιασση κατα- στέλλω.  
πλακομένον. μασλαχατήμ Γιαολάρημ, μαδιζω. ξιφλδ-  
γιαμγιασση καλδη, ή υπόθε- ζω. σακαλή γιαολάρημ, ευ-  
σις με έμεινε έμπερδευμένη γάζω τά γενεια.  
Γιασηκ, προσκέφαλον. γιουζ Γιαϋν (γίουν) μαλλι: γιην-  
γιασηγη, μαξιλάρι. γιλάν- λου, μάλλινος. μαλλιαρός.  
γιασηγη, δρακόντιον. αχόρ- Γιαργούν, άποσαμείος. κο-

πιατμένος, κουρασμένος. εις τα όστρακοδέρματα  
Γιόρτ, (γιοϋρτ) ύποσατικόν, και εις τας πέτρας.  
κτήμα. Γιαπάκ, λεπτόν και μα-  
Γιεδά, φωλεα. κρύ μαλλι του προβάτου.  
Γιεδαλάκ, (γιεδαρλάκ) κεδά- Γιόνουζ, ιταληγή, δελφίνη.  
ρι. σρονκυλόν. και γιεμάκ. Γιόνυζ, πείγαμπέρ, ό προφή-  
Γιεμάκ, πλύνω. λούω. της Ίουσις.  
Γιεμυρδζάκ, πανουκλα. Γόρβγιουξ, τρέξημον, πιλά-  
Γιεμυρτά, αυγόν. λημα, όρμη, έφοδος των  
Γιεμυτάκ, άπαλός. μαλα- μαχομένων.  
κός.  
Γιουτουλέρημ σηδερόνω. Δ Α  
Γιεδάρημ, καταπίνω. Δά, (δέ) τῶ μόριον και ὡς,  
Γιερχά, λεπτός φτερός. και πέν δα, και εγῶ.  
τά από ζυμάρι καμομένα, Λαβέτ, προσκάλεσμα.  
ὡς τὰ πλακούντια. Διβά, κρισολογία.  
Γιούγροϋκ, (γιορϋκ) γοργός, Διχή, άκόμη. και ὡς,  
όγλήγορος, (έγρήγορος) πέν δαχή και εγῶ.  
Γιυζέ, (γιοκσέκ) ύψηλός. έν- Δαβαδζή, ό έναγων.  
δοξός. Δαδράνμα, μην κινησαι.  
Γιυζ, ὄψις. πρόσωπον. τρό- Δαδρανήρημ, κινουμαι. σα-  
πος. επιφάνεια. λεύω. αναλαμβάνω ολίγον  
Γιυζ, ό αριμός, τὰ εκατόν. τας δυνάμεις με. κάμνω καρ-  
Γιυζέριμ, πλέω, κολυμβῶ. διαν. δαδρανής, κίνημα.  
Γιυζέριμ, (σογ άρημ) εκδέρω. Δάγ, ὄρος, βουλόν.  
γδέρνω, ξεπετζόνω. Δάη, κλονι, κλονάρι.  
Γιυζούκ, δακτυλίδι. Διτ, τῶ δέλτα των τούρκων.  
Γιυκ, φόρτωμα, γιμάρι. Διδ, νοσιμάδα. γλυκήτης.  
Γιυκλου καρή, έγχεσρομένη. Διδλή, γλυκόν. νόστιμον.  
Γιυρέκ, καρδία. τάλμη. κοι- Δαβουλ, τύμπανον.  
λία. γιυρέκ σερέν κινητικόν. Διγηδίαρ, σκεπίζω άπολύω.  
Γιοροϋρημ, περιπατῶ. Διγδαγά, ήλαλαγμός. ταρα-  
Γιολσβν, τὰ μιλλιά της θαλάσ- χή. σάσις. επανάσασις.  
σις, όπου συτρίβουν επάνω Δαά, (δαδά, δαδι) τροφός.

παραμάννα. βυζάστρια.  
 Δαγιάκ, ἀκούθησμα. στήριγμα. ξύλισμα, δάρσιμον.  
 Δαγιανήρημ, ὑποφέρνω, ὑπομένω. ἀκουμβῶ.  
 Δάϊμα, (δάϊμ) πάντοτε.  
 Δαϊρέ, κύκλος. εἶδος μικροῦ τυμπάνου λεγομένον, τέφ.  
 Δαλάκ, σπλήνα.  
 Δαλγά, κύμα.  
 Δαλάρημ, βουτῶ, βυθίζομαι.  
 Δάμ, σκεπασι. γερνόςσαυλος.  
 Δαμάρ, φλέβα.  
 Δαμγά, (δαμγκά) σφραγίς, βούλα.  
 Δαμλά, σταλαγματιά. κόμπος. ἀποπληξία.  
 Δάν, αὐγή. χαραγή.  
 Δανά, δάμαλις. δορκάς.  
 Δανέ, σπηρί. κόκκος.  
 Δάνζ, εἰρωνεία. δανζέ ἀλήπ, περιγελῶντας. περιπαίζωντας.  
 Δάρ ἀγατζί, κρεμασατζιά.  
 Δάρ, στένος. σφικτός.  
 Δαρηλήρημ, θυμόνω.  
 Δαρή, κεχρί.  
 Δαλάπ, (διλείς) ζήτησις, ζήτημα. δαλάπ ἐδέρμη, ζητῶ.  
 Δανδηλάρημ, ἀποκοιμίζω.  
 Δασκήν, ξεχειλισμένον.  
 Δανισμάκ ἐρότησις. συμβολή δανησήρημ, ἐροτῶ. συμβουλεύομαι.  
 Δασλάρημ, πετροβολῶ.

## Δ Ε

Δεβιδικανί, ὁ διψακός.  
 Δεῶ, (δίω) γίγας.  
 Δεῶ, κάμηλος, καμήλα.  
 Δεδλέτ, βασιλεύς. εὐτυχία.  
 Δέδρ, (δεδρίρ) γύρος. περίοδος κόσμος. καιρός. αἰών.  
 Δεβτιρίριμ συναζώ. μαζόνω.  
 Δεγιομέν, μύλος.  
 Δεγιομί, στρογγυλός.  
 Δεγίς, ἀλαξιά, ἀλαγή. μεταβολή.  
 Δεγέρ, ἀξίζει. κοσέζει. ἐγγίζει. φθάνει. ἀνήκει.  
 Δεγμεδέ, δὲν φαίνεσθαι. μολίς. ὄχι.  
 Δεβιρίριμ. ξαναγυρίζω τί ἀνάσκελα.  
 Δεϊορμ, λέγω. διηγούμαι. ὑπαγερεύω.  
 Δεϊλ, ὄχι. (δεϊλδρίρ) δὲν εἶναι. δεϊλκι, ὄχι ὅτι.  
 Δεγενέκ, ράβδ', ραβδισμός.  
 Δελαλέτ, ὄδηγια. ἐπιχειρήματα. σημεῖον.  
 Δελί, μωρός. τρελός.  
 Δελίλ, ἀπόδειξις. δεῖγμα.  
 Δελίμ, πολὺς. περισσός.  
 Δελίρ, ἀνδρείος.  
 Δελέριμ, τρυπῶ. (δέλικ) τρύπημα. τρυπημένος.  
 Δεϊσάτ, λόγια. λέξις.  
 Δεμίρ, σίδηρον. ἄγκυρα.  
 Δεδέ, (δίδὲ) παππούς, πάπ-

πος. γέρων. νενός. μοναχός  
 Δεπὲ σπάσιμον. σπασμένος.  
 Δενέριμ, δοκιμάζω.  
 Δενίξ, θάλασσα. πέλαγος.  
 Δένκ, δένκι. ἀντιζύγι.  
 Δέρ, λέγει. (ἀγιάκ δερί) μίσθος διὰ τὸν κόπον.  
 Δερεδζέ, βαθμός. μοῖρα τοῦ κύκλου.  
 Δερί, πετζί, δέρμα.  
 Δέρτ, πάθος. θλίψις.  
 Δεργιά, θάλασσα, πέλαγος.  
 Δερίν, βαθύς.  
 Δερπεδερλήκ, περιπλάνησις.  
 Δέρς, μάθημα. μελέτη.  
 Δεστί, στάμνα.  
 Δεστούρ, ἄδεια.  
 Δεσδάχ ὅσις κλῶθει τὸ μετάξι.  
 Δ Ι  
 Διάρ, ἐπαρχία. (ἐλ διαρλή) ἀλοδαπής, ξένος. (πιζίμ διαρλή) συμπατριώτης.  
 Διβάν, σύγκλητος. βουλή.  
 Διβανέ, μωρός. τρελός. μωλός.  
 Διβάρ, (δεβάρ) τεῖχος.  
 Διθιτκαλαμάρι. μελανοδοχσίον.  
 Δίζ, γόνα, γόνατον.  
 Δίζι, σειρά, τάξις. ἀρμαθία.  
 Δικ, ἴσια, κατ' εὐθείαν.  
 Δικέν, ἀγκάθι. (δεμίρ δικενί) ὁ τρίβολος. (ὄκ δικενί) ὁ ῥάμνος. (δικενλί ὄτ) σκόλυμος.  
 Δικέριμ, ῥάπτω. φυτεύω. σερέωνω. ἀνορθῶ. φαίνω τί.

Δικδίκ, τὸ σκέπασμα τοῦ ἀλόγου μετὰ τὴν σένλαν.  
 Διλ, γλῶσσα. ἰδίωμα. διάλεκτος. προφορά.  
 Διλέκ, ζήτημα.  
 Διλενίριμ, ζητῶ, ζητηλεύω, διακονῶ. (διλεντζί) διακονίης, ζήτουλας.  
 Δίπ, πάτος.  
 Δίν, πίστις.  
 Δίντζ, εὐρωστος.  
 Δινλενίριμ, (διγενίριμ) ἀναπαύομαι. ἡσυχάζω. ἀνακωφίζω. ξελαφρόνω.  
 Διρέκ, σήλη, σήλος. κατάρτι τοῦ καραβίου.  
 Διρί, ζωντανός.  
 Διρμέκ, ἐπισωρεύω. ἀνθολογῶ. καρπολογῶ.  
 Διρσέκ, ὁ ἀγκῶν, ἄγκωνας τῆς χειρός.  
 Δίς, δόντι. καὶ ἐξωτερικός καθῶς, (δίς καπῆ) ἡ ἐξώπορτα. (δίς σίξ) κωδός, χωρίς δόντια.  
 Δισαρή, (δασιρά) ἔξω.  
 Δισί, θηλυκόν, θήλυ.  
 Δ Ο  
 Δογάν, γεράκι. ἰέραξ.  
 Δογάρημ, γεννώμαι. (δογερούρμ) γεννῶ.  
 Δόγμ, (δούμ) κομπί.  
 Δογέριμ, (δοδέρμ) δαίρνω. ῥαβδίζω, κοπανίζω.

Δογράρημ, λιανίζω. τρίδω εις  
σκόνην. (δογραματίζω) ὁ μα-  
ρανκός.  
Δογρού, ὀρθός, ἴσιος. ἴλια.  
Δοϊάρρημ, χορταίνω.  
Δοΐμλιεκ, ἀφρονία πραγμάτων  
Δωγρουλουκ, ἰσότης.  
Δοιέριμ, χύνω. σκορπίζω.  
Δοκούρρημ, πλέκω. ὑφαίνω.  
Δοκνούρρημ, ἐγγίζω. ψηλαφῶ  
προσκρούω. σκοντάπτω.  
Δοκούε, σύκρησις. συμπλοκή.  
μάχη. πόλεμος.  
Δολαί, γύρος. τριγύρω. (σεν-  
δεν δολαί) ἐξ αἰτίας σου, ἢ  
ἀπὸ ἐσένα.  
Δολάκ, φασκιά τῶν ποδαριῶν.  
Δολαδῆμ, περιεκύκλωσα. ἐζω-  
σα. περιετείχισα. περιέφρα-  
ξα. περιετείχισα.  
Δολάπ, τροχός διὰ τὸ μεταξι.  
ἀρμάριον. λαδύρινθος. σκευ-  
ωρία. (ἰπέκ δολαπῆ) μάγγα-  
νος διὰ κλῆσιμον μεταξιοῦ.  
(δολαπά κόρρημ, ἢ δολανδ-  
ρήρημ) ἀγοράζω τί, με σκο-  
πόν νὰ μὴν πληρώσω.  
Δολατήκ, δρόμος, ὅστις δὲν πη-  
γαίνειε κατ' εὐρίαν.  
Δολασῆρημ, γυρίζω. κάμνω  
γύρον. περιφέρομαι.  
Δολού, γεμάτος. (δολάρρημ) γε-  
μίζομαι, (δολδουρούρρημ)  
γεμίζω. ἀπατίζω.

Δομούζ, γουρούνι.  
Δόν, πάγος. (δονδερμά) πα-  
γοτή, γιατζάδα. (δόν για-  
γῆ) ξυγχι. (δόν) βράκι.  
Δοναδῆρημ, σολίζω. (δοναν-  
μά) σόλος. σολιτμός. θρί-  
αμβος. (δονανμά κηπεδα-  
νῆ) ὁ ἀρχιναύαρχος.  
Δοιέριμ, ἐπιστρέφω. γυρίζω.  
(δόνιμέ) ἀποσάτης, γυρι-  
σμένος, παραδάτης.  
Δορούκ, κορυφή κολοφῶν. τὸ  
ἐπίμετρον πλήρωμα.  
Δόρτ, τέσσερα. (δόρτ γγιούν-  
λου) τετραήμερος. (δόρτκατ  
λή) τετραπλοῦν. τετραπλός.  
(δόρτ κισέ) τετράγωνον.  
Δόρτέρρημ, (δούρτέρρημ) κεν-  
τῶ. κεντρῶ. παραινῶ.  
Δός, φίλος. (δოსλεκ) φίλια.  
Δεά, (δεβά) εὐχή πρὸς τὸν  
Θεόν. (δεζεματ δασῆ) λι-  
τανία. (πέτ δού) κιάρα.  
Δεγγούν, (δεγγούν) γάμος.  
Δούζ, ἐπίπεδος, ὁμαλός, ἴ-  
σιος. λείος. διερθρωμένον.  
Δούζεν, τάξις. μέθοδος. ἀρ-  
μονία. καλλοπισμός, φθια-  
σίδι. εἰταξίας.  
Δοϊάρρημ, αἰσθάνομαι, ἐ-  
νοῶ, καταλαμβάνω τί.  
Δούκιάν, ἐργαστήριον. (δού  
κιαντζι) ὁ ἐργαστηριάρχης.  
Δελ, χῆρος. χήρα.

Δούλγγερ, ξυλουργός. τειχοκτί-  
στης. (δούλγγερ παληγή) ὁ  
χρυσόφορος, χρυσοφόρον.  
Δούλεκ, ὁ μεσαιὸς κύκλος τοῦ  
τροχου, ἢ πλήμνη.  
Δούλπεντ, μυσσελίτι, λεπτότα  
τον ἄσπρον πανί, τελπάνι.  
Δεμάν, κατεχνία. ἀχλὺς, ζό-  
φος. ἐσῶδρακον.  
Δούν, ἐχθρὸς. νύκτα.  
Δούνεδι, ἐκάθησεν εἰς κλονάρι.  
Δούνιά, κόσμος.  
Δεδάκ, χεῖλος, χεῖλη.  
Δερούρρημ, στέκομαι. μένω.  
Δεσύρρημ, διπλόνω, χαρτί, φέ-  
ρεμα, κ τ λ.  
Δερού, κατακαθισμένον, νερόν  
κρασί, κ τ λ.  
Δόρου ἄτ, φοινικόχροον ἄλογον  
Δεξ, ὄνειρον, ἐνύπνιον. δεσούμ  
ἀζδῆ, ἀποσπερματώθη εἰς  
τὸν ὕπνον μου.  
Δούσεκ, στρώμα, κοίτη.  
Δούσεμέ, ἔδαφος. πάτωμα.  
Δόσέρρημ, στρώνω.  
Δούσέρρημ, πίπτω, πέφτω.  
Δούσμάν, ἐχθρός.  
Δούσούρρημ, συλλογίζομαι.  
Δοκμετζι, χήτης.

## Δ Ζ

Δζεβαχιρ, πολύτιμος λίθος.  
Δζεμαατ, πλήθος. συναξίς.  
Δζεπέ, θά, αξ.  
Δζεπ, τζέπη, πόυρσα.

Δζεναζε, λείψανον. ξύλοκρά-  
βατον.  
Δζενκ, μάχη. πόλεμος.  
Δζερεμέ, χρηματική ποιινή.  
Δζερράχ, χειρουργός.  
Δζεφά, ἐνόχλησις. τυραννία  
Δζεχεννέμ, κόλασις, ἄδης.  
Δζάπα, (πέδαχαβά) χάρι-  
σμα, δωρεάν  
Δζιάν, ψυχή. ζωή.  
Δζιαδη, μάγισσα, γόης.  
Δζιαχιλ, ἀμαθής, ἀγράμ-  
ματος. ἐθνικός.  
Δζιβά, ὑδράργυρος. ]  
Δζιγέρ, συκότι.  
Δζιλδ, τόμος.  
Δζιμά, συνεσία.  
Δζιν, πνεῦμα, δαιμόνιον.  
Δζεμαίγγιεν, ἢ παρασκευή.  
Δζιμχερ, ἀριστοκρατία.  
Δζιχάζ, (τζεζ) προῖκα.  
Δζούαπ, (δεζεάπ) ἀπόκρι-  
σις, ἀπολογία.  
Δζόμερτ, πλουσιόδωρος, με-  
γαλόδωρος, γαλαντόμος.  
Δζούδαλήκ, λέπρα.  
Δζούρέτ, τόλμη.

## Ε

Ἐβ, σπήτι, οἰκημα.  
Ἐβλί, ὑπανδρος, ὑπαδρευ-  
μένος.  
Ἐββεγ, (εββεγ) πρῶτος. ἢ  
ἀρχή. ἐν (εββεγ) πρῶτιστος.

Ἐβλενρήμ, ὑπανδρεύομαι.  
 Ἐγερ, εἰς, ἀνίσως μακάρι.  
 (ἐγερ) σέλα τοῦ ἀλόγου.  
 Ἐγλενίριμ, ἀργοπορῶ. εὐφραίνομαι. (ἐγλενδιρίμ) εὐφραίνω τινα, ἀργοπορῶ τινα.  
 Ἐγλεντζε, ἐγλεντζές, εὐφροσύνη, ἴδονή.  
 Ἐγέριμ, κλίνω, λυγίζω. (ἐγίλριμ) λυγίζομαι, σκύπτω.  
 Ἐγρί, στραβόν, στραβά.  
 Ἐγριρίμ, κλάθω. (ἐγριμέ, ἐρίε, ἰπλήκ) νῆμα.  
 Ἐδζέλ, μοῖρα. ὥρα τοῦ θανάτου.  
 Ἐδζέλ πεδέλ, ἡ (ἀπὸ) σέπουκ) ἀλλόκοτα, τερατώδη.  
 Ε Ζ  
 Ἐζζιάτρικόν.  
 Ἐζιέτ, ἐνόχλησις, πειρασμός.  
 Ἐζέριμ, τρίβω, ζουρίζω.  
 Ἐζπέρ, ἀνάγνωσις, μελέτη.  
 Ἐζ, καλός, καλά. (εἰδζέ) καλοῦ τζικον. (εἰ χόζ) καλά ὠραία. (ἐν εἰσί) ὁ κάλλιστος.  
 Ἐιλήκ, καλοσύνη, εὐεργεσία.  
 Ε Κ  
 Ἐκμέκ, ψωμί.  
 Ἐκίριμ, σπέρνω, σπείρω.  
 Ἐκσί, ξυνός. (ἐκσίριμ) ξυνίζω.  
 Ἐκσίκ, ἔλλειπές. ἔλλειψις.  
 Ε Λ  
 Ἐλ, χειρ. δύναμις, ἐξουσία.  
 Ἐλ, (ἔλ) ξένος, ἀλλότριος. ἐπι. κράτεια. (ἔλ γγίβ) ὁ λαός

Ἐλέκ, κόσκινον.  
 Ἐλμάς, διαμάντι.  
 Ἐλπét, ἐξάπαντως, βέβαια.  
 Ἐλδιβέν, (ἐλλήκ) χειρότια.  
 Ε Μ  
 Ἐμέκ, κόπος, δουλεία.  
 Ἐμίν, ἐπιστάτης. σύγουρος.  
 Ἐμμα, (λάκιν) ἀμμη, ἀλλά.  
 Ἐμμέριμ, βυζάνω.  
 Ἐμρ, (ἐμίρ) προσταγή.  
 Ε Ν  
 Ἐνέριμ, (ινέριμ) καταβαίνω.  
 Ἐνταζέ, πήχη.  
 Ἐνδάμ, ἀναλογία, συμμετρία.  
 Ἐδά, πληρωμή. εὐγλωτία.  
 Ἐδαλέτ, (ἀδαλέτ) δικαιοσύνη. ἡθική.  
 Ἐδέπ, χρηστοθήεια. ἐντροπή. ἡθική.  
 Ἐδινμέκ, ἀποτελῶ.  
 Ἐνφιέ, ταπάκος.  
 Ε Ρ  
 Ἐρ, ἄνδρας.  
 Ἐρ, ἐρδζέ, ἐρκέν, κωρίς.  
 Ἐρίκ, ἀβράμηλον, δαμάσκινον, κωρόμηλον.  
 Ἐρίριμ, ἀναλίω, ἀνελῶ.  
 Ἐρισίριμ, φθάνω.  
 Ἐρκέτζ, τράγος, τραγί.  
 Ἐρκέκ, ἀρτενικός, ἀρσενικόν.  
 Ε Σ  
 Ἐς, σύντροφος, τέριθμοιος.  
 Ἐσέκ, γαιδαροί, γομάρι.

Ἐσιργέριμ, ἐλεῶ, εὐσπλαχνίζομαι. φεῖδομαι.  
 Ἐσκή, παλαῖος.  
 Ἐσίριμ, [δουφουρριμ] φυτῶ.  
 Ἐσνέριμ, χασμουργιῶμαι.  
 Ἐσπάπ (ἐσπάπ), ρούχον.  
 Ἐτ, κρέας. [ἐτ κεσιμί] ἀποκρέω, ἀποκρέα.  
 Ἐτέκ, ποδιά.  
 Ἐδέριμ, κάμνω.  
 Ἐρένδη, αὐθέντης «ἐπὶ κριτῶν, ἐκκλησιαστικῶν καὶ πεπαιδευμένων ἀνδρῶν»  
 Ζ  
 Ζάββαλλη, κακόμοιρος, δυστυχής, κακορίζικος.  
 Ζάι, ἐδέριμ, χάνω.  
 Ζαίφ, ἀδύνατος, ἀσθενής, φιλάσθενος.  
 Ζαμάν, καιρός, αἰώνας.  
 Ζαμπάκ, κρινόν.  
 Ζαμπάρ, πόρνος, μοιχός.  
 Ζαπίτ, διοικητής.  
 Ζαπουν, ἀρῶστος. ἀνύμπερος, φιλάστενος.  
 Ζάπτ, εὐταξία, εὐνομία. διόσις, κυρίευσις.  
 Ζάνν, γνώμη, φαντασία.  
 Ζαδέ, υἱός· καθῶς, [συχζαδές] ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως. [κισζαδές] εὐγενής.  
 Ζάρ, κύβος. μεμβράνη.  
 Ζαράρ, βλάβη, ζημία.

Ζαρήφ, νόσιμος, εὐπρεπής, γλαυρός, εὐφυής, ἀγχίνος.  
 Ζαρουρέτ, ἀνάγκη, χρεία. στενοχωρία.  
 Ζάρφ, ἀγγεῖον, θήκη· μάλιστα τοῦ φιτζαηοῦ.  
 Ζαχίρ, [ζαχέρ] γνωστός, βέβαιος, βέβαια, τῇ ἀληθείᾳ.  
 Ζαχίρέ, ζωοτροφία.  
 Ζαχμέτ, κόπος, ταλαιπωρία, βάτανα.  
 Ζ Ε  
 Ζεμινλικ, παράλυσις.  
 Ζεμμ, καταφρόνησις,  
 Ζεναχάτ τέχνη, ἐπάγγελμα.  
 Ζενκίν, πλούσιος.  
 Ζερζεβάτ, χορταρικά, λαχανικά.  
 Ζερδαλή, βερούκοκκον.  
 Ζέρκ, ἴδονή εὐφροσύνη, τρυφή, ζέφκι.  
 Ζεχίρ, [ἀγή] φαρμάκι.  
 Ζ Ι  
 Ζιάν, βλάβη, ζημία.  
 Ζιαδέ, πολὺ, κατὰ πολλὰ, περισσά, ὑπὲρ τὸ μέτρον.  
 Ζιαρέτ, ἐπίσκεψις. προσκύνημα.  
 Ζιαφέτ, συμπόσιον.  
 Ζικρ, μνεία, ἀνάμνησις.  
 Ζιμμί, [ραγιά] ὑπήκοος,  
 Ζινά, μοιχεία. [βελέδ ζινά] υἱὸς μοιχείας, μπάσαρδος.  
 Ζινδζέρ, φούντα, κροσσός.

Ζιντζίρ, αλυσίδα, αλυσος.  
 Ζιννέτ, στολισμός, καλλωπι-  
 σμός, εὐπρέπεια.  
 Ζινδάν, φυλακή, δεσμωτήριο.  
 Ζίρα, γάρ, διότι, επειδή.  
 Ζιφτ, πίσσα.

## Ζ Ο

Ζορπά, τύραννος, ἀποστάτης.  
 Ζούκιām, καταρρους, συνάχη.  
 Ζουλούμ, τυραννία, ἀδικία.  
 Ζουχούρ, παράσσις, φανερόν

## Η

Ήσάζ, ήγσάζ, ἀνταμειβή.  
 Ήζζ, ήζζέτ, δόξα, μεγαλοπρέ-  
 πεια, αξιοία.  
 Ήλήμ, σοφία, μάθησις, επι-  
 στήμη, φιλοσοφία.  
 Ήνάτ, ισχυρογνωμία, πείσμα  
 Ήντζκηρήκ, λύξηγκας.  
 Ήρζ, φήμη, καλόν ὄνομα, ὑ-  
 πόληψις, τιμή τοῦ ἀνθρώπου.  
 Ήσήκ, φῶς, καλόγερος πλα-  
 νώμενος, μάλις αὐτῶν τερκῶν  
 Ήσηρήρημ, δαγκάνω.  
 Ήσκ, ἄσκ, ἔρως, ἔρωτας.  
 Ήσλαδήρημ, βρέχω. [ήσλάκ]  
 βρεγμένο, μουσλευμένος.

## Ι

Ίγμάζ, συγκατάβασις, πα-  
 ράβλεψις.  
 Ίγρενήρημ, συχαίνομαι, μισῶ  
 Ίζ, ἴχνος, ἰχνάρι, πατηματιά

Ίζν, [ιζίν] ἄδεια.  
 Ίκινδι, δειλινό.  
 Ίκράμ, τιμή, περιποίησης.  
 Ίκράρ, ὁμολόγησις, ὑπόσχε-  
 σις, λόγος.  
 Ίκράχ, μίσος.  
 Ίκτιζά, ἀνάγκη, χρεία.

## Ι Δ

Ίλάδζ, ἰατρικόν, θεραπεία.  
 Ίλερι, ἐμπρός, ἐμπροσθά.  
 Ίλι, [ιλιδζάκ] χλιαρός.  
 Ίλικ, μυελός, θυλιὰ τοῦ φο-  
 ρέματος [ιλικλέριμ] θυλι-  
 κόνω, ἐμπλέκω.  
 Ίлк, πρῶς.  
 Ίλέριμ, σκοντάπτω, κατα-  
 πιάνω. [ιλισίριμ] πιάνομαι.  
 Ίλτζι, [έλτζι] πρέσβυς.  
 Ίλτζιām, ἀρένδα, νοίκι.  
 Ίλτιφάτ, πολιτική, εὐγένεια.

## Ι Μ

Ίμά, [ίσαρέτ] νεῦμα.  
 Ίμάν, πίστις, θρησκεία.  
 Ίμζά, ὑπογραφή.  
 Ίμδάτ, βοήθεια.  
 Ίμδι, λοιπόν, ἔθεν.  
 Ίπαδέτ, προσευχή, λατρεία.  
 Ίμπερατόρ, [χενκιάρ] αὐτο-  
 κράτωρ.

## Ι Ν

Ίν, σπῆλαιον.  
 Ίναέτ, (κερέμ) ἔλεος, χάρις.  
 Ίνάν, πιστεύετε, πίστις, ἐμ-  
 πιστοσύνη.

Ίνανδирήρημ, πείθω, κατα-  
 πείθω  
 Ίνδζέ, λεπτός.  
 Ίνδήρημ, πειράζω. Ίντζινη-  
 ρημ, πειράζομαι.  
 Ίνδζίρ, σῦκον. ἰνδζίρ ἀγαδζί,  
 συκιά.  
 Ίνδζή, μαλγαριτάρι.  
 Ίνέ, βελόνι.  
 Ίνέκ, ἀγελάδα.  
 Ίνηλτῆ, ἀναστεναγμός.  
 Ίνκιάρ, ἄρνησις.  
 Ίνηλέριμ, ἀναστενώζω.  
 Ίνσά, ἐπιπτολάριον  
 Ίνσάν, ἄνθρωπος. ἰνσανιέτ, ἀν-  
 θρωπότης.  
 Ίνσάφ, διάκρισις, δικαιοσύνη,  
 μετριοτής.

## Ι Π

Ίπ, σχοινί. ἰπσιζ, χωρίς σχοι-  
 Ίπσιζ, ἄνθρωπος ἄσημος.  
 Ίπέκ, μετάξι  
 Ίπλικ, νῆμα, κλωστή βαμβακίς  
 Ίπρέτ, παράδειγμα.  
 Ίπρσίμ, μετάξι κλωσμένον.  
 Ίπρανμής, παλαιόν ρούχον.  
 Ίπτίδα, ἀρχή, κατὰ πρῶτον.

## Ι Ρ

Ίρ, τραγοῦδι, τουρκίς τζαγη-  
 ρήρημ, τραγοῦδι.  
 Ίράκ, μακρῶν, μακρὺς.  
 Ίρί, χονδρός.  
 Ίρίν, ἔμπυον  
 Ίριάν, ποταμός.

Ίρεμέκ, ἐρίσμέκ, δοκουνμάκ,  
 φθάνω ἐγγίζω ἄπτομαι.  
 Ίρτέ, ἐρτέ τῆ ἐπαύριον.

## Ι Σ

Ίς, ἔργον, δολεία, πρᾶγμα.  
 ὑπόθεσις, ἐπιχείρημα.  
 Ίσαρέτ, νεῦμα μετὰ τὸ χέρι.  
 Ίσέριμ, κατουρῶ  
 Ίσητμά, [σητμά] θέρμη, πα-  
 ροξοτιμός  
 Ίσηδήρημ, ἀκούω  
 Ίσκελέ, σκάλα θαλάσσης.  
 Ίσκεμλέ, [σκέμνη] σκαμνί.  
 Ίσκενδζέ, [σκεδζέ] βάσανον.  
 Ίσκενδζελέριμ, βασανίζω.  
 Ίσκιλ [σπχέ φεσφεσέ] ἀμ-  
 φιβολία διςαγμός, ὑπόψια.  
 Ίσλάχ, καλὸς ἀνόθευτος.  
 Ίσλέκ, δολευμένος τετριμμέ-  
 νος εἰς χρήσιν ὡς δρόμος.  
 Ίσμ [ισίμ] ὄνομα.  
 Ίσμαρλάρημ παραγγέλλω.  
 Ίσσί [ισσιδζάκ] ζέσα ζεσός.  
 Ίσσίζ, ἔρημος ἐρημία.  
 Ίστάχ [ίστιχά] ὄρεξις.  
 Ίστέ ἰδου νά.  
 Ίστέριμ, θέλω, ζητῶ.  
 Ίστιμάλ, ἐδέρμη, περιλαμ-  
 βάνω.  
 Ίσικὰ ὑδρωπικία ὑδρωπικας  
 Ίσχάλ, διάρροια.

## Ι Τ

Ίτ, [κιοπέκ] σκύλος.  
 Ίταάτ, ὑπακοή, ὑποταγή.

Ἰτζ, ἐσωτερικός. ψύχα ψωμιού. (ιτζινὲ ἰτζερί) μέσα. μέσον. (ιτζερισί) τὰ ἔνδον.  
Ἰτζκή, ποτόν. κρασί. (ιτζκη-δζι) φιλοπότης· μέθυσος.  
Ἰτζεριμ, πίνω.  
Ἰτιπάρ, τιμὴ σέβας ὑπόληψις.  
Ἰτιράρ, ὁμολόγησις, ἐξιμολόγησις. (ιτιράρ ἔδεριμ) ὁμολογῶ.  
Ἰτλάκ, ἀπόλυσις, ἄφεσις.  
Ἰτιφάκ, συμφωνία, ὁμόνοια. συμβιβασμός.  
Ἰφτιρά, συκοφαντία.  
Ἰρτιχάρ, δόξα, καύχιμα.

## I X

Ἰχσάν, καλοσύνη, εὐεργεσία.  
Ἰχτιάρ, γέρον, γηραλαίος.  
Ἰτιλάφ, διαφωνία.  
Ἰχτιμάλ, ἀμφιβολία, ὑποψία. πιθανότης.

## K

Καβάρ, (ὄστρον) πορδή.  
Καβγά, φιλονεικία, μάλομα.  
Κάβλ, συμφωνία, ὑπόσχεσις.  
Καβούκ, κύστις, ρούσκα. καβούκι τούρκικον, πῖλος.  
Καβουσόουρουμ, ἀνταμόνω.  
Καβούτ, πτισάνη.  
Κάζ, χῆνα.  
Καζά, συμβεβηκός· ροιζικόν, προορισμός. καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κοιτοῦ.

Καζανήρημ, καρδίζω.  
Καζίκη, παλοῦκι.  
Καζήλ, νῆμα ἀπὸ τρίχας κατζικίων (αἰγίων.) καὶ ὁ ἐργάτης αὐτῶν, καζηλτζή.  
Καζήρημ, ξύω, ἀποξύω, ἐξαλείφω.  
Καζάρημ, σκάπτω. ἐγχαράζω, γλύφω. (καζμά) σκαπί, ἢ τζαπί, δικέλλι.  
Καήκ, καίκι, πλοῖον.  
Καήν, γυναικάδελφος. καήν ἀτά) πεθερός. (καήν βαλη δε, ἢ καήανά) πενθερά.  
Καήσ, λωρί.  
Καιά, βράχος. πυρίτης λίθος.  
Καγιαγάν, λυδῖος λίθος.  
Καϊγί, λύπη. μελαγχολία.  
Καϊάρημ, γλυερῶ. (καϊμάκ) ὄρος τοῦ γάλακτος, τζίπα.  
Καϊήπ, (γαίπ) χαμένος.  
Καϊνάκ, πηγὴ. νυχία τῶν ὀρνέων.  
Καϊναδῆρημ, βράζω τί.  
Καϊρ, (γαίρ) ἄλλος.  
Καϊρῆρημ, φροντίζω.  
Κακκῆσῆμ, κακίονω. ἐλέγχω (κακκῆσῆρῆζ) σπροχνόμεθα ἀλλήλοις ὑβριζόμενοι.  
Κάκ, κρέας, ψάρι ἢ ἄλλο τι ξηραμένον εἰς τὸν ἀνεμον, ἥλιον, ἢ καπνόν. (καρδάν) αἱ τζιγαρίδαις τοῦ κρέατος, ἢ πάχους.

Κάκ παληγῆ, τζίρος.  
Κακά, ἄπαγς. ἀλέγεται πρὸς τὰ παιδιά, ὅταν κάμνουν τι ἄσχημον.  
Κακάρημ, σκουντῶ. ἐμπήγω παλοῦκι, ἢ καρφί. ἀμπόχνω.  
Κάλ, λαγαρισμένον χρυσάφι, ἢ ἀσῆμι (κάλ ἔδεριμ) λαγαρίζω ἀσῆμι, ἢ χρυσάφι.  
Καλάς, καὶ (καλασλήκ) πανουργία, πανουργός.  
Καλῆ. καστῆλιον, κάστρον, φρεβρίον.  
Καλέμ, κονδύλι. εἶδος γραψίματος. χαρακτήρ. γλυρῆιον.  
Καλεμτρας, κονδυλομάχαιρον.  
Καλήν, χονδρός.  
Καλκάν, θύραξ. (καλκάν παληγῆ) σιάκι, ρόμβος.  
Καλκάρημ, συκόνομαι. μισεύω.  
Καλήρημ, μένω, ἀπομένω.  
Καλπούρ, κόσκινον. (καλπερ-λάρημ) κοσκινίζω.  
Καλδερῆμ, λιθόστρωτος.  
Καλδερῆρημ, συκόνω, ὑψώνω.  
Καλούπ, καλαπόδι, πρωτότυπον, καλοῦπι. πρόπλασμα.  
Κάλπ, κάλπικος, νοθευμένος.  
Καμά, σφήνα. εἶδος μαχαιρίβ.  
Καμασῆρημ, μυδιάζω.  
Καμέτ, ἀνάστημα σώματος.  
Καμής, καλάμι.  
Κάπ, ἀγγεῖον.  
Καπά, χονδρός. ποταπός.

Καπάκ, κολοκῦθι. (καπάκ πᾶσλή) φαλακρός.  
Καπκρδζήκ, φουσκαλίδα, ἀπόστημα, πρίσμα.  
Καπαρῆρημ, πρίσκομαι, φουσκώνω.  
Καπαχάτ, ἁμαρτία, σφάλμα, κριμα. (καπαχατλή) ἁμαρτωλός, ἐνοχος, ὑπεύθυνος.  
Καπζ, δυσκοιλιότης.  
Καπήλ, δυνατός, ἐπιτήδειος, ἐπιδέξιος, ἱκανός.  
Καπιλῆ, φυλῆ, φαμελία.  
Καπούκ, φλοῦδα.  
Καπούλ, ἀποδοχῆ, δέξιμον, ἄρστος, εὐάρστος.  
Κάν, αἷμα. φονικόν, φόνος.  
Κανάδ, πτερόν.  
Κανδζήκ, δησῆ.  
Κανδζά, ἀγκίστρι.  
Κανδῆμ ἔσδουσα τηνδίφανμε.  
Κανδῆλ, καντήλι, πολυέλαιος. λυχνος, λυχνάρι.  
Κανούν, κανών, νόμος.  
Καδάρ, πσοότης. (νὲ καδάρ; πόσον; (νὲ καδάρητα) ὅσον εἶναι. ὅσον. ποσόν.  
Καδῆχ, ποτήρι.  
Καπάρημ, κλείω, σφαλῶ, στουπόνω.  
Καπού, θύρα, πόρτα. αὐλή βασιλέως, ἡγεμόνος κ τ λ.  
Καπλάν, τίγρις.  
Καπάρημ, ἀρπάζω μὲ ὄρμην



ταράττομαι, σαλεύω.  
 Κήν, θηκάρι τοῦ μιχαρίου.  
 Κηιά, ὁ κηιάς, κύπρος ὀνομα-  
 ζόμενον χόρτον.  
 Κηνηρήρημη, παρακινῶ, ἐρε-  
 θίζω.  
 Κήρ, κάμπος, πεδιάς.  
 Κήρ πέγκιρ, λευκόφαιος ἵππος.  
 Κηραγή, πάχη.  
 Κηρπάρημη, κουρεύω.  
 Κηρλανγήτζ, χελιδών.  
 Κηράριμη, τζακίζω, σπάνω τί.  
 Κηρμής, κριμέζι, κόκκος  
 βαφικός, πρινοκόκι.  
 Κηρμτζή, κόκκινον.  
 Κηρπά, δερμάτι, ασκός.  
 Κηρπάτζ, βούνευρον.  
 Κής, χειμῶνας.  
 Κησάς, τὸ ἰσόμετρον.  
 Κητήρ, στεῖρα, ἄκαρπος.  
 Κηστηρήρημη, ζβλίζω, θλίβω.  
 Κησμέτ, μοῖρα, τύχη, ροιζι-  
 κόν. ἢ πρῶνια τοῦ Θεοῦ.  
 Κητράκ, φορίδα.  
 Κησά, πράγμα. διήγησις.  
 αἰδοῖον. καὶ ὁ κοντός.  
 Κήτ, ὀλίγος, σπάνιος. (κητ-  
 λήκ) ἀκρίβεια, σπάνις σίτθ.  
 Κητζίν, ὀπισθόκωλα, ὀπισθο-  
 δρόμησις.

## Κ Ι

Κι, ὁ ὁποῖος, ὁποῦ, ὡς, ὅτι.  
 Κιαγήδ, (κιαγάτ) χιοσί.  
 Καγι, πιά, πέτρινον σπῆτι.

Κιαμίλ, σωστός, τέλειος.  
 Κιάρ, δαλεία, ἔργον, κέρδος.  
 Κιάς, συμπερασμός, εἰκασία.  
 Κιατήπ, γραμματικός, σοφός.  
 Κιαρέτ, τὸ ἐξωτερικόν σχῆ-  
 μα, ἢ φορεσά.  
 Κιαφιρ, ἄπιστος.  
 Κιαχλή, (τεμπέλ) ὀκνηρός.  
 Κιδζικ, (κούζ) ψώρα.  
 Κιλιδ, κλυδωνιά, σύρτης.  
 Κιλισέ, ἐκκλησία.  
 Κίμ, ποῖος, τίς; (χέρ κίμ)  
 ὁποιος. (κίμ) ἄλλος μὲν,  
 ἄλλος δέ, ὁ μὲν, ὁ δέ.  
 Κιμερδέ, (πάζι) κᾶποτς. (κι-  
 μερδέ κιμερδέ) συχνάκις.  
 Κιμέστνε, κᾶποιος. (βλ κιμέ-  
 σνελερ κι) ἐκεῖνοι ὁποῦ.  
 Κιμή, κᾶποιος ἀπ' αὐτοῦς.  
 Κιμνού, κύμιον. (γιαπᾶν  
 κιμνού) κνίκος.  
 Κιπλή, καθὼς ἄσαν, εἰθὺς ὀπεῦ.  
 (πενθγκιπλή) τοικιτοτρόπως.  
 Κιπρίτ, θειροκέρρι, θειάρι.  
 Κιμσέ, κᾶποιος, κανένας.  
 Κίν, μῖσος, μνησικακία.  
 Κίρσκ, σπῆτι, σοᾶ εἰς τὸν  
 κῆπον. κίρσκι.  
 Κίρ, λέρη, ἀπαστρέι.  
 Κιρά, κίρας, ἐνόκιον, ἀγω-  
 γιάτικόν, μισθός.  
 Κίρετ, κεράσι. (κίρες ἀγα-  
 δζι) κερασιά.  
 Κιρπί, σκάντζοχοίρος.

Κισί, ἄνθρωπος, ἵποκείμενον. Κολάι, εὐκολος. εὐκολα.  
 (ούλου κισί) μεγάλον ἵποκεί- Κολάκ, (τζολάκ) κτζοχέρης  
 μενον. (κισί ζαδέ) εὐγενής. Κολάν, ζώνη, λωρὶ τοῦ ἀ-  
 Κισνέριμη, χρεμιστίζω. Κολάν, ζώνη, λωρὶ τοῦ ἀ-  
 Κιτάπ, βιβλίον. (κιταπτζή, ἢ Κολοτζκά, κλωσσαρά.  
 σαχχάφ) βιβλιοπώλης. Κολτούκ, ἀμασχάλη.  
 Κιχαϊά, ἐπίτροπος. Κόμουρ, κάρβουνον.  
 Κ Ο Κονάκ, κονάκι, κατάλυμα.  
 Κοβάν σίμβλον τῶν μελισσῶν. Κονδζά, ὁ κάλυξ, ἢ κοντζές  
 Κοβάρημη, κατήγορῶ. (κοβ- τῶν λουλουδιῶν.  
 δζή, ἢ γαμμάλ) κατήγορος. Κόνδζ, ὁ λαιμός τοῦ ὑποδή-  
 Κοβάρημη, διώχων, κυνηγῶ. ματος.  
 Κοβούκ, κοῖλος, βαθυλός. Κονδάκ, σπάργανον. ξύλινον  
 Κοδζά γέρων (κοδζάκαρ) γραῖα. θήκη τοῦ τρεκίς, κονδάκι.  
 Κοδζισνούρμη, λυπούμαι, θλίβο- Κουνδούζ, καστόρχι.  
 μαι, πικραίνομαι, μελαγχολῶ: Κονούκ, μεταφίρης, ξένος.  
 Κόζ, καρύδι. (κόζα γαδζ) καρυδιά. (κονκλαδημ) ἐκέρυσα, ἐφι-  
 Κόζ, ἀνθρακιά, ἀναμμένον λοξέεισα, περιποιήθηκα.  
 κάρβουνον. Κονσέρμη, συνανασρέφομαι  
 Κόι, χωρίον, (κόιλη) χωριάτης. Κονσού, γείτων. (κονσβλουκ)  
 Κόιβερήρημη, ἀπολύω. ἀφίνω. γειτονία.  
 Κόρμη, βάζω. εἰσάγω. Κουδούζ, λυσιασμένος.  
 Κοῖού, πυκνός, πυκτός. Κονδός (πεζεβένκ) μασρωπός  
 Κεῖού, πηγάδι. Κοπαρήρημη, σπῶ, ἐκρίζωνω.  
 Κοῖουμτζή, χουσοχόος. διεγείρω τί. (κῆιαμέτ κοπ-  
 Κοῖούν, πρόβατον. κόλπος. τοῦ) ἐγινε μέγας θόρυβος.  
 Κόκ, ρίζα. Κόπεκ, σκυλή, σκύλος.  
 Κοκλάρμη, μυρίζω, ὀσφραίνομαι. Κόπουκ, ἀφρός, σάλιον.  
 Κοκάρμη, μυρίζω, βρωμῶ. Κοπτζά, κόπτζα, κρέκος.  
 (γκέζελ κοκάρ) εὐωδιάζει. Κόρ, ἀνθρακιά.  
 Κοκμούς, δυτῶδες, βρωμερός. Κόρ, τυρλός, ἀόμματος.  
 Κοκού, ὀσμή, μυρωδία. (κόρλββιέ, νισπετινέ) εἰς τὸ  
 Κόλ, βραχίων. πτερόν τοῦ στρα- πείσμα σου.  
 τεύματος. φυλακὴ τῆς νυκτός. Κορκάρημη, φοβοῦμαι, σκιά.

ζομαι, δειλιάζω. τρομάζω. Κεϊρεκσεζ κολοβός τήν ούραν.  
 Κορκού, φόδος, τρόμος. κίνδυ- Κουκού κουσά, κούκκος.  
 νος. δειλεία. Κούκκούρτ, θειάρι.  
 Κοζά, (κοζάκ) κεκούλι του με- Κούλ, δούλος. άνδράποδον.  
 ταξιοῦ, ἤτοι τοῦ βόμβουκος. (κελλεκ)ρυλακή από σρατι-  
 Κορούκ, άγουρίδα, άμραξ. ώτας, κελλούκι. και δελεία  
 Κορού, (όρμάν) άλσος, δρυμός. Κούλ, στάκτη. (κούλσεγιε)  
 Κορούκ, φυσούνι. στικτόνερον, άλυσιόα.  
 Κορσερι φυλάττω, διαφεντεύω. Κουλαβούζ, άδηγός.  
 Κόσέ, άγκωνή, γωνία. Κουλάδζ, όργυιά.  
 Κόσέ, σπανός. Κουλάκ, αυτί.  
 Κόσκι, δαυλι. Κουλαμπαρά, σοδομίτης.  
 Κεσάρημ, ζεύγω. τρέχω. προ- Κούλαχ, σκυρία.  
 σάπτω, προσθέτω. Κελεδζ, (κελουνδζ) κώλικας.  
 Κέσμεσβι, είμαι θυμωμένος. Κελλανίριμ μεταχειρίζομαι.  
 Κοταρήρημ, κενώνω τά φαγιά. Κελερ (κελήρ) θήκη, φηκάρι.  
 Κότάν, ραβδισμός, ξύλον. Κούμ, άμμος.  
 Κότζ, κριάρι. Κεμπάρά, κατί δι άσπρα.  
 Κοτζού, άμάξι, καρότζα. πόμπα· είδος πυροβόλου.  
 Κοτζιάκ, σρατιώτης άνδρείος. Κεππέ, καμάρα, θόλος.  
 Κότάν, κικός, άνάποδος, διε- Κούδουτλε, Ίεροσολυμίτης  
 στραμμένος, άχρείος. Κουδρέτ, δύναμις. θεία πρό-  
 Κετούκ, κορμός με τήν ρίζαν. νοια, παντοδυναμία.  
 Κότάρούμ, παράλυτος. Κούπέ, σκουλαρίκι, ενώτιον.  
 Κουβέετ, δύναμις. [κουβεε- Κόπούρούριμ, άρρίζω.  
 λενίριμ] δυναμόνω. άναλαμ- Κόπρού, γεφύρι, γέφυρα.  
 βάνω. Κούπριέ, (μεκίκ) σαίτα τών  
 Κουδζάν, κόρπος. άγκάλη. ύφαντών, κερκίς.  
 Κουζγούν, κόρακας. Κουρά, λαχνός, κλήρος.  
 Κεζε, άρνί. (κεζεδζεκ) άννάκι. Κουρακλήκ, ξηρασία, ανα-  
 Κογιού όρέκ, χρώμα βαθύ, θροχιά, άνυδρία, άνομβρία  
 σκούρον, μεντόν, σκοτεινόν. Κούρε (γκιλλέ) σφαίρα.  
 Κουϊρούκ, ούρά. (κουϊρουκλού Κούρεκ, φτιάρι. κωπί. κά-  
 γιλδζ) κομήτης άστρον. τεργον «τόπος διά ποιήην»·

(κούρεκ τζεκέριμ) κωπηλα- μουχλιάζω.  
 τώ, λάμνω, τραβώ κωπί. Κούφουρ, βλασφημία.  
 Κερκ γούνα. (κερκτζε) γενναράς. Κράλ, βασιλεύς καισαρ.  
 Κεράριμ, στήνω. διατάττω, εύ  
 τρεπίζω, ετοιμάζω. καρδίζω.

## Λ

Κεράπη, βατραχός, βάτραχος. Λαγούμ, λαγούμι, ύπωρυγή  
 Κερίάν, θυσία, θύμα. Λαζίμ άναγκαίος, χρειώδης.  
 Κερεδ, λύκος. σκωλήκι. Λακή, άξιος. άρμόδιος  
 Κερού, ξηρός. σεγγός. κύριος. πρέπων· συμφέρων. εύλογον.  
 Κερούμ, καπνιά. Λακάπη (λαχάπ) παρανόμι.  
 Κούριούριμ, φκιαρίζω, ξυφρίζω. Λακηρδή, όμιλία, συνομιλία.  
 Κεσάκ, στομάχι. (κερσακ- Λαλέ λαλέ· «είδος κελεδζιάν»  
 σήζ) άχόρταγος. Λανέτ, κατάρα, άνάθεμα.  
 Κεσάν κεσάρος, πειράτης. Λάπιτ (μυδζερέρετ) έξάπαντος.  
 Κεσούν, μούδι. Λαπά, ρύζι βρασόν ζεμερόν  
 Κερταρήρημ, έλευθερόνω, γλυ Λατηφέ, χορατάς, άστειμός  
 τώνω τινά. (κερτελούριμ) έ- Λάρ, καύχησις, κενοδοξία.  
 λευθερόνομαι, γλυτώνω. μαπτιολογία, φλυαρία.  
 Κεση, πουλλι, πτηνόν. Λάφζ, λέξις, προφορά.  
 Κεσάκ, ζωνάρι. Λαχανά, λάχανον, κράμβη·  
 Κεσλούκ, ή ώρα μεταξύ άνα- (λαχανά τέρτζούσού) ξυνο-  
 τολής και μεσημβρίας. λάχανον, λαχανο-τούρσή.  
 Κεσάρημ, ξερνώ. (κεσεντή) Λεβέντ σρατιώτης έθελοντής  
 ξερατόν, έμετός. Λεγέν λεκάνη.  
 Κετούρ, έλλειψις, ελάττωμα, Λεϊλέκ, λεϊλέκι, πελαργός.  
 έγκλημα, σφάλμα. Λεκέ, κηλίδα, λέρα.  
 Κούστάχ, αυθάδης, αδιάντρο- Λέσι, φοβίμι, νεκρόν σύμα.  
 πος, οίηματίας. Λιάκιν, όμως, πλήν.  
 Κούτζούκ, μικρός. Λιμάν, λιμένας, λιμήν.  
 Κετού, κουτί, θήκη. Λιμούν, (λεμόν) λεμόνι.  
 Κετλού, εύτυχής, αίτιος. Λισάν, γλασσα, διάλεκτος.  
 Κούτούρδου, (πατηρδή) θέρυ- Λοκμά, (λοκμ) πεκοσιά. εί-  
 βος, παραχή. δος πλακεντίς, λοκμάδες.  
 Κούφ, μουχλιά. (κούφλενίρημ) Λούτφ, εύμένεια.

## M

- Μαδδὲ ὕλη, ὑπόθεσις ἄρθρον.  
 Μαράζ, πῆλος, ἀσθένεια.  
 (μαραζλί) ἐμπαθής.  
 Μαργιόλ, (χηανέτ) πονηρός.  
 Μαριφέτ, τέχνη, ἐπιτηδειότης.  
 ἐπιστήμη. γνώσις.  
 Μαρόλ, μαρούλι.  
 Ματάλ, μῦθος, παραμύθι.  
 Μέτελε, παραδείγματος χάριν, λόγου χάριν.  
 Μιάσαλά, φανός, δαδί.  
 Μασλαχάτ, ὑπόθεσις, ἐπιχείρημα.  
 Μασράφ, έξοδα, δαπάνη.  
 Μισχαρά, παίγνιον. μασχάρας, γελοιώδης. ἄνθρωπος ὅστις ἔχει προσωπίδα.  
 Ματέμ, πένθος, λύπη.  
 Ματροάκ, ἄρματα τῶν μονομάχων.  
 Ματραπάζ, μεταπωλητής.  
 Μαχαλλέ, μαχαλάς, ἐνωρία.  
 Μαχλεκ, πλασός, πλάσμα.  
 Μαχμουζ, μύωψ.  
 Μαχμουρ, κραιπαλώδης.  
 Μαχραμά, μανδύλι.  
 Μαχρούμ, ὑστερημένος. ἐνδεής. ἀποκλεισμένος ἀπὸ κληρονομίαν.  
 Μ Ε  
 Μεβλά, (μολλά) κριτής μεγάλης πόλεως· καὶ ὁ Θεός.  
 Μεβλεβιλέρ, οἱ Δερβίσιδες.  
 Μέγερ, εἰδεμή.] ἂν κατὰ

- τυχην. ὁμιος. μή γαρ.  
 Μεζζλις συμπόσιον. συνἑδριον.  
 Μεζζουόν, μωρός, τρελός.  
 Μεζζάδ, δημοπρασία.  
 Μεζάρ, μνημεόν, μνήμα. (μεζαρχή) κοιμητήριον, νεκροταφεῖον.  
 Μεζέ, μεζές, ἀναστρωτικά. καὶ μεταφορικῶς παίγνιον.  
 Μεήλ, κλίσις, προσηύδει.  
 Μαϊμούν, μαϊμού, πῆλκις.  
 Μεϊδάν, σάδιον, κάμπος, πλαίστρα, ἵπποδρόμος. (με.δα νά κετιρδῖμ) ἔφερα εἰς μέσον.  
 Μεϊτ, λείψανον, νεκρός.  
 Μεϊχανέ, καπηλεῖον, οἰνοπωλεῖον, ταβέρνα.  
 Μεκιάν, τόπος, κατοικία.  
 Μεκτέπ, σχολεῖον.  
 Μεκτούπ, ἐπισολή, γράμμα.  
 Μελέε, ἄγγελος.  
 Μελέριμ, βελίζω.  
 Μελχέμ, ἔμπλαστρον. ἀλειφή.  
 Μεμιέ, βυζί.  
 Μεμλεκέτ βασίλειον, ἐπαρχία.  
 Μεμνον, ὑπόχρεος, εὐγνώμων.  
 Μετζιλη, πόστις.  
 Μεδρεσεέ γυμνάσιον, ἀκαδημία.  
 Μεδ, ἔταινος, ἐγκώμιον, ὕμνος.  
 Μενριέτ, [μενριάτ] ὄφελος.  
 Μερδζιμέκ, φακή.  
 Μερεμέτ, διόρθωσις, ἀνακαίνισις ὄρου, ἢ φορέματος.  
 Μερμέτ, μάγμαρον.  
 Μερδίζέν, σκάλα.  
 Μερτεπέ, βαθμός, τάξις.  
 Μερχαμέτ εὐσπλαχνία, ἔλεος. (μερχαμετλί) ἐλεήμων.  
 Μεζκ, μελέτη, γύμνασις. παράδειγμα, ἐπιτηδειγμή.  
 Μετάν, (μετκιάν) κατοικία.  
 Μιτάν, λωβίαρης. πτωχός.  
 Μεστ, (σερχός) μεθυσιμένος.  
 Μεχάλλ, τύπος. εὐκαιρία.  
 Μεχκεμέ, κριτήριον.  
 Μηρηλδανήρημ, μερμερζίω.  
 Μ Ι  
 Μιάν, μέσον. (μιαντζί) μεσίτης, προξενότης, μεσάζων. [μιαντζιλήκ] μεσιτεία.  
 Μιζάζ, ἡ κράσις, διάλειψις.  
 Μικδάρ, ποσότης. διάστημα.  
 Μιλλέτ, ἔθνος, γένος.  
 Μιμάρ, [μεϊμάρ] τέκτων. [μεϊμάρ πασά] ἀρχιτέκτων.  
 Μιννέτ, ὑποχρέωσις. εὐνοια. χάρις, ἔλεος. (μιννέτ ἐδέρμιμ) ζητῶ μίαν χάριν.  
 Μιδέ, στομάχι.  
 Μιράς, κληρονομία.  
 Μιρῖ εἰσοδήμα βασιλικόν.  
 Μισκ, μόσχος.  
 Μιχέτ πειρασμός, συμφορά.  
 Μιχμελέ, διάορον, τόκος.  
 Μοιάρ, (μάφ) ἀτίδοτος.  
 Μικαέδ, ἐπιμελής, ἄσκνος. (μικαέδ ὄλμα) μή σοὶ μέλη.  
 Μικαπέλε, ἀντάλαγμα, ἀν-

ταμειθή, σύγκρισις.  
 Μικιαλεμέ, διάλογος.  
 Μιλατήμ, ἡμερος, πρῶος. ἡπιος.  
 Μπλαχαζά, σκέψις, θεωρία.  
 Μούλκ, κτήμα.  
 Μούμ, κηρί, κερί.  
 Μπαλεγά, ὑπερβολή.  
 Μούπαρέκ, εὐτυχής. αἴτιος. ἱε-  
 ρός, ἅγιος, εὐλογιμένος. θα-  
 νατικόν, πανούκλα.  
 Μούπασίρ, ἐπίτροπος, ἔφορος,  
 ἐπιστάτης.  
 Μούπτελά, ὑποκείμενος, κυρι-  
 ευμένος ἀπὸ πάλος τι.  
 Μνασέκ, ὑποκριτής, πονηρός.  
 Μιύδεσέρ, στρογγυλόν.  
 Μουδερίς, διδάκταλος ἀκαδη-  
 μακός, προφέσσωρ.  
 Μούραδ σκοπός, τέλος. θέλησις.  
 Μραχχάς, πληρεξούσιος.  
 Μούρεκκέπ, μελάνι. (μυρεκέπ  
 πάλγη) καλαμάρι «ψάρι».  
 Μούρδάρ, συγχαμερός, ἀπα-  
 στρες, ἄσχημος.  
 Μούρούσβέτ, φιλανθρωπία.  
 Μιούράδ, ἀποστάτης, παρα-  
 βάτης. ἀρνητής τῆς πίστεως.  
 Μισαφιό ξέινο; φιλοξενούμενος.  
 Μισαχιπέτ, συνομιλία.  
 Μισαχήπ, οἰκετός.  
 Μισμάκ, [μισόπβλα] μέσπιλον.  
 Μιύστερί, ἀγροστής.  
 Μιούστλουκ, χαροποιά εἶδησις.  
 Μιστή, ὑπήκοος, εὐπειθής.

Μιστλακ, ἐξ ἀποφάσεως.  
 Μιστλε εὐτυχής, καλότυχος.  
 Μιστπάχ, (ἰς χανέ) μαγει-  
 ρεῖον, κβζίνα.  
 Μισχαππέτ, ἀγάπη.  
 Μισχασερέ, πολιουκία.  
 Μισχαταρά, κίνδυνος.  
 Μισχιμίμ, (λαζιμ) ἰναγκαῖος  
 Μιούχούρ, σφραγίς, βούλλα.  
 Μισχρέ κόκκαλον σιλβοτῆρι.

## N

Νάζ, νάζι, καμάρωμα.  
 Ναζάρ, βλέμμα. εὐνοια, πε-  
 ριποίησις.  
 Ναζήρ, ἐπιστάτης, ἔφορος.  
 Νακῆ, κέντημα.  
 Νάκλ, δι' ἄγησης. κββάλισμα.  
 Νάκτ, (νγκούτ) μετριτά.  
 Νάλ, πέταλον. ὑπόδημα.  
 Ναλπάντ, καλλιγοτής.  
 Ναλτζά, τὸ πέταλον τοῦ ὑ-  
 ποδήματος. (ναλτζαδζή) ὁ  
 καλλιγοτής τῶν υποδημάτων  
 Νάμ, ὄνομα, φήμη.  
 Ναμέ, ἐπιστολή. γράμμα.  
 Νάμζ, σφυγμός. (ναμζηνή  
 γιοκλαδῆμ) εἶδα, ἡ ἐπιπασα  
 τὸν σφυγμὸν του.  
 Νάρ, ρόδι. [νάρ ἀγαδζή]  
 ρόδιά.  
 Νάσηλ; πῶς; τί λογῆς;  
 Ναφή, ἀφέλιμος, ὑγιεινός.  
 Ναφήλε ἀνορελές, μάταιον.

Ναμζετλενίριμ ἀρραβονίζομαι.  
 Νε; τίς; (νέκαδαρ;) πόσον; (νέδ  
 νέ πού) μήτε κείνος, μήτε  
 τοῦτος. (νέβάρισε) ὅ, τι εἶναι.  
 (νεδέν; πόθεν; διὰ τί;  
 Νέμ βρεγμένος, ὑγρός, ὑγρασιά  
 Νεσνέ, κάτι. (γᾶίρι νεσνέ) ἄλ-  
 ξ-λοτι. (πάζι νεσνελερ) κάτι.  
 Νεσέ, τὸ τάδε.  
 Νεφέρ, ἕνας ἐκ τοῦ πλήθους.  
 Νεφές, πνοή, ἀναπνοή. ψυχή.  
 Νέφς σαρκική ἐπιθυμία, ὄρεξις.  
 Νιδζέ; πῶς;  
 Νιέτ, στοχασμός, σκοπός, ἀ-  
 πόφασις.  
 Νιζάμ, τάξις, εὐταξία.  
 Νικιάχ, γάμος, σύζευξις.  
 Νικρίς, ποδάγρα, ποδαλγία.  
 Νισάν, σημάδι, σημεῖον, νεῦ-  
 μα. ἀρραβών. (νισανλάρημ)  
 ἀρραβωνιάζω. σημαδεύω.  
 Νισπέτ, πείσμα. ἀναφορά,  
 σχέσις.  
 Νιτέ, κάπως, καθὼς, ὡς.  
 Νιτζέ, πόσοι, πόσαι, πόσα.  
 (νιτζεεδεκ;) ἕως πότε; ἕως  
 πόσον; (νιτζέ πιρ;) ἕως πότε;  
 Νιτζιν διατί; διὰ ποίαν αἰτίαν;  
 Νιπέτ ἀράδα, περίοδος ἀμοιβῆ.  
 Νουζλά, συνάχη, κατάρρους.  
 Νούρ, ἅγιον φῶς.  
 Νούτκ, λαλιά, φωνή.  
 Νιςεστέ, νισαστάς, ἄμυλον.  
 Νοχούτ, βεβίθι.

Ο  
 Ὄθαλανήρημ, θρύβομαι.  
 Ὄγε ἀνά, (ὀβεί ἀνά) μητρυαία.  
 Ὄγλάν, παιδί. δούλος.  
 Ὄγούνουρουμ, ἐπαινοῦμαι,  
 καυχῶμαι.  
 Ὄγυζ μωρός, ἀνόητος. βλάξ.  
 Ὄγυλ υἱός· σμῆνος μελισσῶν.  
 Ὄγυρ οἰωνός, σημεῖον καλόν.  
 Ὄγούρτλερίμ, (σετζέριμ) δια-  
 λέγω, καθαρίζω.  
 Ὄγούρ, συνειθισμένος.  
 Ὄγούτ, συμβουλή.  
 Ὄγούδούρεμ, ἀλέθω.  
 Ὄγράρημ ἐμπίπτω, ἐντυγ-  
 χάνω. καταπτῶ. γλισθρῶ.  
 Ὄγράς, μάχη, συμπλοκή.  
 Ὄγρενίριμ. μανθάνω, συνει-  
 τίζομαι. σπουδάζω.  
 Ὄδζ, ἐκδίκησις. (ὀδζεμου  
 ἀλήρημ. ἐκδικουμαι.  
 Ὄδζακ καμίνι. παραφωτιά.  
 Ὄζ, ὁ μυελός, ἡ οὐσία ἐνός  
 πράγματος.  
 Ὄιανήρημ, ἐξυπνώ. (ὀιανδι-  
 ρήρημ) ἐξυπνίζω. ἀνάπτω.  
 Ὄιλέ, ἔτσι, τοιστότρόπως.  
 Ὄιλέν, μεσημέρι, γεῦμα.  
 Ὄιάρημ, (ὀιμαλάρημ) γλύ-  
 πτω.  
 Ὄινάρημ, παίζω. χορεύω.  
 σαλεύομαι, ταραττομαι [ὀι-  
 ναδῆρημ] κάμνω τινά νά  
 πκίζῃ. σαλεύω. ταραττω.



Παρμακλήκη, κάγγελον.  
 Πάς, σκωριά. (πασλή) σκω-  
 ριασμένος.  
 Πατζά, ποδάρια τῶν τετραπό-  
 δων ζώων βρασμένα, ἢ βρα-  
 σθησόμενα. γούνα ἀπό πο-  
 δάρια ζώων. (διζλικ πα-  
 τζασή) τὸ βρακοπόδι.  
 Πατζαριζ δυσκολία. δύσκολος  
 περιπεπλεγμένος.  
 Πατηρδῆ, θόρυβος, κρότος.  
 Πατλάρημ, κάμνω κρότον.  
 σκάζω.  
 Παχά, τιμή. (παχαλή) ἀκρι-  
 βός.  
 Πάγ, ἀμπέλι. δέμα. κόμβος.  
 θηλυά. (παγλή) δεμένος.  
 Παγά, βαθρακός. (καπλή πα-  
 γά) ἡ χελώνη.  
 Παγανά, παιδί. ἀρνί. (παγα-  
 νά κούρκου) γούνα ἀπ' ἀρνί.  
 Παγήρ, τὸ σῆθος, καὶ τὰ ἐν-  
 ότόσθια.  
 Παγηρήρημ, φωνάζω, ὀλολύ-  
 ζω. οὐρλιάζω. μουγγρίζω.  
 Παγηρδάκ, τὰ σπάργανα.  
 Παγηρσάκ, ἔντερα, ἐντόσθια.  
 Παγησλάρημ, χαρίζω.  
 Παγδάδζ, σταυροπόδι.  
 Παδζά φεγγίτης τῆς σκεπαζῆς.  
 Παζάρ, παζάρι, ἀγορά. συμ-  
 φωνία.  
 Πάζη, μερικοί.  
 Παζηρηγγιάν, πραγματευτής.

Παήρ, λόφος, μικρὸν βουνόν.  
 Παγλάρημ, δένω.  
 Παϊάμ, (παδέμ) ἀμύγδαλον.  
 Παϊάτ, παλαιοί, ἐχθεσινός.  
 Παϊκούξ, κκουδάγια.  
 Παϊλήρημ, λιγοθυμῶ.  
 Παϊράκ φλάμπυρον, σημαία.  
 Πακῆ, ὁ ἐπίλοιπος. ζερρός.  
 Πακῆρ, χάλκωμα. (πακηρ-  
 δζή) χαλκοποιός.  
 Πακάρημ, κυττάζω. ἀπρο-  
 βλέπω.  
 Πάλ, μέλι.  
 Παλγάμ φλέγμα.  
 Παλήγ, ἔφηθος. (παλήγ ὀλ-  
 μάκ) ἐμθαίνειν εἰς τὴν ἡ-  
 λικίαν τῶν ἐφήθων.  
 Παλήκ, ψάρι. (παλήκ ἀγή)  
 δίκτη. (παλήκ ἀδλάρημ)  
 ψαρεύω. (παληκτζή) ψαράς.  
 Παλδῆρ, ἡ ἰγνύς. ἡ ἀντζα,  
 καλάμι τοῦ ποδός, κνήμη.  
 Παλτά, τζεκοῦρι.  
 Παλτζήκ, πηλός, ἄργυλος.  
 Παπά, πατέρας. (παπα-  
 λήκ, ἡ ὀβεΐ παπα) μητριούς.  
 Πατάκ, βάλτος.  
 Πατάρημ, βουτῶ. (πατηρή-  
 ρημ) κάμνω γὰ βετήση τί.  
 Πατακτζή, ὁ λαμβάνων καὶ  
 μὴ δίδων, μεχλούζης.  
 Πανδηρήρημ, βουτῶ ἄλιγαν  
 ἓνα πράγμα εἰς ὑγρὸν καὶ  
 εὐθὺς τὸ τραβῶ.

## Π Ε

Παδανά, ἀσθέστης διὰ ἄσπρι-  
 σμα τοῦ τοίχου.  
 Παδεχεδά, δωρεάν, ἀμισθί.  
 Παριξ, φιλία. διαλαγή, φιλίωσις  
 Πάρκ, (ἐὸ πάρκ) φραμίλια, οἰ-  
 κογένεια. σπῆτι.  
 Παρουτ παρουτι, πύριος σκόνις  
 Πάξ, τὸ κεφάλι, ἡ κεφαλή. ἡ  
 ἀρχή. ὁ πρῶτος, ὁ ἀρχηγός.  
 Πασάκ, στάχυς.  
 Πασαμάκ, βαθμός, σκαλοπάτι.  
 Πατηλτζάν, μελζάνα.  
 Πασγήν, εἰσβολὴ διὰ νυκτός.  
 Πασιρέτ, ἀγχίνοια. προφύλα-  
 ξις, προσοχή.  
 Πασλάρημ, ἀρχίζω, ἀρχινῶ.  
 Πασκά κατ' ἰδιαν, χωρισά.  
 μόνος. μοναχός. διαφορετικός  
 ἀλλοιώτικος, ἄλλος, ἄλλη.  
 Πασμά, τύπος. τυπογραφία.  
 Πασμάκ, σαντάλι. (πασμακ-  
 τζή) ὁ σανδαλοποιός.  
 Πασάρημ, πατῶ. ὄρμῶ κατὰ-  
 τινος, εἰσβάλλω. καταπιέ-  
 ζω. καταδυναστεῶ. τυπώνω.  
 Πατάκ, λάσπη. βάλτος. ἔλος.  
 Πατάλ, (πατίλ) ἄκυρος. μάταιος.  
 Πατή, δυτικός. οζέφυρος.  
 Πατάρημ, βυθίζομαι, πνίγο-  
 μαι (πατηρήρημ) βυθίζω.  
 Πάσχι, στίχημα. φιλονεικία.  
 Πάχτ, τύχη, μοῖρα.  
 Παχτζέ, κῆπος. (παχτζεζάν)  
 κηπωρός.

Πεδζιδ ἀναγκαῖος, σπεδαῖος.  
 Πεζ, πανί, ὕφασμα.  
 Πεζέρημ, βαρύνομαι, ἀηδι-  
 άζω. δὲν ἔχω εὐκαιρίαν.  
 Πέξ, ἡγεμών, αὐθέντης.  
 Πεϊάζ, ἄσπρος, λευκός.  
 Πεϊάν, ἐξήγησις. διασάφισις.  
 ἔκφρασις. εὐγλωττία.  
 Πεγενίριμ, ἀρέζω. καταδέ-  
 χομαι.  
 Πεκιάρ, ἀνύπανδρος.  
 Πεκλέριμ φυλάττω, προσμέ-  
 νω. (πεκτζί) φύλαξ, φρερά.  
 Πεκρί, μέθυσος. (πεκριλήκ,  
 σερχοσβκ) μέθη. κραυπέλη.  
 Πέλ, δικέλλι. ἡ μέση τοῦ ἀν-  
 θρώπου, ἡ ὀσφύς.  
 Πελέκ, λόφος.  
 Πέλι, ναί, μάλιστα.  
 Πελιά, συμφυρά, ἀτυχία.  
 Πέλκι, ἴσως. μᾶλλον δέ.  
 Πελλή, γνωστός, γνωστόν.  
 Πενεκλί ποικιλόχρους, παρ-  
 δαλός, στιγματισμένος.  
 Πένζ, πρόσωπον, ὄψις.  
 Πενζέριμ, ὁμοιάζω.  
 Πέντζερε, παράθυρον.  
 Πεδέν, κορμή.  
 Πέδ, κακός. ἀχαμνὸν πράγ-  
 μα, ἄσχημον.  
 Πεδέλ, ἀντάλαγμα.  
 Περαπέρ ὁμοῦ. μαζὺ, ἀντά-  
 μα.

Περάτ, δίπλωμα. (περατλή) διπλωματικός.

Περέ, πληγή. ούλή. έρημία.

Περεκέτ, άφθονία, πλιθός. εύθηία, καρποφορία. εύλογία.

Περί, έδώ. από. μακράν.

Πέρκ, (πέ·) ζερεός, ζερεά.

Περπάδ, άφανισμένος, χαλασμένος. δερθαρμένος.

Πεσίκ, κύβια.

Πεσλεμέ, τρόφιμος. οικοτροφής. δούλος, ή δούλα. (πεσλέριμ) τρέρω, ανατρέφω. παχαινώ.

Πετέρ, χειρότερος.

Παχάρ, άρωμα. (παχαολή) άρωματικός, άρωματισμένος.

Πουκάρημ, άγιδάζω.

## Π Ι

Πιήκ, μουστάκι. (πηγικλή) μουστακάς, μουστακωτός.

Πιλέ μαζύ, άντάμα.

Πιλεγή άκόνη. (πιλέριμ) άκονώ.

Πιλεζήκ, καρπός της χειρός, βραχιόλι.

Πιμεδέζέ, αίγυγμα.

Πιλιριμ, γινώσκω, ήξεύρω, γνωρίζω. ήμπορώ.

Πιπέρ, πιπέρι.

Πινά, κτίριον. κτίσιμον.

Πιρ, ένας, μία· ένα.

Πιτ, ψείρα. (πιτλι) ψειριάρης.

Πιτζάκ, μαχαίρι. (πιτζική) πριόνι. μαχαίρι του παπτεζή.

Πιτζέριμ θερίζω, κόπτω, χορίζω, πριονίζω.

Πιτισήκ, πησιόχωρος. κολημένος, προσκολλημένος.

Πιτέριμ, βλαστάνω· φυτρώνω, αυξάνω. τελειώνω.

## Π Ο

Μογάζ ό φάρυξ. ό πορθμός, τό στενόν της θαλάσσης.

Πόγγρι, (έγγρι πούγγου) στραβός, κυρτός, καμπούρης.

Πογάριμ, πείγω. βυβίζω. [πογουλιμός] πνιγμένος. (πογουκ) βραγχιασμένος.

Πογδάι, σιτάρι.

Πογροτλάκ, ό φάρυξ.

Πόζέκ, σκολήκι.

Ποζαρίριμ, κυτρινίζω.

Ποζμαδέζι ό παστρεύων τās κηλίδας τών φορεμάτων.

Ποζήριμ, χαλώ, φθείρω, άφανίζω. νοθεύω, κίδηλεύω.

Πόι· τό άνάστημα του σώματος. (όρτά πό) μεσαίος, μεσιακός.

Πογ ά, βαφή, χρώμα. (πογιαδζή) ό βαφεύς. (πογιαρήμ) βάρω. (πογιαδήριμ) δίδα να βαφή. (πογιανήριμ) βάφομαι. (πογιαμά) βαμμένον. βάψιμον.

Πόιλέ, (πόιλεδέζε) τοιοῦτος· έτζι, τοιοτοτρόπως, ούτωπώς.

Πεινούζ, κέρατον.

Ποιούν, λαιμός. (πογιενδερικ. ζυγός (όκούζλερι πογιενδερικ. γά βερδερικ) έξενου τά βωδία.

Πόρδζέ, φασούλι.

Πόκ, σκατόν. (ποκτζή) ό άδειάζον τά σκατά.

Πούκέριμ, κλώβι. πλέκω, ερίφω, λυγίζω. πούζοκ) ζαρομένον. κώλος. (πούζέριμ) ζαρόνω. σουφρόνω. γαζόνω.

Πόλ, πλατύς. πολύς, πλεσιοπύροχος, άρθονος.

Πόλέριμ, μοιράζω. χωρίζω εις τό μέσον.

Πουλδούμ, εύρίσκω.

Πελδερδζήν, τό όστυκι.

Πόλουκ, τάγμα, λεγείων. μερίδιον, μερτικόν.

Πόπρέκ, τό νερόν.

Πόν, θλάξ, άνόητος. (πόνλουκ) άνοησία.

Πόρδζ, χρέος. (πορτζλου) χρεώστης, υπόχρεος, υποχρεωμένος. (πόρδζ χιρόδζ) μ' όλην μου την δυστυχίαν.

Πόρέκ, άρτόκρεας.

Πορέ, άδειος. κύριος. έλειθερος. άργός· λυτός.

Ποστάν, κήπος, (ποσανδζή) κηπωρός.

Πού, ούτος, αύτη, τουτο. (πού· ραγια) (έδώ. (πενδάν έβελ) πρό αυτού. πρότερον· πρό.

Πούγ, άτμός.

Πεγά, ταύρος. (πεγά σικι) βούνερον.

Πεγού, μαγία. (πεγού έδέριμ) μαγεύω. (ποηγόεδζού) μάγος, μάγισσα.

Πεζάκ, γωνία, άγκωνή.

Πεζ, πάγος, κρύσταλλος. (πεζ δονδού) έπάγωσε.

Πεζαγή, μοςχάρι.

Πεζούρουεμ, προσάζω. παραγαγέλλω. παραδίδω.

Πεκαγή, ποδοκάκη, σίδηρα, δισμά σιδηρά.

Πολάκι, άμποτε.

Πελανήριμ, θολώνω. [πελαν δηγήριμ] κάμνω να θολόση. άνακατόνω, συγχίζω. πριξενώ άιδιαν. [πελανήκ] θολόν, θολομένον. [πελασήριμ] μολύνωμαι, μιαινομαι. [πελαστήρηριμ] μολύνω, μιαινω, μαγαρίζω.

Ποιλούριμ, ερίσκω. [πελσούριμ] άνταμόνομαι. συνομιλώ. συναπαντώμαι. [πελστρούριμ] κάμνω τινά να άνταμωθή με άλλον.

Πούλπούλ, αιδόνι.

Πελουτ, σύνεφον.

Πεναλήριμ, πνίγομαι.

Πούτ, μηρή, μικρός.

Πεδάκ, βόζος. κλωνάρι.

Πούνδζια, πολύς, περισσός.

Πεδάρημ, κλαδεύω.

Πουούκ, [π'ιούκ] μέγας: (πε-  
γισκλουκ] μεγαλοσύνη. [πε-  
γισκλενίρημ, πειούρημ] με-  
γαλόνομαι, αἰξάνω. ἀνατρέ-  
φομαι. [πεγισδούρημ] μεγα-  
λύνω, αὐξάνω τί. ἀνατρέφω.  
Πουργού, τρυβέλι, τρυπάνι.  
Περμά, ὁ κοχλίας. σρίψιμον.  
σριμμένος. γυρισμένος ἀπὸ  
τὴν πίστην τσ, παραδάτης.  
Πουράρημ, [πουκέριμ] σρίφω,  
στραμπουλίζω. κλώθω.  
Περούρημ σκαπάζω. ἀμαυρόνω.  
Περούν, μύτη. ἀκρωτήριον.  
Περουσούρημ, ζαρόνομαι. [πε-  
ρεσμούε] ζαρωμένος, ρυτιδώ-  
δης. [περτούκ] ζαρωματιά.  
Πουτζούκ, μισός, μισή, μισού.  
Πητόυν, ὄλος. ἀκέραιος.  
Πρακήρημ, [περακήρημ] ἀφή-  
νω, ἐγκαταλείπω. ῥίπτω κα-  
τά γῆς, ἀπορρίπτω. παραιτῶ.

## Π Ε

Πεῖ, ἀρραβῶνας, καππάρον.  
Πεῖνιρ, τυρί.  
Πεκ σκληρός. στερεός. δυνατός.  
Πελιν, ἀφίνθιον, ἀφίνθιά.  
Πελιδ, βαλάνι. μωρός, βλάξ.  
Πεντζέ, νύχια τῶν ζώων.  
Πεντζερέ. παράθυρον, παραθύρι.  
Περγγέλ, διαβήτης.  
Περές, λάτρεις.  
Περδάχ, γιάλισμα. καλλωπι-  
σμός, ἐπιξεργασμός.

Περδέ, παράπετασμα. με-  
στόιχον. σκέπασμα. διά-  
φραγμα. φράκτης.  
Περσεμπέ, ἡ πέμτη.  
Περδέδ, ἀκτίνα.  
Περχιζ, [πεχορίζ] ἀποχή, ἐγ-  
κράτεια, διαίτα.  
Πεχλιδάν, ἀθλητής, ἤρωσ.

## Π Ι

Πιαδέ, εἶδος βάρκας.  
Πιλίτζ, κλωσσάρι, νεοσσός.  
Πιρ, γέρων. [πιρ ἰχτιάρ] κα-  
τά πολλά γέρων.  
Πιρέ, ψύλλος.  
Πιρίντζ, ῥύζι. [πιρίντζ πι λα-  
φή] ῥύζι βραστόν, πιλάφι.  
Πισίν [πεσίν] ἐμπροσθά, με-  
τριτα, ἀπ' ἀρχῆς.  
Πισκές, δώρον, προσφορά.  
Πισμάν, μετανόημένος. [πι-  
σμανλήκ] μετάνοια. πισ-  
μάν ὀλδοῦμ] ἐμετανόησα.  
Πισέριμ, βράζω, ψήνομαι.  
ῶριμάζω. ἀποκτῶ πείραν.  
[πισίριριμ] βράζω, ψήνω,  
μαγερεύω. κάμνα τινά ἐμ-  
πειρον.  
Πότ, ζαρωμένον φόρεμα διὰ  
τὸ πολὺ πλάτος καὶ μὴ τερ-  
γιάζον ἐπ' ἀκριβές εἰς τὸ  
κορμί, πότικον.  
ποτερ. εἶδος φορέματος.  
καὶ ὁ νεομωαμεθανός.  
Ποῖλ, τὸ λέπι τοῦ ὄφαιρου.

Πας. σκυλωπός, μελαγχολι-  
κός, συγνεφιασμένος.  
Πεσκόρούρημ. ῥαντίζω νερόν  
μὲ τὸ στόμα.  
Πουσου. ἔνεδρα, ἀκαστέρι,  
ὑπόστασις (λάσπι) τοῦ κρα-  
σῖς εἰς τὸν πάτον τοῦ ἀγγῖς.

## Ρ

Ραγπέτ. τιμὴ, ἐπιθυμία.  
Ραζή. εὐαρεσκόμενος, εὐδο-  
κῶν.  
Ρακάμ. ψήφια, ἀριθμητικῆς  
Ράπ (ράππι). Κύριος, Θεός.  
Ράς. ὀρθός, ὀρθά, ἀληθινόν,  
ἀληθινά, σωσά, κατ' εὐχὴν,  
(ράς γκελδιμ) ἔτυχα, ἀπάν-  
τισα, ἐπέτυχα, εὐδοκίμησα.  
Ραχάτ. ἡσυχία, ἀνάπαυσις,  
(ραχατλανήρημ) ἀναπαύο-  
μαι, ἡσυχάζω.  
Ράχμ. ἔλεος, εὐτπλαγχνία.  
Ραχμέτ. ἔλεος, εὐσπλαγχνία.  
(ραχμετλι) ὁ μικρὸς τῆς.

## Ρ Ε

Ρεῖ. γνώμη.  
Ρεζιλ. ἀτιμος, ἀτημος,  
Ρεμιλ κιταπή, Πυθια.  
Ρέμζ. νεῦμα μὲ χεῖλη, μὲ μά-  
τια, με χέρι, ἢ μὲ ὀρριδια,  
αἰνιγμα, ἀποκοπὴ λέξεων.  
Ρένγκ. χροῖα, πανουργία.  
Ρενδζιλ. παδίον οὐτιδινόν.  
Ρενδζπερ. ἐργάτης βάνουσος.

Ρενδε. ῥοκάνι, τρίπτης.  
Ρετμ. σημεῖον, σχέδιον.  
Ρετβλ. ἀπόστολος. ὁ Μωάμεθ.  
Ριαέτ. σέσας, τιμὴ, ὑποδε-  
ξίωσις, φιλοδώρια, [περιπι-  
ησις.  
Ριβαέτ, διήγησις, ἱστορία.  
Ρίγ. ἄμμος.  
Ριζά. δέσεις, μεσιτεία.  
Ριζάλ. οἱ μεγισάνες τῆς ὀ-  
θωμανικῆς μοναρχίας.  
Ριζά. συγκατάνευσις, συγ-  
κατάδασις, εὐδοκία.  
Ρισβέτ. δωροδοκία.  
Ριζγγιάρ. ἄνεμος, ἀέρας.  
Ριβά. ὄνειρον, ἐνύπνιον.  
Ρισθάι. ἀτιμία δημοσία, ὀ-  
νειδος.  
Ρούχ. πνεῦμα, ψυχή.

## Σ

Σαβās. μάχη (σάβασήρημ)  
πολεμῶ, καταγίνομαι.  
Σαβάρημ. ἀπολω, κάμνω  
νά περάση τι, ἰατρεύω, ἰα-  
τρεύομαι.  
Σαβαστζερούρημ. παραμερί-  
ζω, προσάζω νά παραμερί-  
ση.  
Σαβασδούρημ. λιχνίζω.  
Σιγ. δεξιός, σωός, ἐντελής,  
ἀκέραιος, ζωντανός, ὑγιής.  
Σιγέρ, κωφός.  
Σιγί. ἀριθμός, (σαγιλί) με-

- τριτά.  
 Σαγμαάκ. ἀρμέγω.  
 Σαγντιδζ. κουμπάρος.  
 Σαδζιανάκ. βροχή χαλαζιά-  
 δης μεγάλη.  
 Σαϊμάκ. μετροῦ, ἀριθμῶ.  
 Σακά. νεροκυδάλιστής.  
 Σακαλ. γένειον, (\*Ακ σακαλ-  
 λή), ἄσπρος τὰ γένηα.  
 Σακίζ. μαστίχη.  
 Σακημαάκ. φυλάττομαι.  
 Σακλανμαάκ. κρύπτομαι.  
 Σαλγὴν. αγγαριά.  
 Σαλή κριόν. τρίτη ἡμέρα.  
 Σαλήκ. ἐπιγραφή.  
 Σαλίθερμεκ. ἀπολύω.  
 Σαλανμακ. κουνῶ.  
 Σαλμαάκ. ἀπολύω.  
 Σαλτανάτ. φαντασία.  
 Σαμάν. ἄχηρον, (σαμανλί)  
 ἀχυρένιος, (σαμανλήκ), ἀ-  
 χυρῶνας.  
 Σαματά. θόρυβος, (σαματά  
 ἐτμέκ) κάμνω θόρυβον.  
 Σαμπάχ. πρωί, (σαμπαχ-  
 τάν) ἀπὸ τὸ πρωί.  
 Σαπούν. σαπούνι, (σαπουν-  
 λού) σαπουνισμένος.  
 Σαμετάν. καντιλέρι.  
 Σαπήρ. ὑπομονή (σαπρο-εἰλέ)  
 κάμε ὑπομονή.  
 Σάν. χαρακτήρας, ὑπόληψις  
 (σανλί) ὑπόληπτικός.  
 Σαναάτ. τέχνη.  
 Σανδζή. πλευρίτις, πόνος.
- Σανμαάκ. νομίζω, στοχάζο-  
 μαι, συμπεραίνω.  
 Σαντούκ. σεντικι, κιβώτιον.  
 Σαπ, ζύβις.  
 Σαντέ. σκέτογ.  
 Σάπ. χεροῦλι, στειλιάρι.  
 Σαπά. γύρος, ὁ μὴ ὀρθὸς  
 δρόμος, (σαπά γέσ) παρά-  
 μερος τόπος.  
 Σαπάν. ἀλέτρι, σφειδόντ.  
 Σαπμαάκ. παραστρατῶ.  
 Σαραρμαάκ. κιτρινίζομαι.  
 Σαραπ. κρασί.  
 Σατζιμά. σάγια.  
 Σαρή. κήτρινος, χλομός.  
 Σαρμησαάκ. σκόρδος.  
 Σαρκητμαάκ. κρεμῶ κάτω.  
 Σαρμαάκ. περιτειλίττω, τει-  
 λίττω, περιέχω, λαμβάνω.  
 Σαρσαμαάκ. κλονίζω, σείω,  
 (σαρσατμαάκ) κάμνω νὰ κλο-  
 νισίη.  
 Σασκήν. ἀνόητος.  
 Σασμαάκ. ζαλίζομαι, δὲν ἤ-  
 ξέρω τί κάμνω, ἐκπλήττο-  
 μαι, μένω ἐκστατικός.  
 Σατζ, μαλλιά, (πασ σατζι)  
 αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς.  
 Σατζακ. κροσσός, φούντα.  
 Σατζιμά. σάγια.  
 Σατζιμαάκ. σκορπίζω, δια-  
 σπείρω.  
 Σατμαάκ. πωλῶ, καὶ μετὰ  
 κάμνω, ἐπαγγέλλομαι.  
 Σατλημαάκ. πωλεῖσθαι.

- Σαφρά. χολή, (σαφρασή πς,  
 λαντή) τοῦ ἀνακατώη ἢ  
 χολή, ἐχόλιασε.  
 Σαχάτ. ὥρα, ὁ παρὼν  
 καιρὸς, στιγμὴ ὠρολόγιον.  
 Σαχήπ. κύρος, (σαχηπλα-  
 νίρημ) ὑπερασπίζομαι.  
 Σαχηπσῆζ. χωρὶς κύριον.  
 Σαχήχ. ἀληθινός, ἀληθινα,  
 σῶος.  
 Σαχάτ. μάρτυρας.  
 Σαχχάρ. βιβλιοπώλης.  
 Σεβάπ. μισθός, (σεβαπλου),  
 θεάρεστος, (σεδαπὲ γγιρ-  
 μεκ ἢ σεδαπλανμαάκ) εὐρί-  
 σκειν μισθὸν παρὰ θεῷ, καὶ  
 (σεδαπλενντιρμεκ), κάμνω  
 μετόχους καὶ κοινωνοὺς του  
 μιθου παρὰ θεῷ.  
 Σεδινμέκ. χαίρομαι, ἴδε καὶ  
 χαρά, χαροποιῶ, (σεבקὲτ)  
 μεγαλειότης, (σεבקετλου),  
 μεγαλειότατος.  
 Σεδόμεκ. ἀγαπῶ, (σέδμεμεκ)  
 δὲν ἀγαπῶ, μισῶ, (σεβιλ-  
 μεκ) ἀγαπῶμαι, (σεβιλε-  
 τζεκ) ἀξιεύραστος, ἀγαπη-  
 τός.  
 Σεβτά. προθυμία, ἔφσεις φι-  
 λιτιμία.  
 Σεγιρτμέκ. τρέχω, πάλεσθαι.  
 Σεδζητέ. λατρεία, προσκύ-  
 νησις, (ιπαντέτ σεδζηντεσί)  
 θεϊκὴ λατρεία.  
 Σεζινμέκ. σιστέλλομαι.
- Σεί. πράγμα, (πὶρ σεί  
 γιόκτουρ) δὲν εἶναι τίποτε.  
 Σείρ. περιδιάδασις, (σειρ  
 ἐτμέκ) περιδιαθάζω, σεργια-  
 νίζω, θεωρῶ τί.  
 Σείρεκ. ἀραιός.  
 Σείς. ὁ ἵπποκόμος, (σείσχα-  
 νὲ) κτήνος.  
 Σεϊτάν. δ. ἄβσολος, σατανάς,  
 (σειτάν κιπί) ὡσάν διάβο-  
 λος, (σειτανλήκ) διαβολία,  
 (σειτανλή) διαβολικός, δαι-  
 μονισμένος.  
 Σεκβά. παράπονον, (σεκβα-  
 τζή) ὁ παραπονητής.  
 Σεκέρ. ζάχαρι, (σεκέρ κα-  
 μισή) ζαχαροκάλαμον.  
 Σελάμ. εἰρήνη, σωτηρία,  
 ἀσπασμός, (βέξ σελάμ) ταῦ  
 τα καὶ ὑγίαινε, σελάμ ἀλ-  
 μαάκ) ἀντασπάζομαι, ἀντι-  
 χαιρετῶ, (σελιαμλασμάκ)  
 συνασπάζομαι.  
 Σελιαμέτ. ἀρ. σωτηρία ἀπὸ  
 τοῦ κακοῦ, (σελιαμέτ-ίλε)  
 ὑγιᾶς εὐτυχῶς.  
 Σεμίζ. παχύς, (σεμισλενί-  
 ρημ) παχαίνω.  
 Σεπέτ. αἰτία, αἴτιος.  
 Σενέ. ἀρ. χρόνος.  
 Σέπ. τὸ βαλανίδι μὲ τὸ ὀ-  
 ποῖον ἐργάζεται τὸ τομάρι  
 καὶ τὸ ἀγγεῖον.  
 Σερίζ. ἀρ. εὐγενής ἀπὸ τοῦ  
 Μαάμετ καταγόμενος, (μι-

ζάδι (σέρφ;) πῶς-έχετε;  
 Σερμαέ. καπητάλια, κεφάλαιον τῶν ἀσπρῶν.  
 Σερμέκ. ἀπλώνω.  
 Σερπέτ. ἰατρικόν, πιόν.  
 Σερπιέκ. ράντιζω, (σερπίτ-δζέ) ἐλαφρὸν ράντισμα.  
 Σέρτ. σκληρὸς, τραχὺς, (σερ-τλικ) τραχύτης σκληρότης.  
 Σερχός, σαρχός. μεθυμένος (σερχοσλέκ) μέθη.  
 Σές. φωνή, λόγος, φήμη, (σές-έτμέκ βερμέκ) φωνή ἀφήμι, διαδίδω λόγον, (τεσινί κεστί) ἐσιώπησε.  
 Σετζμέκ. διαλέγω, ἐκλέγω, διακρύνω τί καλά, διαγινώσκω.  
 Σεφά. ἡδονή, εὐφροσύνη, εὐθυμία, ἀνάπαυσις τοῦ νοός,  
 Σεφά-έτμέκ, σέρμέκ, σεφαλανμάκ) εὐφραίνομαι, (σεφά γγελτίν) καλῶς ἤλθες, καλῶς ὤρισατε.  
 Σεφέρ. πόλεμος, ἐκστρατεία (σεφερδζί, σεφερλά) στρατιώτης, ταξιδιωτής.  
 Σερκέτ. μακροθυμία, εὐμένεια.  
 Σερταλιύ. Περσικὸν μέλιον, βερύκοκον, καὶ μεταρσίλημα ἐρωμένου.  
 Σερτέ. τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἡμέρᾳ κέρδος ἐκ τῆς πωλήσεως, (σερτέ βερμέκ) κάμνω

ἀρχὴν εἰς τὴν πώλησιν.  
 Σεχατ. μικτυρία, ὁμολογία τῆς πίστεως.  
 Σεχέρ. πόλις, πολιτεία, προτεύουσα, (σεχέρ ὄγλανή) παιδί τῆς πόλεως, πανούργος, πονηρός.  
 Σηθά. τὸ κονίαμα, ἡ δι' ἧς ἀσπρίζεται ὁ τοῖχος, (κηρέτζ) ἀσθέστη καὶ τὸ ἀσπρισμα αὐτό.  
 Σηγαμάκ. ἀνάσκουμπόνω τὸ φόρεμα.  
 Σηγανάκ. βροχή, ῥαγδαία, (σηγνακλή πελκτ) συνεφα με ῥαγδαίαν βροχὴν.  
 Σηγίν. ὁ ἔλαφος, καὶ ἡ ἔλαφος.  
 Σηγηνμάκ. καταφεύγω, προστρέχω.  
 Σηγήρ. ἀγελάδα, (τόμπάι) βουδάλι.  
 Σηγμάκ. χωρῶ, χωροῦμαι.  
 Σηζγημάκ. συρίζω.  
 Σηζή. πόνος, προερχόμενος ἐσωτερικῶς.  
 Σηζμάκ. στάζη, σταλάζη.  
 Σηρημάκ, καὶ σπηρημάκ. γλυστοῦ.  
 Σηρμάκ. ξερλουδίζω.  
 Σηκ. πυκνός, πυκνά, πυκτός, πηκτά. συχνός, συχνά. (σηκλαμάκ) συχνάζω, ἢ κάμνω τὰ συχνάζη.  
 Σηκλέτ. στενοχωρία, βία.

Σηκλήκ. συριγγμός, (σηκλήκ ιλε γγελέν, πορδή).  
 Σηκμάκ. σφύγγω, στενοχωρῶ.  
 Σηναμάκ. δοκιμάζω τί πείραν λαμβάνειν.  
 Σηνήρ. νεῦρον· σύνορον.  
 Σηρά. τάξις, ἀράδα, σειρά, (σηρά-λεν ἰτζμέκ) πίνω μετὴν ἀράδα.  
 Σητζμάκ. χέζω, (κάν σπητ-μάκ) πάσχειν δυτεντερίαν.  
 Σητζραμάκ. πηδῶ, (δζιάν μπασινέ σπητζραντή) ἐμεινεν ἐκστατικός, (σητζρα, σ) πῆδημα.  
 Σιάχ. μαῦρος, (σιαχλαμάκ) μαυρίζω.  
 Σιθισμέκ. γλυστρῶ.  
 Σιθρί. σουβληρός, μυτερός.  
 Σιδζάκ. ζεστῶ.  
 Σικκέ. τύπος μονέδας, (σικκ-λι) χαραγμένος.  
 Σικμέκ. γαμῶ.  
 Σιλάχ. ἀρ. ἄρμα, ὄπλον, (σι-λάχ χανέ), ἀρματωθήκη.  
 Σιλκμέκ. σείω, ταραζώ, τεινάζω.  
 Σιλέ. ράπισμα, μπατζός.  
 Σιλμέκ. σρογγίζω, ἐξαιείρω τί, (σιλεδζέκ) τὸ δὲ οὐ σφογγίζομεν.  
 Σιμντι. τώρα, εὐθύς, (ἴνιτε) ἀμέτως.  
 Σιμσέκ. κεραινός, ἀστραπή

Σεμσέκ. ὀμπρέλα, τέντα μικρή.  
 Σινέκ. μῦγα.  
 Σινμέκ. σκύπτω, χωνεύομαι, κρύπτομαι.  
 Σινδίκ. κάτουρον, οὔρος.  
 Σιπαρίς. παραγγελία, (σιπαρίς ὀλουνμάκ) παραγγέλ-λεσθαι.  
 Σιρκέ-ξιδι, (σιρκελί) ξυνός.  
 Σιρρό. μυστικόν, (σιρρό σακ-λαμάκ) φυλάττω μυστικόν.  
 Σιρρότ. δυτροπία.  
 Σισό. σούβλα, πρίσμα, (σίε γγιτμέκ) ξεπρίζομαι.  
 Σισέ. πικάλι, ποτίλια.  
 Σιτζάν. ποντίκι.  
 Σιρά. θεραπεία, ἀνάρρωσις.  
 Σογάν. κρομίδι.  
 Σογμέκ. ὑβρίζω, (σόγούσμέκ) ἀλλήλους ὑβρίζειν.  
 Σογέλδζιάν. λεδίλα, εἶδος σάρας κοκκίνης.  
 Σογελμάκ. μαραινεται.  
 Σός. λόγος. λέξις, (ἐντεπσίζ-σόζ) αἰσχρολογία, λόγος ἀσχημος.  
 Σοζμέκ, σούζμέκ. στραγγίζω, ἀποστάζω.  
 Σοί σέπ. γένος γενεά.  
 Σοίλέ. ἔτσι, (σοίλε πτοίλε) ἔτσι καὶ ἔτσι.  
 Σοίλεμέκ. λέγω, λαλῶ ὀμι-λῶ, προφέρω.  
 Σοίμάκ. ξεγυμνώνω.

Σόϊγεν. λεηλασία, ξεγύμνω-  
σις.  
Σόϊσνμ. ἐξαλείφωμαι, σβύο  
μαι, (σόϊσμ) γδίομαι.  
Σόκ. δρόμος, στρατά.  
Σόκμ. κώνω, σπρώχνω,  
μπήγω μέσα, κεντρόνω.  
Σόκμ. ξιλόνω, διαλύω τὰ  
κολλημένα, (σόκμ) ξυλό-  
νεσθαι.  
Σόκρανμ. μυρμουρίζω  
καθ' ἑαυτὸν, εἶμαι κακιω-  
μένος.  
Σολ. ἀριστερός (σολ ταραφή)  
τὸ ἀριστερὸν μέρος.  
Σολ. ζερδόχειρος.  
Σολμ. παραγγιάζομαι,  
χάνω, τὸ χρώμα τὴν ὄψιν.  
Σολκ. ἀναπνοή, ἀνασασμός.  
Σόν. τέλος, ἀπόδοσις, τε-  
λευταῖος, ἔσχατος.  
Σόνρά. ὕστερον, ἔπειτα.  
Σούκ. κρίον, κρεστός, ψυ-  
χρός.  
Σοπά. βακτηρία, γαιδιούρακι.  
Σορμ. ἐρωτῶ περὶ τινος.  
Σομ. ρουφῶ.  
Σο. νερόν, (σομ) ποτί-  
ζω.  
Σο. οὔτος, αὐτή, τούτος.  
Σοκ. εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ.  
Σοκ. εἰρήνη.  
Σομ. φυσῶ τὴν μύξαν.  
Σομ. μύξα, (σομ) μύ-  
ξωδης.

Σοπέ. ὑποψία, ἀμφιβολία.  
Σοπέ. ἐτέρημ. ἀμφιβάλλω,  
διτάζω.  
Σον. ἐντολὴ τοῦ Μωά-  
μεθ, περιτομή (σόνετλι),  
περιτετημένος, (σόνετσιζ)  
ἀπερίτμητος.  
Σοστ. γάλα, (σιστλοῦ) γαλα-  
κτερός.  
Σοπ. σκούπα, (σπ. σκού-  
μ. σκουπίζω.  
Σοργ. ἐξορία, ἐξωρισμέ-  
νος.  
Σορέ. εἰκὼν, ἀγαλμα, μορ-  
φή, προσωπεῖον, ἀντιγράφη.  
Σορ. εἶδος κολλυρίου, δι' οὗ  
χρίουσι τὰ ὀφθαλμῶδη.  
Σορ. σύρω, τραβῶ, δια-  
βαίνω, περνῶ, διώκω, ἐδι-  
γῶ.  
Σορ. ποίμνη, κοπάδι πλῆ-  
θος ἀνθρώπων.  
Σορ. σύρω κατὰ γῆς,  
(σορ) σύρομαι.  
Σο. σιωπῶ.  
Σοτά. τὸ λείριον σουσάμη.  
Σοσα. διψῶ, ἴδε καὶ δίψα.  
Σοστ. διψασμένος, χωρὶς  
νερόν, ὕστερημένος νεροῦ.  
Σοτ. πταίσμα.  
Σορά. τράπεζα.  
Σοχ. ὁμίλι.

## Τ

Ταβ. σανίδορα πάτωμα.

Ταβ. παχάινομαι.  
Ταζ. φρέσικω, τρυφερό, νο-  
πός, χλωρός.  
Ταήν. μερτικόν.  
Ταϊφέ. λαός, (ἰσανταϊφές)  
τὸ ἀνθρωπινὸν γένος.  
Τακ. κηλμάκ. πιδω μετὸ  
κεφάλι κάτω.  
Τακ. ἡ θεία πρόνοια.  
Ταχ. μέρος βασιλικὸν  
προτεύουσα.  
Ταμά. τέλος, τέλειος, ἐντε-  
λής.  
Ταμα. φιλάργυρος,  
πλεονέκτης.  
Ταμπ. πιάτο.  
Ταν. πιτοῦν, πτέρνα  
τοῦ ποδός.  
Ταμπ. φύσις, ἰδίωμα, ἡ-  
θος.  
Ταμπ. ξυλοκρέβιτον.  
Ταν. γνωρίζω τινά.  
Ταν. ὄρνιθα, (ταν) ὄρ-  
νιθοπώλης.  
Ταν. λαγός.  
Ταν. ροτῶ, συμβλεω.  
Ταν. κμπούρα.  
Ταν. λατρεύω, καὶ ὑπο-  
τάσσομαι τινί.  
Ταν. αὐτοπροσωπία, πι-  
ρουσία, λατρεία, σέβας.  
Ταν. κτένι, (ταν) κτενίζομαι.  
Ταν. μέρος, στάσις, τα-  
ράρι.

Ταζ. τρόπος, εἶδος, ὕρος.  
Ταζ. ἐποχή, τόπος ἐν μιᾷ  
ἐπιστολῇ, ἢ βιβλίῳ τινί.  
Ταζ. χροάφι.  
Ταζ. ζυγιάζω, σταθμί-  
τάς. τάσι, φιάλη.  
Ταζ. πέτρα, λίθος.  
Ταζ. εἰκὼν, ζωγραφία  
Ταζ. κουβαλῶ, μετακο-  
μίζω, (ταν) κουβαλοῦ-  
μαι, μετικῶ.  
Ταζ. πλημμυρῶ, ὑπερ-  
περισσεύω, (ταν) πλυμ-  
μυρισμένος.  
Ταζ. ἀναγκαλιον, (ντισα-  
ρι) ἔξω.  
Ταζ. γεῦσις, νοστιμάδα,  
γλυκάδα, (ταν) ἀνο-  
στία, ἀπειροκαλία.  
Ταζ. μεγαλοπρέπεια, τί-  
φος, ἀλαζονία.  
Ταζ. συμπεραίνω, εικά-  
ζω, ὑπολαμβάνω.  
Ταζ. ἐμπορομεσήτης  
Ταζ. σανίδι.  
Ταζ. δοκιμή.  
Ταζ. ὀγλίγωρα, (ταν) ὀγ-  
λίγωρα, (ταν) ὀγ-  
ληγωρα.  
Ταζ. ἐργαστήριον χειρο-  
τεχνικόν, τραπεζή.  
Ταζ. διαδατήριον.  
Ταζ. σκάρη.  
Ταζ. μίνοι, (ταν) ζυγόν.  
Ταζ. τροχός, (ταν) τεκερλέκ.

μέκ) κυλίομαι.  
 Τεκλίφ. τζερεμόνια.  
 Τεκρά. επανάληφισ πάλιν,  
 (ντεκρά ντεμέκ) ξαναλέγω.  
 (τεκρά έβλενμέκ) ξαναυ-  
 πανδρεύομαι.  
 Τελλάλ. ό προξενητής κήρυξ.  
 Τελλάζ. πινούγος, πονηρός,  
 (τελλάζλικ έτμέκ) κάμνω  
 πινουργίας. κατηργαριας  
 Τεμέλ. θεμέλιον, (τεμέλ πρα-  
 γηδζι) ό θεμελιωτής κτίστης.  
 Τεμεσσκ. όμολογία, (πόλι-  
 τζα) καμπιάλα.  
 Τεμίζ. καθαρός, παστρικός,  
 (τεμιζλενμέκ) καθαρίζομαι,  
 παστρεύομαι.  
 Τεμπέλ. αρ. όκνηρός, (τεμ-  
 πέλ έτμέκ) κάμνω τινά όκ-  
 νηρόν.  
 Τεμπίχ. άπηγόρευσις, προ-  
 σταγή.  
 Τέν. σώμα, (τενλι) ύλικός,  
 σωματώδης.  
 Τενατζεβλ. κητίδεςξις, κητί-  
 βασις, ίδε καταδέχομαι.  
 Τζηκμάκ. εύγαίνω.  
 Τενντρεβέ. σώος, ύγιής.  
 Τενταρήκ. προστοιμασία.  
 Τενχά. μοναχός, μοναξιά.  
 Τεπέ. κορυφή, λόφος.  
 Τεπμέκ. κλιτζώ.  
 Τεπρενμέκ. ταράζομαι, κι-  
 νοῦμαι.  
 Τεπτίλ. μεταμόρφωσις, άλ-

λαγή φορεμάτων, μεταμορ-  
 φωμένος.

Τέρ. ιδρωτας, (τερλέρημ) ί-  
 δρόνω.

Τερδζιμάν. ό διερμηνεύς, με-  
 ταφραστής.

Τερζή. ράπτης.

Τέρκ. παραίτησις, (τέρκ έτ-  
 μέκ) παραιτώ.

Τερκί. σχοινία. λωρία.

Τερπέ. άνατροφή.

Τέρσι. άνάποδος, (τερσινέ) άνα-  
 ποδιά.

Τεσελλί. παρηγορία.

Τεσλίμ. παράδοσις, έγχείρι-  
 σις.

Τεσόιφ. δοξασμός, τίμησις,  
 (τεσόιφ έτμέκ) τιμώ

Τεσέ. κηβλ δεματιαλβλαδίων

Τεφτέρ. κατάλογος, κατάξι-  
 χον.

Τεφτίς. έρευνα

Τζεβιρμέκ. γυρίζω, περιεφέ-  
 ρω, περιοδέωω.

Τζεβρέ. μινδίλι κεντιμένω.

Τζινεμέκ. μασσώ, καταπατώ

Τζεσίτ. δίγμα, μόστρα,

Τζεκινμέκ. τραδιούμαι, έν-  
 τρεπομαι.

Τζεκιρτέκ. κουκουτζι, σπη-  
 ρη, τής λίτρας, κόκκος:

Τζεκίς. φιλονεικία, μάχη.

Τζεκμέκ. τραβώ, σφίγγω,  
 τεντόνω.

Τζελμέκ. σπρώχνω τί.

Τζιμέν. λιβάδι, πρασινάδα. ραφήν.

Τζενέ. σαγώνη.

Τζεργέ. σκηνή τεντομένο.

Τζηκμάκ. εύγαίνω.

Τζιαγρημάκ. κράζω, φωνάζω

Τζιάι. ποταμός, τεί.

Τζια'ρ. λιβάδι, (τζια'ρλικ)  
 λιβαδόποτος.

Τζιάκ πέραγια. έως έδω.

Τζιακλή. πετραδάκια μικρά.

Τζιαλγή. όργανον μουσικόν.

Τζιάλ. κλέψε, (τζιαλτήμ) έ-  
 κλεψα.

Τζιαλή. μικρά βάτος (τζια-  
 λή τζιρπι) φρύγανα.

Τζιαλτσμάκ. άγωνίζομαι,  
 ύπηρετώ.

Τζιαλκαμά. σείω, ταράζω.

Τζιαμρο. λάσπη.

Τζιαπαλαμακ. ταράζομαι.

Τζιαπκ. όγλήγροα, (τζια-  
 πκκκκ) όγλήγοράδι.

Τζιαρέ. μέσον θεραπείας.

Τζιαρσάμπά. τετράδι.

Τζιασίτ. κατάσκοπος, προ-  
 δότης.

Τζιατάλ. πηροῦνι.

Τζιατή, και έδιντζιατησή. αί-  
 γρεντιαίς όποῦ βαττοῦν τήν  
 σκέπην τοῦ όσπητιου.

Τζιατηρδαμάκ. σκάζσθαι  
 μέ κρότον.

Τζιατλαμάκ. σκάζω.

Τζιατμάκ. καταπιάνω μίαν

Τζιζί γραμμή, αυλάκι τής  
 γής.

Τζιζμέ. υπόδημα, (τζιζμέ  
 γγειμέκ) βάλλω τά υπόδη-  
 ματα.

Τζιζμέκ. χαρακόνω, τραβώ  
 γραμμάς.

Τζοιδζεκ. βρέφος, παιδί.

Τζιοκ. πολὺς, πολὺ, πολλά.

Τζισλ. πολλά παλαιόν τι.

Τζιοπάν. πειλὴν, βοσκός.

Τζιοπ. μικρά ξυλάκια.

Τζιοκέρ. λάκκος, βόθρος.

Τζιοπκ. τζιπούκι, καπνοσύ-  
 ριξ, σωλὴν διὰ κάπνισμα.

Τζιοχά. τζόχα, ρούχον.

Τζιοπλάκ. γυμνός.

Τζιορά. φῶς, (άιτηννήκ) ή λάμ-  
 ψεις τοῦ φωτός.

Τζιορά. δαδι, ξύλον τὸ όποίον  
 άνάπτουν τήν φωτιάν.

Τζιοράκ. μαθητής, ό μαθητεύ-  
 ον, (άτζεμι) άρχάρις.

Τζιορκ. άπαστρία, άκαθαρο-  
 σία, (μουντάρ) λερομένον,  
 βρώμα.

Τζιοκιν. άσχημος, ρυπαρός.

Τζιοπμέκ. λεύκαίνω τὸ πανί.

Τζιοτζέκ. λουλοῖδι, άνθοι.

Τζιοτζέκ. τζικαρμάκ. εύλο-  
 γιαίς, εύγαλεν.

Τζιορτ. άγρός, χωράφι, (τζιορ-  
 τλικ) χωράφι, ύποστατικόν.

Τζίκ. εὔγα, (τζίκ τισ μρί (εὔ-  
γα ἰξω.  
Τζόζμέκ. λύω, (τζόζεκ) λυ-  
τός.  
Τζόσμέ. βρύση.  
Τζόμελμέκ. κατακάθουμαι  
Τζερεκλέκ. σήφισ, τάπισμα.  
Τζάγγ. κουδούνι, καμπάνα.  
Τζάν. ψυχή.  
Τζαναθάρ. θηρίον ἀγριον.  
Τζαμεζ. βωθάλι.  
Τζανπάζ. ἀλογοπώλης, σχοι-  
νοδάτης.  
Τζατήρ. τέντι.  
Τζαρσί. ἀγορά, πιάτζα, (πα-  
ζάρ) ληψοδοσία.  
Τζαπά. δικέλλι.  
Τζεράχ. χειρουργός.  
Τζαχίλ. μορός.  
Τηκαμάκ. στουμπόνω.  
Τηραλκαμάκ. γριτζουνίζω,  
ξισχίζω μετὰ ὀνύχια.  
Τηρμισμάκ. σκαλόνω ἀνα-  
βαίνω εἰς ἐν ὑψηλὸν μέρος.  
Τηρνακ. ὀνύχια, (τηρνακλή)  
ὀνυχωτός.  
Τηρπινδζή. ὁ δρεπανοπιός,  
ὁ δρεπανίζων, θερίζων, ἴδε  
καὶ δρεπάνι.  
Τιλί. ἀλωποῦ  
Τιμάρ. περιποίησης.  
Τιρίτ. φωμί τριμμένον ἄσκα.  
Τιτίζ. φιλόνηκος, παράξενος  
δύσκολος ἄνθρωπος.  
Τιτρεμέκ. τρέμα, τρομάζω.

Τιτσινμέκ. ἀηϊάζω.  
Τόζ. κονιορκτός, (τοζλῆ) κο-  
νιορκτώδης.  
Τόκ. χορτάτος.  
Τόπ. σφαίρα, κεδάρι.  
Τόπ. λέγεται καὶ τὸ κανό-  
νιον. ἴδε καὶ κουμάσι.  
Τοπτζή. ὁ κανονιέρως.  
Τοπάλ. κουτζός, (τοπαλήκ)  
κουτζαίνω.  
Τόπρακ. τὸ ἔδαφος τῆς γῆς  
χῶμα.  
Τεζ. ἄλας, (τεζλάρημ) ἀλα-  
τήζω.  
Τενδζ. προύντζος.  
Τουτζιάρ. ἔμπορος, πραγμα-  
τευτής.  
Τεϊ. τρίχα, (τεϊλε) μαλιαρός  
Τεκετμέκ. λαβάνειν τέλος,  
τελειόνω τί.  
Τερεκ. πτύσμα, ἴδε καὶ  
πτύω.  
Τελεμ. ἄσκος, ἄσκι, φλοέρα  
ἀπὸ ἄσκι.  
Τεμάν. καπνός.  
Τεμάρ. τόμος, πετζί.  
Τεμερεκ. ὁ καυλός, ὁ κερμός,  
πδοκάκη.  
Τερά. μονοκονδυλιὰ, βασι-  
λίᾳ τῆς Τουρκίας.  
Τερα ὄιβν. ἴδε παιχνίδιον.  
Τερεκ. τραγοῦδι, (τερεκ-  
λέρ) τραγοῦδι διάφορα.  
Τεζλῆ, εἶδος, διάφορος, (χέρ-  
τερεκ) διάφορα ἴδι.

Τερεσ. βαμμένον τί εἰς ξυδι  
οἶον (λαχανὰ τερεστε) ξυ-  
νολάχανον, (χιάρ τερεστε)  
ξυνὰ ἀγκούρια.  
Τερραντά. πρόημα, νεοφα-  
νές προικῶν.  
Τετ. μεῦρον, σηκάμηνον.  
Τετάρημ. πιάνω, (τέτ) πιά-  
σε τί, (τεττεμ) ἐπιασα.  
Τετζιάρ. ἔμπορος.  
Τετκεν. πιμισμένος, ἐμποδι-  
σμένος.  
Τετμέκ. κάμνει καπνόν, (τε-  
τέρ) καπνίζει.  
Τετεν. καπνός, (τετεν ἰσμέκ)  
πίνω καπνόν.  
Τερέκ. τερέκι, ὄπλον, (σιλα-  
χλή) ἀρματομένος.  
Τόχεμ. σπόρος, ὄσπλων, (τὸ  
χεμλαμάκ) σπορίζειν.  
Τόκ. χορτάτος.  
Τόλε. γεμάτω, (τόλτερετμ)  
τὸ ἐγέμιτα.  
Τολάπ. θήκη ὁποιοῦδήποτε  
πράγματος τολάπι λέγεται.  
Τοπλαμάκ. μαζέω  
Τράζ. ξύρισμα, ξυράφισμα  
(τράζ ὀλμάκ) ξυραρίζομαι.  
Τρεπ. ρεπάνι, (παγήρ τερ-  
πε) τὸ βούνιον ρεπάρι.

Φαῖντά. ὄφελος, ὠφέλεια,  
κέρδος, καρποφορία.  
Φικέρ. πτωχός, (ρακηρανέ)  
πτωχικά.  
Φάρζ. καίων, ἐντολή Θεϊκή.  
Φάρκ. διαφορὰ, διάκρισις.  
Φαρφαρά. πολύλογος, φλύα-  
ρος, προπέτης.  
Φάρχ. καύχημα, καύχησις.  
Φενά. ἀχαμνός, κακός, κακά.  
Φενέρ. φανάρι, (φενερδζί) φα-  
ναράς.  
Φεραχέτγκελμέκ. παῦω δια-  
κοπή, παραίτησις.  
Φερμάν. προσταγή βασιλική  
διάταγμα.  
Φεσάτ. ζηλόφρον, (κησκανζ)  
φθονερός.  
Φέτχ. πολιορκία, ἀνοξίς,  
(φέτχ ἔτμέκ) κυριεύω.  
Φηγάν. φωνή, (παγηρημάκ)  
ὁ φωνάζων, κλαυθμός, ὀδυρ-  
μός, σκοίζων.  
Φηρατμάκ. ἀπολύω εἰς τὸν  
ἀέρα, ἀφήνω νὰ πετάξῃ τί.  
Φησηλήτ. ψιθύρισμα εἰς τὸ  
αὐτί, κρυφὸς ὁμιλίας.  
Φησκηραμάκ. ραντίζω τί.  
Φιστήκ. κουκουνάρι, (φιστήκ  
ἀγαδζή) κουκουναργιά.  
Φικρ, φικίρ. σκέψις, στοχα-  
σμός, γνώμη.  
Φιλ. ἀλέφαντος, (φιλντσί)  
ἐλέφαντινον ὄδοντι.  
Φιλαρίζ. ἔργον, δι' τζακί-

## Φ

Φαζηλέτ. ἀρετή, πᾶσα ἐντέ-  
λεια, (φαζηλετλι) ἐλλογιμό-  
τατος, σοφολογιώτατος.

κίζουσι τὸ λινάρι.  
 Φιρασέτ. φυσιογνωμία, ἀγ-  
 χίνουα, τὸ ἐφειρετικόν τοῦ  
 νόου.  
 Φιτκέ. ὀσκινλαρισμός, σκορ-  
 δομουτιά.  
 Φιτίλ. ἐλλύχνιον, φυτίλι τοῦ  
 λίχνου, φυτίλι μιᾶς πληγῆς.  
 Φιτνί, ἢ φιτνελίκ. ἀποστα-  
 σία, παρανομία, κακοτρο-  
 πία, πανουργία.  
 Φόντβλ. ὑπερήφανος, σοβα-  
 ρός, ἀλλαζών.  
 Φβλάν, καὶ φιλάν. τὸ δεῖνα,  
 ἴτσο κ' ἐκείνο, τστα κ' ἐκείνα  
 Φβνντσκ. λεπτοκάρυον.  
 Φβρνν. φούρνος, (φβρντζή)  
 φουρνάς, ψωμάς.  
 Φβτά. ἢ ποδιά τῶν λευομί-  
 νων ἐμπροσθεν τῶν αἰδούων.

## X

Χαβά. καιρός, ἀέρας.  
 Χαβαί. ἐπιθυμία, φιλοτιμία  
 περιθυμία.  
 Χαβαλέ. παραγγελία.  
 Χαβαντί, εἰδήσεις, καινού-  
 ρια.  
 Χαλζέτ. μέρος ἰδιαιτερον.  
 Χαζζ. ἰδωνή, εὐρροσύνη.  
 Χαζήρ. ἐτοιμος, προθυμος,  
 παρὼν, πρόχειρος.  
 Χαζζέτ. περσιούτι, τίτλος,  
 διδόμενος εἰς τὸν Θεόν, βι-  
 σιέι, καὶ ἄλλου, παναγιώ

τατος, ἄγιος, κραταιότατος  
 Χιίτ. πρόθυρον, ἀβλή.  
 Χαϊβάν. ζῶον, (χαϊβανλήκ)  
 μωρία, ἀνοησία.  
 Χαϊλαμάι. φροντίζω, (χαϊ-  
 λαμάζ) δὲν βλάπτει.  
 Χαϊν. προδότης, ἄπιστος.  
 Χαϊδε. πηγαινέ, ἄγ, δεῦτε.  
 Χαϊρ. ὄχι.  
 Χαϊρ. καλοσύνη, καλὸν ἔρ-  
 γον, ψυχικόν.  
 Χάκκ. δίκαιον ὁ Θεός, ἡ ἀλή-  
 θεια, ἡ εἰσότης.  
 Χάκκα. τῶντι, ἐπ' ἀληθείας  
 μάλιττα, κυ. ἰας.  
 Χακλασμάκ. λογαριάζομαι  
 μετὰ τινος, συμφωνῶ, τριά-  
 ζομαι.  
 Χάλ. κατίστασις, (χαλή ἐν-  
 νιρ) ἔχει καλὴν καταστασιν.  
 Χαλαλ. δίκαιον, νόμιμον.  
 Χαλβά. γλυκισμά τι ἐκ μέ-  
 λιτος, ἢ σακχαρώς, ὁ χαλ-  
 βάς, (κετὲν χαλβασή) χαλ-  
 βάς ἀπὸ μέλι ἀλεύρι καὶ βε-  
 τυρον.  
 Χαλής. καθαρός, πιετρικός-  
 Χαλί. πεῦκι μεγάλον, περι-  
 στρωμα αὐλαῖον.  
 Χαλκά. κρικέλα, (χαλκαλαν-  
 μάκ) σφίγγω μὲ κρικέλαν.  
 Χάλτ. μίξις, ἀνακατωμός.  
 Χαμμάμ. λουτρός, (χαμμάμ  
 δζ.) ὁ κύριος τοῦ λουτροῦ.  
 Χαμμερ, χαμήρ. προζύμι, ζυ-

μάρι, (χαμμερ γιογερμάκ) ἑ-  
 ζυμόνω.  
 Χαμπέρ. εἰδήσις. ὁ φέρων τὰ  
 νέα, (χαπερλεσμὲκ) συνειδο-  
 ποιῆσθαι.  
 Χάπς. ἡ φυλακὴ τὸ δεσμο-  
 τήριον.  
 Χάν. πειθοχεῖον τῶν πραγ-  
 ματευτῶν.  
 Χάνκκ. ποῖος, τίς;  
 Χάνια. ποῦ εἶναι.  
 Χανντάκ. λάκκος, τάβρος.  
 Χατμε. εἰνούχος.  
 Χαράδζ. φόρος, δόσιμον τῶν  
 ὑπήκων.  
 Χαράμ. ἄδικον, παράνομον,  
 ἀπηγορευμένον, (χαράμ ὀλ-  
 σοῦν) νὰ σὶλ εὐγη εἰς κακόν.  
 Χαράπ. χαλασμένος, κατα-  
 ρημμωμένος τόπος.  
 Χαραρέτ. ζέστα, καῦσις, θερ-  
 μή, δίψα, σφοδρά, ἐπιθυμία  
 σαρκική.  
 Χαρεκέτ. κίνησις, πρὸ ξίς.  
 Χαρέμ. ἱερός, τὸ ἄδυτον τοῦ  
 οἴκου, τὸ γυναικεῖον.  
 Χαρμάν. ἄλωνι, τὸ θέρος,  
 (χαρμανδζή) ὁ ἀλοιστής.  
 Χαρντάλ. σινάπ.  
 Χασλαμάν. ζηματίζω τί.  
 Χασρέτ. λύπη ἐκ τοῦ χωρι-  
 σμοῦ, πόθος ἀπόντος.  
 Χαστά. ἀρρώστος, (χαστα-  
 λήκ) ἀρρώστια, (γιουμουρ-  
 τζάκ) παουκλα.

Χατά. λαθος, σφάλμα, ἀτυ-  
 χία, (χατὰ πενντέν), ἀτὰ  
 σενιτέν) ἐμόν μὲν τὸ ἀμαρ-  
 τήσαι, σὸν δὲ τὸ συγγχωρεῖν.  
 Χάτζ. σταυρός.  
 Χατζιάν. πότες; (χατζιάνκι)  
 ὅταν.  
 Χάτζ. πόσα, (χάτζτηρκι)  
 πόσα γὰ εἶναι.  
 Χατήρ. ἡ διάθεσις τῆς ψυχῆς  
 προσπάθεια.  
 Χατν, κατν. κυρία, κυρά.  
 Χάππ. γραμμὴ, εἰκὼν τοῦ  
 γραψίματος (χάπτι σερῖφ)  
 χρυτόδουλλον, ἰδιογράφον  
 βασιλικόν.  
 Χαφτά. ἑβδομάδα.  
 Χαβές. ἐπιθυμία ἄμετρος, φι-  
 λοτιμία, πλεονεξία.  
 Χεκίμ. ἰατρός, σοφός, φιλό-  
 σοφος.  
 Χελάκ. χαῖμος, ἀφανισμός.  
 Χέμεν. μόνον. εὐθύς, πάντο-  
 τε, (σήμεν) τώρα.  
 Χεντιέ. δῶρον.  
 Χέπ. ὅλοι, ὅλον. (χέπ σιζ) ὅ-  
 λοι σεις.  
 Χέρ, πέρ. καθεῖς, καθεμία,  
 (χέρ ἰκί γήλ) κάθε δύο χρό-  
 νους.  
 Χερέκ. παλούκι, ὑποστήριγ-  
 μα τοῦ κλήματος.  
 Χερίφ. σύντροφος, ὁμότεχνος  
 καὶ χιδ. καταφρονητικῶς  
 ἄνθρωπος, (χεριφτζικ) ἀν-

θρωπάριον.  
 Χιζμέτ. δούλευσις, υπηρεσία, παραγγελία.  
 Χηρηλνταμάκ. γρηνίζω, μωρ μουρίζω, ως τὰ γουρούνια.  
 Χηρήντ. ψυνισμα, ψυνοσ, (χηρηντά.) ὁ ψωνιστής.  
 Χηρλαμάκ. γαύγηζμα.  
 Χηρλή. ἄνθρωπος καλῶς, καλοῦ οἰωνοῦ.  
 Χήρσήζ. κλέπτεις, (τζαλμή) ἐκλεψεν.  
 Χεσάρ. φρουριον, (καλὰ) κάστρον.  
 Χησημ. συγγενής, (χησημλήκ) συγγένεια.  
 Χησέ. μέρος. μερίδιον (χησσελεσμέκ) μοιράζει, ἐν ἀλλήλοις, (μηρασόζη) κληρονόμος, διαδοχος.  
 Χιανέτ. προδισία.  
 Χιάρ. ἀγγούρι.  
 Χιδζιά. σάτυρα, λόγος δηκτικός, συλλαδισμός.  
 Χικμέτ. θαῦμα, μυστήριον, σοφία, προφητεία.  
 Χιλέ. δόλος, πανουργία.  
 Χικιαέτ. διήγησις.  
 Χιτζ. ποτὲ, τίποτε, οὐδέποτε, διόλου.  
 Χοβαρτά. πλάνος, ἀγύρτης.  
 Χόδζια. διδάσκαλος, (μεκτὲπ) σχολεῖον.  
 Χοκκά. κούτι.

Χοκνά. γλυττήρι.  
 Χορατά. ἀσεισμός, χορατᾶς.  
 Χορός. πετεινός, ὁ χορός τῆς σαρκικῆς ὀρέξεως.  
 Χός. καλός, νόστημος.  
 Χέζερ. ἀνάπαυσις, ἡσυχία, παρουσία,  
 Χούι. ἦθος, συνήθεια, φύσις, (ταπιέτ) ἔξις.  
 Χικμ. ἐπικράτεια, ἐξουσία, διαίτησις.  
 Χιμαϊν. ὄσιος, ἱερός, βασιλικός.  
 Χιανέρ, ἢ χιανερλήκ. τέχνη, ἀριστούργημα, (χιανερλε) ἐπιτέλειος, τεχνήτης.  
 Χιραφέτ, χορατά. ἀσιότης, παραμίθια νόστημα.  
 Χιρομέτ. σέδας, τιμὴ, εὐλάβεια, ὑπόληψις.  
 Χέρντιάτ. λιανικὰ πράγματα ὅπου πωλοῦνται.  
 Χεσβλ. κτήσις, ἀπόκτησις, (χεσβλ πέλμάν) ἀποκτῶ.  
 Χετς. ὑπόθεσις χωριστή, ἰδιαιτέρα, (πικχετςτὲ) καὶ ἐν τούτῳ ἰδιαιτέρως, (πικχετςσες ἰτζιν) καὶ περὶ τούτου ἰδιαιτέρως, (χεσβστα) μάλιστα, κυρίως, ἐξόχως, πρὸ πάντων.  
 Χιμαϊν. μεταξοτὴν πρᾶγμα.  
 Χός χιρεκέτ. προέρσις καλῶν πράξεων.

ΠΑΖΙ ΜΕΣΧΟΥΡ ΜΕΜΛΕΚΕΤΛΕΡΙΝ ΒΕ ΑΔΑΛΑ-  
 ΡΙΝ ΙΣΙΜΛΕΡΙ ΠΟΥΡΑΔΑ ΠΕΑΝΤΗΡ.

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ.

## Α

Ἄινόρος. τὸ ἅγιον ὄρος.  
 Ἄιδήν. ἡλιούπολις.  
 Ἄναδὸλ. ἀσία, ἡ ἀνατολή.  
 Ἄντέκια. ἀντιόχεια.  
 Ἄνάπλι, ναύπλιον.  
 Ἄκσέχερ, βέ κιβερ κίεβ. πέρματα λέγονται.  
 Ἄκδεντζ. ἀτπριθάλασσα.  
 Ἄμερικα. ἀμερικὴ.  
 Ἄρναβιουτλοῦκ. ἀλβανία.  
 Ἄτινα. ἀθήναι.  
 Ἄραπιστάν. ἀραβία.  
 Ἄρζιερμ. ἀρμενία.  
 Ἄτζεμιστάν. περσία.

## Β

Βενεδήκ. βενετία.  
 Βλάχ βιλαστί. βλαχία.  
 Βλαχ-πνεγδάν. μολδαβία.

## Γ

Γιάζ. τὸ γιάσιον.  
 Γιάνι. τὰ ἰωάννινά.  
 Γεμέν. εὐδαίμων ἀραβία.  
 Γηζηλδεντζ. ἐριθραθίλασσα.  
 Γαχζδιστάν. ἰουδαία.  
 Γερωτζιστάν. γεωργία.  
 Γελεπόλοῦ. καλήπολις.  
 Γεζεελχισαρ. μαγνισία.

## Ε

Ἐγγερβ. ἄγγιρα.  
 Ἐδηνέ. ἀδριανούπολις.  
 Ἐρίπα. εὐρόπη.  
 Ἐγριπόζ. εὐριπος χακίς, ἔξις.

## Ι

Ἰορδαν τζαγί. ἰορδάνης ποταμός.  
 Ἰσκενδέρ. ἀλεξάνδρεια.  
 Ἰσπάνια βιλαστί. ἰσπανία.  
 Ἰσταμπόλ. Κωνσταντινούπολις.  
 Ἰγγιλτέρα. ἀγγλία.  
 Ἰζνί. νικαία.  
 Ἰζμιάτ. νικομιδία.  
 Ἰσκετάρ, τὸ σκούταρι.  
 Ἰσλύρ. σμβόρη.  
 Ἰσττηντὺλ-ἀδάση. τήνος.  
 Ἰστάν-κιογίε. κῶς.

## Κ

Καίτερ. κεσάρια.  
 Καδηκιογίε. χαλκιδόν.  
 Καρά-δεντζ. μαύρι-θαλασσα.  
 Κεδσ-σέριρ. τὰ ἱεροσόλιμα.  
 Καραμάν. καραμανία.  
 Κόνια. τὸ ἰκόνιον μετὴν κομόπολιν του σίλλιαν.

Κροτίχγια. κοτίαιον.  
 Κερδιστάν. άτσυρία.  
 Κεταδάση. έφεσις.  
 Κεφαλούνια. έπτάννισος.  
 Κύπρις. κύπρος.  
 Κρήτη. κρήτη.

## Λ

Λαδία. λαδικία.  
 Λόνδρα. λονδίνον.  
 Λιβύνα. λιβόννον.  
 Λεπ-δενηζί. νεκρά-θαλασσα.  
 Λέχ-μεμλεκετί. πολωνία, λε-  
 χία.

## Μ

Μισίρ. αίγυπτος.  
 Μοσκόφ. μόσχι, ρουτία.  
 Μπαγτατ. βαβυλωνία.  
 Μπικρέξ. βουκουρέστιον.  
 Μπικργγίο. βουλγαρία.  
 Μεκεί-μεδινέ. μέκα.  
 Ματζιάρ-βιλαετί. ούγγαρία.  
 Μηδηλή-άδασή. μιτηλύνι.  
 Μώρα. μωρέας, πελοπόννη-  
 σος.

## Ν

Νέμσε. άουστρία.  
 Νέμσε-βιλαετί. γερμανία.  
 Ντιαρπεκήρ. μεσοποταμία.  
 Ντερδαγη. τό σηνά-όρος.

## Ο

Οσμανλή-βιλαετή. τουρκία.

## Π

Πελιγράτ. πελιγράδη.  
 Πέλτζικα. τό βέλγιον.

Παρίς. τὰ παρήσια.  
 Πετρεϊεργ. πετρούπολις.  
 Μοχτζάδαση. τένδος.

## Ρ

Ρόδος-άδασή. ή ρόδος.  
 Ρώμα-β. λαετή. ή ρώμη.  
 Ρεζι (μοσκόβ) ρουσία.

## Σ

Σακίζ-άδασί. ή χίος.  
 Σάμ. ή διαμασχος.  
 Σελανήκ. θεσσαλονίκη.  
 Σεστάμ-ιδασή. ή σάμος.  
 Σήρτζ (τήρ) σεβρία. ή  
 Σηλίβρε. σηλιβρία.

## Τ

Τενασση. ό δούναβης.  
 Ταλιάν βιλαετή. ιταλία.  
 Τεκήρ-δαγη. ροδιστός.  
 Τιοτάρ-βιλαετι. σκυθία.  
 Τράπυζαν. τραπεζούντα.  
 Τριπυλές. τρίπολις.  
 Τζόλ. έρημος.  
 Τζανάκ-καλεσή. δαρδανέλια.  
 Τινιματζέν. κίνα.  
 Τζεζάγερ. άρρική.

## Φ

Φεσ-πιτησαχή. τό βισίλειον  
 τού μαρούκ.  
 Φιεργιστάν. γαλλία.  
 Φίλιπε. φιλιππούπολις.

## Χ

Χαπέξ. άδισινία.  
 Χαλέπ. άλέπιν.  
 Χωτιστάν. ινδία.